

ЗМІСТ

ВСТУП.....	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	8
1.1. Нова лексика в сучасній англійській мові	25
1.2. Поняття та сутність неологізмів у мові	18
1.3. Вплив пандемії COVID-19 на формування неологізмів в англійській мові.....	26
1.4. Проблема передачі концепту COVID-19 в українській мові.....	Ошибка!
Закладка не определена.	
Висновки до Розділу 1	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 2. СКЛАДНОЩІ ВІДТВОРЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ, ЩО ВИНИКЛИ ВНАСЛІДОК СВІТОВОЇ ПАНДЕМІЇ COVID-19 УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ І СПОСОБИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	49
2.1. Способи перекладу неологізмів українською мовою.....	49
2.2. Переклад неологізмів ковідної тематики, утворених телескопією.....	71
2.3. Переклад неологізмів ковідної тематики, утворених словоскладанням	77
2.4. Переклад неологізмів ковідної тематики, утворених акронімізацією.....	86
Висновки до Розділу 2	Ошибка! Закладка не определена.
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	92
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	95

ВСТУП

Однією з умов існування мови є її безперервний розвиток, який виражається в появі нових слів і значень. Процес пізнання світу, поява нових і модернізація вже існуючих понять, зміни в суспільному житті, прогрес в науці і техніці, поява нових об'єктів позамовної дійсності відбуваються безперервно, що вимагає від мови забезпечити мовців необхідною кількістю нових лексичних одиниць.

Мова як суспільне явище є живою системою, яка знаходиться в постійному розвитку. Лексичний склад мови схильний до змін різного характеру: деякі слова застарівають, деякі слова набувають нового значення, або ж словниковий склад мови поповнюється абсолютно новими лексемами. У лексикології нові слова називаються неологізмами.

Вже у першій половині 2020 року ЗМІ почали говорити про виникнення «мови епохи коронавірусу», «коронавірусного словника», з'явилися статті про нього та інтерв'ю з відомими філологами нашого часу (М.О. Кронгауз, О.І. Сіверська, І.І. Ісаєв та ін.), в яких були дані перші оцінки неологізмам і правилам графічного представлення «ковід-лексикону», а також названо основні причини неологізації і даний прогноз тривалості існування «ковід-неологізмів».

Не викликає сумнівів той факт, що «ковід-лексика» – це відкритий лексичний клас, представлений словами різних частин мови і поєднаннями, які побутують зараз у всіх сферах комунікації, отримують синтагматичні та парадигматичні лінгвістичні зв'язки, варіюються і розкривають свій дериваційний потенціал.

Події, що почалися в кінці 2019 р., продовжуються й досі, та увійдуть в історію як «пандемія коронавірусної інфекції COVID-19, викликаной коронавірусом SARS-CoV-2». Ці події вже досить суттєво вплинули і продовжують впливати на всі без винятку сфери суспільного життя, що закономірно повинно було знайти відображення і в мовній комунікації. Це виразилося не тільки в тому, що практично у всіх мовах світу в сотні разів

збільшилася кількість вживань номінацій зі значенням COVID-19, але і в безлічі інших проявів їх активного освоєння не тільки мовними, але в ряді випадків й мовленнєвими системами.

Здається, що вивчення насамперед цих проявів становить безсумнівний інтерес для лінгвістичного, а також соціо-лінгвістичного і лінгво-культурологічного осмислення, оскільки для дослідника, що представляє перераховані наукові галузі, важливо виявити і описати конкретні форми «обживання» слова у мовленні, а також встановити закономірності і тенденції освоєння різного роду новоутворень.

Проблема вірного осмислення і перекладу неологізмів пов'язана з тим, що в сучасних умовах стрімкого розвитку науки і техніки практично жоден словник не в змозі встигнути за появою нових слів і визначень в різних сферах пізнання.

Слід зазначити, що ця проблема є дуже **актуальною** на сьогодні, адже виникнення епідемії інфекційної хвороби COVID-19 призвело до суттєвої зміни у стилі життя, поведінці та навіть способах комунікації між людьми у всьому світі. Безперечно мовна система не могла не відреагувати на нові виклики, оскільки низка явищ і дій потребують чітких та конкретних назв, щоб повідомлення про важливі події, речі або дії не були двозначними. Пошук найкращих номінацій займає певний час як у середовищі фахівців, які повинні перекласти свої висловлювання на більше зрозумілу повсякденну мову, так і серед пересічних громадян, яким бракує слів для опису нових реалій.

Адекватний переклад неологізмів є досить складною проблемою. Дослідженню неологізмів присвячені роботи таких вітчизняних та зарубіжних вчених: Ю.А Зацний, О.І. Дзюбіна, Л.С. Бархударов, Ю.А. Янков, В.І. Заботкіна, Ю. О. Жлуктенко, М.О. Жулінська, К.С. Карпова, О.В. Капустіна, Ю.К. Островська, І. В. Козаченко, К.Г. Коваленко, Б. Наранйо та інші.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Магістерська робота пов'язана з проблематикою наукової теми кафедри германської філології та перекладознавства «Проблеми лексико-граматичної семантики, прагматики та стилістики в когнітивно-дискурсивній парадигмі».

Об'єктом дослідження є неологізми в сучасній англійській мові та їх переклад (на матеріалі сучасних ЗМІ).

Предметом даного дослідження є неологізми англійської мови, що виникли внаслідок світової пандемії COVID-19, їх способи творення та засоби перекладу на українську мову.

Метою дослідження є аналіз функціонування неологізмів, що виникли внаслідок світової пандемії COVID-19 в англійській мові, визначення способів їх творення та передачі українською мовою, розробка рекомендацій з їх перекладу.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- проаналізувати нову лексику в сучасній англійській мові;
- визначити поняття та сутність неологізмів у мові;
- з'ясувати вплив пандемії Covid-19 на формування неологізмів в англійській мові;
- дослідити способи творення неологізмів концепту COVID-19;
- визначити проблематику передачі концепту COVID-19 в українській мові;
- сформулювати рекомендації щодо перекладу неологізмів на українську мову.
- проаналізувати перекладацькі трансформації передачі концепту COVID-19 в українській мові.

Матеріалом дослідження є *The Guardian, The Times, The Economist, The Independent, The Washington Post та інші*. Обсяг вибірки становить: 101 одиницю.

Методи дослідження визначаються метою та завданнями роботи. Під час роботи з публіцистичними текстами й при підготовці фактичного матеріалу було застосовано метод суцільної вибірки, аналіз словникових дефініцій було використано для визначення деяких термінів і понять. Метод класифікації допоміг при поділі неологізмів на групи за способами творення та перекладу. Також було використано зіставний аналіз для порівняння концепту в українській та англійській мовах, визначення їх ознак. Описовий метод було використано для вивчення та аналізу вибраних прикладів.

Положення, що виносяться на захист:

1. Неологія позначає процес створення нових лексичних одиниць. Так

звані «Ковід-неологізми» - це новоутворені лексичні одиниці, що виникли внаслідок світової пандемії COVID-19. Вони можуть мати як побутовий характер, так і походити від медичної чи політичної сфер.

2. Неологізми тематики COVID-19 виникають з таких причин: практична функція, яка полягає в інформуванні населення та описі перебігу подій, вжитих заходів та можливих перспектив; необхідність полегшити напруження у суспільстві внаслідок надзвичайних подій спонукає людей використовувати неологізми у гумористичному ключі; великий масштаб тісних онлайн-зв'язків, що дозволяє будь-якій людині вигадати новий термін, який може стати популярним у лічені дні.

3. Основна кількість нових слів надходить в англійську мову за допомогою продуктивних способів словотвору: словоскладання, телескопії, афіксації, аббревіації, акронімізації.

4. У перекладацькій традиції калькування, експлікація, транскодування є найбільш ефективними способами передачі англійських неологізмів на українську мову, вони також знаходять застосування в передачі лексичних одиниць, які поповнюють лексичний склад англійської мови в період пандемії COVID-19.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що в ній вперше було досліджено переклад неологізмів, що виникли в сучасній англійській мові внаслідок світової пандемії COVID-19 під призмою їх способів творення; розроблені рекомендації щодо передачі неологізмів українською мовою з урахуванням лінгвокультурологічних чинників і очікувань цієї цільової аудиторії.

Теоретична значущість дослідження полягає в тому, що його результати роблять певний внесок у теорію словотворення і неології. Вивчення неологізмів дозволяє озброїти перекладачів адекватними способами перекладу новоутворень, які з'явилися в англійській мові в результаті стрімкого розвитку масових комунікацій.

Практична значущість даного дослідження, перш за все, полягає в тому, що вироблені рекомендації з передачі лінгвальних засобів неологізмів щодо

COVID-19 українською мовою можуть бути використані в перекладацькій практиці. Положення дослідження можуть використовуватися як на курсах лекцій з теорії перекладу, так і на практичних заняттях з перекладу, а також у курсах з англійської ономастики вищої школи, теорії літератури, лексикології і стилістики англійської мови.

Апробація результатів дослідження. Результати роботи обговорювались на I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Одеські діалоги культур: творчість, людина, мова», 27 листопада 2021 року та видано тези «Особливості перекладу неологізмів, що виникли внаслідок світової пандемії COVID-19» у збірнику матеріалів конференції.

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, першого розділу, другого розділу, висновків, переліку використаних джерел та додатку. Загальний обсяг роботи – 122 сторінки.

У вступі обґрунтовано вибір теми, її актуальність, визначено мету, об'єкт та предмет дослідження, описано методи та матеріал дослідження.

Основна частина роботи містить два розділи. Перший розділ – теоретична частина, що складається з підрозділів, які містять інформацію про місце неологізмів ковідної тематики у сучасній лінгвістиці, причини виникнення неологізмів, способи їх творення та перекладу. Другий розділ присвячений практичному визначенню способів утворення та перекладу неологізмів українською мовою, а також безпосередньому перекладу неологізмів. Список використаних джерел містить друковані та електронні джерела, що використовувались при написанні магістерської роботи. У додатку наведено приклади неологізмів у контексті та запропоновано їхній переклад. Загальна кількість слововживань нараховує 101 одиницю. Загальна кількість використаних джерел становить 76 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

1.1. Нова лексика в сучасній англійській мові

Англійська мова сьогодні переважно поширена і використовується для міжнародного спілкування. Він постійно розвиває свої внутрішні та зовнішні ресурси, пристосовуючись до різних мінливих обставин через свій динамічний характер і розвиток сучасного суспільства. Різні зміни та досягнення у соціальному, культурному, політичному та науковому житті дають життя новим формам, удосконалюючи та розширюючи виразні засоби та прийоми за рахунок їх структурного ускладнення чи спрощення. Мова – це перша реакція на зміни у різних сферах людського життя та діяльності. Будь-який історичний період має чинник чи кілька чинників, які зумовлюють появу нових властивостей тієї чи іншої мови. Ці чинники як лінгвістичні, і екстралінгвістичні – відіграють найважливішу роль у дослідженні природи мовних змін, їх внутрішньої сутності та закономірностей. Перетворення у мові відбуваються на різних рівнях: лексичному, морфемному, фонетичному, синтаксичному та інших.

Збагачення словникового складу мови є безперервним процесом, чим і пояснюється інтерес великої кількості дослідників до різних новоутворень, що виникають у ній. Мовне новаторство виражається не тільки в первинному вживанні нового слова або фразеологізму, але і в подальшому його застосуванні до різних ситуацій, в розробці сполучуваності. Всі лексичні нововведення – нові словникові одиниці, нові значення і нові варіанти слововживання – можуть бути позначені одним терміном – *інновації*. Це узагальнююче поняття, в якому можна виділити неологізми як узувальні словникові одиниці.

Як зазначає І.В.Корунець, «інновація виникає в певний момент розвитку мови в процесі комунікації на підставі потреб спілкування, потім вона сприймається як загальномовна лексика стандартної мови, акцентується як мовна норма, лексикографічно заноситься в лексику мови, і всередині цього

загального процесу розвитку сприймається здебільшого носіями мови в якості нової» [19, с. 151].

Мова – складний суспільний феномен. Він є засобом людської комунікації і знаходиться в постійному русі. Можна сказати, що мова – дзеркало суспільства. Розвиток суспільства відбивається в численних лексичних одиницях, що визначають суспільні відносини і зміни, які неминуче тягнуть за собою інновації та перетворення в мові. Це стосується не тільки англійської мовної системи, а й до багатьох інших

Час швидких соціально-політичних змін зазвичай стає і часом прискорення мовної динаміки. Бурхливо зростає маса новацій, неминуче змінюють норми літературної мови шляхом отримання ними літературного статусу і виникнення нових співвідношень літературних і позалітературних мовних явищ.

На думку Л.Кудрявцевої, «поповнення лексики є історично неминучим процесом, інтегральним для відповідності мови потребам суспільства у спілкуванні та фіксації результатів пізнання дійсності» [23, с. 58-59]. Дискурсивне розгортання неможливе без нових комунікативних подій, що зрештою логічно генерують лінгвістичні інновати на позначення нових реалій життя. Як ніколи новими стали трансформації в життєдіяльності індивідів на фоні пандемії коронавірусу, що вимагала дотримання нових для сучасного покоління правил, дрейфу пріоритетів тощо.

У сучасних роботах з неології розглядаються також і словотвірні неологізми. Окремі групи дериваційних неологізмів сучасної англійської мови досліджуються переважно в аспекті словотворчих моделей, за якими вони створені, а також з точки зору особливостей їх мотиваційних баз.

Аналіз праць сучасних лінгвістів показав, що поняття «неологія» і «неологізм» варіюються від автора до автора. Однак всі одностайні, що неологія позначає процес створення нових лексичних одиниць; неологізм – нове слово або нове значення слова, яке вже існує в мові. Відмінності точок зору на природу, функції та класифікації неологізмів створює можливості для нових лінгвістичних досліджень процесу неологізації. Семантичний, граматичний і

прагматичний потенціал неологізмів, способи їх утворення й особливості адаптації були предметом системного опису в дослідженнях останнього десятиліття, проте водночас питання про механізм перекладу цих одиниць не висвітлене достатньо повно [9, с. 11-13].

На нашу думку, спостережувані в останні роки зміни в англійській лексиці пов'язані переважно з соціокультурними змінами, що відбуваються в світі. Стрімкий розвиток інформаційних технологій висунуло проблему масової перекодифікації тих пластів словника (включаючи і словосполучення, які називають предмет, особа і т.д.), які стосуються політичної, соціальної, адміністративної, економічної, культурної, науково-технічної та інших сфер життєдіяльності. Цей процес вже отримав назву «зміна лексичних парадигм», яка в лінгводидактичному контексті передбачає дослідження функціонування сучасних мовних засобів в різних регістрах мовного спілкування. Комплексне вивчення сучасних мовних трансформацій та їх адекватне використання в різних регістрах мовного спілкування (зокрема нейтрального і неформального) дозволяє нам відібрати найбільш продуктивні одиниці лексичних новоутворень для раціональної прагматизації мовлення, при цьому ми маємо на увазі вибір таких мовних засобів, які б дозволили найбільш точно і яскраво, адекватно обставинам, впливати на учасників комунікації.

Багато вітчизняних та зарубіжних вчених та лінгвістів займалися і займаються проблемою семантичних неологізмів. Досі немає достатньо точного визначення неологізму. Так само досі не сформована єдина точна класифікація.

Дослідження семантичних інновацій останніх десятиліть показує, що, як зазначає В.Гак, «вектор розвитку англійської мови змінюється в бік створення нових слів за рахунок власних ресурсів» [10, с. 42]. Авторка С. Кузьміна називає поповнення мови закономірним процесом: «в кожній мові закладено потенціал для її вдосконалення і збагачення. У мові найбільш рухомим і гнучким з точки зору здатності до розвитку є лексичний рівень, який є багатовимірним рухомим утворенням» [22, с. 24-25].

На думку О. Новікової, «нове завжди виникає в результаті поглибленого осмислення (переосмислення) дійсності, відкриття невідомих раніше властивостей і ознак пізнаваних об'єктів. Тому особливого значення набуває проблема виявлення нового знання, властивого інноваціям, специфіці об'єктивованої в них інформації» [29, с.376].

М. Кочерган вважає, що «процес пізнання нових предметів і явищ, поява чогось нового в житті суспільства викликають необхідність номінації, що тягне за собою утворення нових слів і виразів або появу нових значень у відомих лексичних одиниць» [20, с. 98].

О. Дзюбіна вважає, «що неологізми створюються для найменування нового предмета або явища позамовної дійсності і розраховані на закріплення в лексичній системі мови. Вони виникають і формуються як номінативні (ідентифікуючі) лексичні одиниці, призначені для виконання інтелектуально-комунікативної функції» [11, с. 105]. «Найчастіше неологізм – це результат нових асоціацій або результат усунення омонімії і т. д., тобто при створенні неологізму найчастіше діють чисто внутрішньомовні стимули» [11, с. 106].

Це зумовлено соціальною потребою в найменуванні всього нового і в його осмисленні, внутрішньомовними факторами – «тенденціями до економії, уніфікації, системності мовних засобів, вар'юванні номінацій з різною внутрішньою формою, етимологією, завданнями експресивно-емоційної, стилістичної виразності» [14, с. 25].

За способами номінації виділяють чотири групи неологізмів:

- 1) власне неологізми, що мають нову форму і нове значення (штучні слова і запозичення);
- 2) новоутворення, у яких відносна новизна форми поєднується з новизною змісту (слова з відомих елементів в нових поєднаннях);
- 3) транснамінації, які поєднують новизну форми слова зі значенням, яке вже передавалися раніше іншою формою;
- 4) семантичні інновації, або переосмислення, де нове значення позначається формою, вже наявною у в мові [14, с. 25-27].

Прагматизація мови з використанням сучасних мовних засобів дозволяє найбільш успішно вирішити одну з головних завдань комунікації, яка полягає в тому, щоб у свідомості адресата виникла така ж інформація, яку висловлював відправник. Завдання дуже амбітне, але при дотриманні принципів прагмалінгводидактики представляється допустимим. Створення, поява і функціонування нових мовних засобів обумовлені, перш за все, потребами суспільства в номінації нових понять, що виникають в результаті розвитку науки, техніки, культури, суспільно-політичних реалій.

Поява нового слова, виразу, фразеологічних єдностей, тобто нових мовних трансформацій, обумовлено єдністю і протилежністю двох основних тенденцій: тенденції збереження мови і тенденції її розвитку.

З одного боку, в кожній мові можна спостерігати прагнення до збереження класичної комунікативної стабільності, з іншого – сучасний високотехнологічний світ, який бурхливо розвивається постійно створює нові явища. Для того щоб адекватно відобразити ці реалії, кожна мова, а особливо англійська, несе на собі величезну комунікативно-прагматичне навантаження в процесі глобалізації та комп'ютеризації світового простору, фактично змушена створювати нові лексичні одиниці.

Для вираження нових обставин, явищ, змін людських відносин необхідні відповідні знаки, нові слова або мовні звороти. Якщо мовець або слухач їх не знає, то у нього можуть виникнути труднощі з розумінням або повне нерозуміння. Не дивно, що мовні інновації становлять безперервний предмет лінгвістичних суперечок і досліджень.

Слід зазначити, що останнім часом у лінгвістиці з'явився новий підхід у дослідженні неологізмів – когнітивний. Характеризуючи головні особливості цього методу, можна помітити, що він пояснює появу нових слів у мові активною пізнавальною діяльністю людини, переосмисленням відомих фактів і явищ, продукуванням нових об'єктів та ідей і необхідністю їх найменування. Когнітивний підхід в своїх роботах розвиває О.Голубовська. Вона запропонувала «...комунікативно-когнітивну та культурно-країнознавчу концепцію викладання

іноземних мов. Виходячи з цього, можна використовувати комунікативний підхід під час вивчення сучасної лексики іноземної мови» [8, с. 26].

Актуальність цього методу невпинно зростає, адже проблема вивчення та розуміння іноземної мови розглядається не тільки як навчання лише лінгвістичних знань, але і як візуалізація знань про світ, спираюсь на її мову. Опановуючи іноземну мову, ми водночас засвоюємо властивий відповідному народу образ світу, інше бачення світу через призму національної культури за допомогою лише мови.

На думку І.Бехта, «основне завдання при вивченні іноземної мови в когнітивному аспекті полягає в тому, щоб навчитися здійснювати орієнтування так, як це робить носій мови. Третім, не менш важливим підходом до вивчення неологізмів, є функціональний підхід. На сьогодні щодня з'являється велика кількість новоутворень, тому вивчення їх функціональності та доцільності використання у мовленні стає одним із головних завдань сучасних лінгвістів. Дослідження нової лексики з точки зору функціонального підходу передбачає аналіз способів утворення неологізмів, виявлення внутрішніх закономірностей, за якими здійснюється вибір та адекватне вживання тої чи іншої лексичної одиниці у конкретному комунікативному акті» [4, с. 38].

При розгляді нової лексики лінгвісти враховують екстралінгвістичні і лінгвістичні чинники, що впливають на появу новоутворень, а також прагматичні потреби суспільства.

Величезна кількість нових лексичних одиниць, необхідність їх реєстрації та опису привели до створення науки про неологізми - неології, яка до теперішнього моменту ще не оформилася як самостійна наука, що пояснюється рядом проблем теоретичного плану: через відсутність єдиного тлумачення поняття «неологія» та її основоположного поняття – неологізму. Існування безлічі визначень поняття «неологізм», а також термінів «оказіоналізм» і «потенційне слово» призвели до появи різних їх класифікацій, які, незважаючи на їх наукову значущість, не застосовуються у створенні загальної методики їх розмежування.

Переважна більшість нових лексичних утворень створюється за допомогою словотворчих моделей, механізм дії яких вивчає особлива лінгвістична наука – *словотворення*, яка в сучасній лінгвістиці розглядається як самостійна дисципліна, що має свою специфіку і об'єкт дослідження і нерозривно пов'язана з іншими сферами науки про мову: фонетикою, лексикологією, граматиною, семантикою.

Основною одиницею словотвору є похідне слово, що має словотворче значення, яке в процесі утворення слова вводиться словоутворюючим формантом.

Крім основної одиниці виділяються комплексні одиниці словотвору: словотвірний тип, словотворча категорія, словотворче гніздо і словотворча парадигма.

В рамках словотворення слово вивчається не тільки як знак, а й як одиниця номінації. Оскільки не всі явища дійсності можуть бути первинно номіновані, це веде до необхідності утворення одиниць вторинної номінації. Ставлення номінації розглядається у двох напрямках: семасіологічному та ономасіологічному.

К.Карпова вважає, що «незважаючи на те, що число словотворчих моделей сучасної англійської мови дуже значне, не всі вони мають однакову продуктивність. До найбільш продуктивних традиційно відносяться словоскладання та афіксація; значна кількість лексичних одиниць утворюється за допомогою телескопного словотвору. Крім того, важливе місце займає семантичне словотворення, яке створює нову номінативну одиницю на базі вже існуючої без використання словотворчих формантів» [17, с. 106].

Найважливішими напрямками дослідження лінгвістичної прагматики слід вважати сфери, пов'язані з суб'єктом мовлення та адресатом мовлення, що пов'язані зі стосунками між учасниками спілкування або ситуацією спілкування. Зазвичай в основі прагматичного підходу до вивчення нової лексики лежить дослідження варіативності слова. Під варіативністю розуміють сукупність

варіантів в межах слова, кожен з яких може бути прагматичним варіантом і виконувати прагматичну функцію.

С.Потапенко вважає, що «мовна варіативність розглядається лінгвістами як об'єктивна властивість мови у системі «мовазовнішнього світу». Явища мовних змін пронизують всю систему мови та її реалізацію в мовленні. Тому при прагматичному підході розглядається вживання слова в різних комунікативних ситуаціях залежно від соціального, територіального, національного, вікового та інших статусів учасників комунікації» [34, с. 107].

Проаналізувавши найбільші та найпопулярніші сфери використання неологізмів, виокремлюємо три категорії, де англійські неологізми використовуються мовцями найбільше. Бо, перш за все, соціальна спрямованість неологізмів полягає в тому, що, з'являючись в мові, вони позначають нові поняття, які виникають в результаті розвитку науки і техніки, нових умов життя, але найбільше суспільних відносин та культурно-політичних змін.

1. Перша категорія – культурна, є однією з найбільш популярних, адже вона охоплює майже усі сфери соціального життя людства. Як відомо, одним з основних джерел збагачення англійської мови є лексичні запозичення з інших мов, насамперед у культурній сфері. Запозичення є результатом взаємодії різних народів на різних рівнях.

2. Друга категорія – соціальна. Так як люди – істоти соціальні, тому вижити у сучасному світі без мови – вкрай важко. Активне використання неологізмів у своєму лексиконі надзвичайно зближує людей з усього світу, адже якщо з'являється поняття, неодмінно повинно з'явитися його позначення, яке буде зрозуміле усім. З'являються неологізми на позначення явищ модних тенденцій певних субкультур. Наприклад:

- *gauging* – розтягування мочок вух значно більшими прикрасами ніж попередні;
- *sleeve* – татуювання на руці;

- *grup* (скорочення від *grown up*) – *літня людина, яка поводить себе не у відповідності зі своїм віком або ілюструє прагнення подовжити період молодості* [7, с. 108].

Значне розширення можливостей медицини, зокрема пластичної хірургії та косметології, сприяло появі нових потреб суспільства, пов'язаних із втіленням культу краси та молодості. Сучасна медицина здатна задовольнити майже будь-які забаганки людини, пов'язані зі зміною зовнішності та покращенням зовнішнього вигляду.

3. Третя категорія – політична. Політичне життя світу завжди було, є та буде найпопулярнішою темою для розмов в усьому світі. Тому саме з політичної сфери, з численних промов політиків, з їхніх висловлювань у соціальних мережах та під час ділових переговорів неологізми активно надходять до «широкого вжитку» майже щодня. Політична сфера надзвичайно приваблює людей своїми сенсаціями, гучними промовами політиків та рішучими діями. Як наслідок, жодний політичний акт не залишається поза увагою мовознавців.

На думку Л.Омельченко, «створення нових слів здійснюється, насамперед, як відображення в мові потреб суспільства у вираженні нових понять, що постійно виникають у результаті розвитку суспільно-політичних відносин. Насамперед важливо встановити тенденції розвитку словотворчих процесів у мові, пов'язаних з політикою. Слід зазначити, що неологізми, як правило, виникають на базі вже існуючих мовних традицій певного народу або категорії людей, що їх використовують» [31, с.49].

Політичний лексикон за останній рік дуже сильно збагатився новими словами. Немає одностайної думки і щодо визначення нових словотворень у мовленні, які ще не фіксуються у словниках та існують на рівні неологізмів або сленгу. Ці поняття називають по-різному – *оказіоналізмами*, *потенційними словами*, *формальними неологізмами*. Однак чимало з них добре укорінилися. [20, с.117].

Проте в теорії неології англійської мови є ще багато проблемних областей дослідження саме у цій сфері. До них зараховують, в першу чергу, системний

аналіз чинників, етапів, механізму появи нових слів, їх значень. Так як у мові все спрямовано до певної мети – висловити думки, фахівці, що пишуть тексти промов для державних діячів, намагаються якомога яскравіше використовувати нові слова. Таким чином значно підвищується імідж політика, його авторитет серед громади та довіра. Існує й зворотнє явище. Текст складається таким чином, щоб навмисно підняти гвалт промовою діяча. Тому поява нового слова диктується не лише соціальними, а й прагматичними потребами.

Говорячи про тенденції продуктивної промови і, як наслідок, появи активних лексичних одиниць, мається на увазі вживання тих чи інших словотворчих засобів, характерних для англійської мови в даний час. Адже політика явище дуже соціальне і повністю віддзеркалює нагальні проблеми людства. Уміле використання певних словотворчих моделей фахівцями слова може служити однією з показових характеристик виразного стилю і мови політика [18, с. 27].

Отже, на нашу думку, потреба у власне номінативних неологізмах постає особливо гостро в час формування літературної мови народу або її окремих стилів, коли, зокрема, зростає роль свідомого, цілеспрямованого їх творення окремими особами. Кількість запозичень-неологізмів невинно зростає. За період останнього десятиліття майже усі сфери і галузі людської діяльності збагатилися новими словами. Саме тому слід детально вивчати та досліджувати особливості цього процесу.

Окрім того, можна помітити, що значна кількість лексичних інновацій завдяки інтенсивному вживанню в мові ЗМІ та соціальних мережах поступово з вузькоспеціальної сфери функціонування або тоді, коли вони були відомі лише певній категорії людства, стає надбанням широкої мовної практики і літературної мови загалом.

Характерним для новітнього періоду вивчення активної лексики англійської мови є процес неологізації словника, який охоплює загальномовні та оказіональні інновації людства. Саме цей факт впливає на динаміку використання неологізмів носіями мови.

1.2. Поняття та сутність неологізмів у мові

Мова, що є, як відомо, динамічною системою, яка відображає всі аспекти життя суспільства, дуже чутлива до соціальних та іншого характеру змін. Поява нових життєвих явищ і фактів вимагає їх вербальної репрезентації, тим самим зумовлюючи цілком природний рух в мові, тобто мінливість її словникового складу. Найбільш бурхливо розвиваються сфери життя соціуму – ІТ технології, економіка, медицина та інші, що призводять до появи безлічі нових слів і значень.

Проблема утворення нових слів у мові актуальна в мовознавстві з моменту його виникнення, однак досі немає єдиної думки щодо розуміння неологізму у власне лінгвістичному сенсі. У вітчизняній лінгвістиці неологізми вивчаються з позицій стилістичної, психолінгвістичної, денотативної, структурної та історичної теорій, що базуються на критеріях новизни походження, що позначають денотата, новизну форми і значення слова, новизну вживання одиниці в літературній мові, а також у мові окремих носіїв мови.

Більшість дослідників схильні розглядати неологізми як нові слова, які закріплюються в мові, утворені або для номінації нових реалій, або для позначення по-новому вже існуючих одиниць мови. До неологізмів, на думку О.Дзюбіної [11], можна віднести:

1) власне неологізми (новизна форми – новизна змісту): *fakester* – людина, яка заводить в соціальних мережах акаунти від імені іншої особи, найчастіше будь-якої знаменитості; *globish* – спрощена версія англійської (обмежений словник, проста граматики), яка стала основною сучасною міжнародною мовою спілкування;

2) трансномінації (новизна форми – старе значення): *bear hug* – «ведмежі обійми» (пропозиція придбати контрольний пакет акцій компанії за дуже високою ціною); *boiler-room* – «котельня» (назва кімнати, в якій працюють

дилери з цінних паперів, в тому числі сумнівним, які безперервно обдзвонюють потенційних клієнтів);

3) семантичні інновації (нове значення – старі форми): *Beemer* – автомобіль марки *BMW*; *no-frills* – простий; без будь-яких надмірностей; *kidult* – люди, які відмовляються дорослішати, дорослі діти [11, с. 106].

Зарубіжний дослідник феномена неологізації мови Дж.Гіятмі зауважує про психологічний контекст цього явища, який зумовлює розгляд неологізмів як слів, що сприймаються мовною спільнотою як нові [50]. Такий підхід з одного боку є виправданим, оскільки нове поняття чи його значення перш ніж лексикалізуватися в мові проходить серію стадій акцептуалізації. Проте не варто відкидати той факт, що відчуття лінгвістичної новизни індивідами є доволі абстрактним, а тому зважати на дефініційні рамки пари «неологізм»: «оказіоналізм», диференціальні ознаки якої подано в таблиці 1.1.

Як правило нова лексична одиниця проходить кілька стадій прийняття до активного складу мови: соціалізація і лексикалізація (прийняття та закріплення в мові). З'явившись, неологізм поширюється людьми, що причетні до лінгвістичної науки або засобів масової інформації. Далі – соціалізація – процес прийняття нової лексичної одиниці широкими масами носіїв мови. Після цього розпочинається процес лексикалізації. Неологізм починають активно використовувати, виявляють протипоказання його поширення в тому чи іншому контексті. В результаті утворюється лексична одиниця окремого структурного типу, яка включається в різні словники неологізмів [14, с.25-28].

Таблиця 1.1

Диференціальні ознаки неологізмів та оказіоналізмів (за О. І. Дзюбіною)

Критерій	Неологізми	Оказіоналізми
Рівень мовної норми	нормативність	відносна аномальність
Факультативність	високий ступінь	номінативності високий ступінь експресивності

Приналежність	соціальна	індивідуальна
Основна функція	обслуговування мовного колективу	створення емоційного навантаження
Прагматична новизна	змінна	перманентна
Фіксація у словниках	фіксуються	з часом функціонують у маргінальній сфері

У закордонній лінгвістиці панує лексикографічна теорія нового слова, в рамках якої до неологізмів відносяться слова, що не зареєстровані в словниках. Однак кожна з цих теорій має недоліки в силу своєї відносності стосовно до окремого індивіда / мовної спільності або в зв'язку із занадто вузькою спрямованістю. У сучасній неології перспективним є лінгво-культурологічний підхід, з позицій якого неологізми розглядаються в якості одиниць з культурно-значущою інформацією. Даний підхід має в своїй основі положення про те, що неологізми є результатом діяльності людини і можуть мати культурне навантаження.

Ф.Катамба у своїх дослідження звертає увагу на «необхідність розробки лінгво-культурологічного підходу продиктована тим, що зміст неологізмів формується під впливом не тільки лінгвістичних, але і культурологічних факторів. Базуючись на цьому підході ми пропонуємо вважати неологізмами лексичні одиниці, нові не тільки за формою або змістом в певний фіксований момент часу, але і які мають нову соціокультурну референцію і функціонують в запитуваних соціумом понятійних сферах» [55].

Як лінгво-культурологічні характеристики, які уточнюють лінгво-культурологічний підхід в неології, визначають наступні:

- а) хронологія (період виникнення слова);
- б) наявність нової культурної референції денотативного і конотативного значення одиниці (прояв культурного компоненту у семантиці неологізму);

в) сфера вживання одиниці (закріпленість одиниці в певному мовному реєстрі). Хронологічний критерій є одним з основоположних при лінгвокультурологічному підході в неології.

Мовна одиниця може ставитися до розряду «нових» тільки на певному часовому зрізі. Так, наприклад, можна говорити про неологізми рубежу тисячоліть *Eurosphere* – *евросфера, територія країн-членів / кандидатів до Євросоюзу*) або про неологізми 40-х рр. ХХ ст. *Genocide* – *геноцид* і т.д. Наявність нової культурної референції, яку передає мовна одиниця, розглядається нами як окремий відмітна ознака неологізму [30, с. 15].

Важливим джерелом неологізації є і способи деривації, хоча зростання полісемії відзначається не тільки за рахунок реалізації цих способів. Семантичних дериватів менше, ніж нових значень слів. Нові значення утворюються і морфологічним шляхом, і семантико-морфологічними способом. Значення інновацій – найменувань осіб як реєстрованих словниками, так до сих пір і не включених в лексикографічні праці не залишається незмінним.

Часто вживані, актуальні лексеми досліджуваного періоду, продовжуючи активно функціонувати в мові, включаючись в нове коло контекстів, обростають новими смисловими відтінками. Відбувається розширення або звуження значення, смислова трансформація неологізмів. Контекст сприяє актуалізації тих чи інших семантичних компонентів слова (бомж, сек'юриті).

Неологізми зазвичай утворюються за законами відповідної мови, за його продуктивним моделями словотворення. Однак деякі види неологізмів, наприклад, у сфері літератури або авторські неологізми, іноді створюються і непродуктивними способами словотворення.

Високий рівень прагматизації та комунікативно-прагматичну валідність мають фонологічні, семантичні, морфологічні словотворення. Фонологічні новоутворення засновані на чергуванні звуків або на перенесення наголосу. При цьому нові поєднання звуків в деяких випадках поєднуються з елементами латинського або грецького походження, як, наприклад: *nylon* – *нейлон, acryl* – *акрил* і т.д.

На думку І.Онищенко, умовно до фонологічних неологізмів можна віднести і деякі новоутворення від вигуків. Наприклад, дієслово *to whee* – *хвилювати*, утворене від вигуку *whee*, що виражає позитивні емоції і захоплення і досить широко вживається в неформальному реєстрі мовного спілкування; іменник *zizz* – *короткий сон* засновано на імітації звуків, що видаються сплячою людиною *z-z-z-*); вигуки *yada yada yada* – і т.п [30, с. 15].

Особливе місце серед фонологічних новоутворень посідає досить велика група сленгізмів, яка представлена вигуками, які надають експресивне забарвлення висловлюванню і використовуються для безпосереднього вираження почуттів. Найчастіше вони є короткими вигуками або звуконаслідуванням і висловлюють:

- подив: *bonk!, chyaa!, eesh!, flip mode!, oh my goshness!, shnikies!*;
- згоду: *bet! dude! shoots for real!, ah ... ja!*;
- незгоду: *bet! dude!, negotary! ta huh!*;
- схвалення: *dig that! cool! score! damm right!*;
- збентеження: *squeeb!, erf!*;
- недовіру: *badand*;
- несхвалення: *boo!*;
- збудження: *squish!, woochow!*;
- відразу: *shiznet!*;
- вираження радості: *woopy-woo!*;
- способи залучення уваги: *yo!* і т.д.

Сучасна англійська мова має у своєму розпорядженні багато способів морфологічного словотвору, до числа яких відносяться словотворення, зворотній словотвір, словоскладання, афіксація, скорочення, субстантивізація, лексико-семантичний спосіб і т.д..

Однак не всі перераховані способи використовуються в однаковій мірі, і питома вага кожного з них у словотвірному процесі неоднакова. Такі способи, як словотвір і словоскладання, дають основну кількість новоутворень. За

допомогою словотвору і словоскладання створюється 88% нових слів (з 3000 досліджених слів). О.Дзюбіна зазначає, що «словоскладання є одним з найбільш традиційних, універсальних і поширених способів словотвору, який заснований на співставленні двох основ, омонімічних вихідним словоформам. На думку авторів Словника сучасної англійської мови в ХХ-ХХІ ст., словоскладання можна розглядати як найбільш продуктивний спосіб формування лексичних новоутворень в сучасній англійській мові» [11, с. 105].

Норми словоскладання сучасної англійської мови дозволяють поєднувати слова з ідентичними лексико-граматичними характеристиками. У зв'язку з цим іноді важко відмежувати складне слово-неологізм від словосполучення. У цих випадках деякі лінгвісти приймають до уваги орфографічний критерій, суть якого полягає в написанні складного слова разом, як, наприклад, в іменнику, який виникла в зв'язку з економічною кризою, *jobsuker* – *безробітний*, або через дефіс, *walk-in clinic* – *клініка, яка бере пацієнтів без попереднього запису*.

Що стосується комплексів, їх компоненти пишуться окремо і можуть розглядатися як словосполучення; *airport fiction* – *легке читиво для проведення часу в аеропорту, під час подорожі*; *hot desk* – *робочий стіл, який використовується різними співробітниками протягом робочого тижня*. Оскільки афіксальні новоутворення складаються в руслі стандартних англійських словотворчих традицій, їх структура і характер мотивації створюють уявлення про звичайне, стандартне слово. У зв'язку з цим поява афіксальних (або похідних) словотворень приймається носіями мови лише при усвідомленні ними новизни, яка позначається.

Серед афіксальних новоутворень ми розрізняємо суфіксальні і префіксальні неологізми. Суфіксальні одиниці в кількісному відношенні поступаються префіксальним, проте мають особливе значення для дослідження, оскільки відрізняються високим рівнем прагматизації в мові, є широкоживаними в повсякденному спілкуванні і в більшій мірі емоційно марковані.

На думку О.Голубовської, «усі важливі події, що відбуваються у світі, знаходять своє відображення у лексичній системі мови, яка є своєрідним провідником між мовним колективом та актуальними суспільними тенденціями. Виникнення нової лексики може бути спровоковано розвитком політики та економіки чи науково-технічним прогресом» [8, с. 15]. Так, рішення Великобританії вийти з ЄС у 2016 році, яке отримало назву Brexit, яке само по собі є неологізмом, створило безліч нових слів в англійській мові, таких як *breferendum, brexiteer, Brexitsphere, regrexit* або *Brexitology*.

У 2011 році після економічної кризи з'явилася номінація *squeezed middle* для позначення частини суспільства із середнім або низьким доходом, яка вважалася найбільш схильною до впливу інфляції та скорочення державних витрат. Науково-технічний прогрес, особливо поява та розвиток Інтернету, відіграв значну роль у зміні словникового складу світових мов. Англійська мова не перестає поповнюватися все новими та новими словами, пов'язаними з технологіями та інноваціями: *iFinger* – палець, який спеціально залишають чистим під час їжі, щоб користуватися смартфоном, *digital detox* – відпочинок від соціальних мереж, *ramcake people* – покоління активних інтернет-користувачів, які постійно щось читають в Інтернеті, але всі їх знання досить поверхневі та ін. Так, захоплення французів та німців з використання англійських слів на свій лад, призвело до виникнення особливих позначень для цієї групи слів: *Franglais* – français – французька + anglais – англійська та *Danglish* – Deutsche – німецька + English – англійська, *Germlish* – German + English.

Як зазначає К.Тан, «соціальні потрясіння та виклики також впливають на розвиток лексичної сторони мови, одним з яких стала пандемія COVID-19 у 2020 році. Вона справила і продовжує надавати свій дієвий вплив на всі сфери життя суспільства в усіх країнах світу: політику, економіку, освіту, науку, охорону здоров'я, культуру. Нова реалія – це життя в онлайн-режимі: навчання, зустрічі, свята, робота» [63]. Він стверджує, що «швидкість мовних змін, які ми спостерігаємо з COVID-19, є безпрецедентною, хоча Брексит може бути найближчою паралеллю. Він пояснює це безліччю факторів: запаморочливі

темпи поширення вірусу, його домінуюче становище у ЗМІ та глобалізація простору соціальних мереж» [63].

На підтвердження вищезгаданого висловлювання можна навести таке: всесвітньовідомий Oxford English Dictionary протягом попередніх 20 років випускав щокварталу оновлення лексичної системи мови (нові слова чи нові значення слів). Ці оновлення зазвичай були доступні в березні, червні, вересні та грудні. Однак пізно навесні 2020 р. і знову в липні 2020 р. редактори словника випустили спеціальні оновлення, наголосивши на необхідності задокументувати вплив пандемії COVID-19 на англійську мову. Незважаючи на те, що редактори задокументували безліч мовних зрушень, пов'язаних з коронавірусом, вони стверджують, що пандемія породила лише одне справді нове слово: аббревіатуру COVID-19. На їхню думку, більшість лексичних змін пов'язані з уже існуючими словами, які зараз отримали широке вживання, наприклад, *social distancing*. Вони також задокументували створення нових словосполучень на основі раніше існуючого словникового запасу.

Отже, сфера вживання неологізмів є ще одним критерієм визначення даних мовних явищ. В рамках лінгво-культурологічного підходу в неології ми орієнтуємося на літературну мову. Діалектизми, терміни, авторські неологізми і новоутворення в предметних сферах залишаються за рамками нашого дослідження, за винятком тих випадків, коли дані мовні одиниці стають узуальними для літературної мови. Одна і та сама мовна одиниця може бути неологізмом для однієї сфери вживання і узуальною для іншої.

1.3. Вплив пандемії Covid-19 на формування неологізмів в англійській мові

У розвинених мовах кількість неологізмів, зафіксованих у засобах масової інформації, а саме в газетах і журналах, протягом одного року, становить десятки тисяч. Це зумовлено соціальною потребою в назві всього нового і в його осмисленні. У 2020 році людство зіткнулося з новим вірусом COVID-19, що

вразив увесь світ, і перед суспільством постала необхідність спілкування на цю тему. Коронавірус привів до виникнення нових слів і фраз, як в англійській, так і в інших мовах. Англійський Кембріджський словник, починаючи з лютого 2020 року фіксував неологізми, пов'язані з пандемією, які з'являються в газетах і журналах, і давав їм визначення [56].

Одним з безумовно очевидних наслідків пандемії коронавірусу є формування «пандемічного» дискурсу, який міцно влаштувався в медіапросторі усього світу – про пандемію коронавірусу говорять і пишуть у всіх ЗМІ, поширюють правдиву і фейкову інформацію, використовуючи різні комунікативні стратегії і тактики. Більш того, як справедливо зазначає В.І.Карасик, «широке впровадження соціальних мереж в сучасну комунікативну практику призвело до того, що значні маси населення підключилися до коментування циркулюючої інформації, розмиваючи межу між публічним і приватним спілкуванням» [14, с. 25].

Як відомо, термін *coronavirus* вже існував в ХХ столітті в медичному дискурсі і був загальним найменуванням для серії вірусів специфічної будови. До 2019-2020 рр. це слово використовувалося в спеціальній літературі, а вживання в текстах публіцистичного стилю було пов'язано з їх медичною тематикою [14, с. 26].

У зв'язку з пандемією 2020 р. слово *coronavirus* переживає процес семантичного звуження на тлі виходу в загальноповживаний сектор побутування мови і частіше вживається не як родове позначення, а переважно для іменування одного різновиду вірусу – *coronavirus SARS-CoV-2*. Цілком ймовірно, в якості первинного в ономаціологічному сенсі позначення для винуватця пандемії 2020 р. можна вважати інтернаціональне найменування *coronavirus SARS-CoV-2* (скорочено SARS).

У ситуації прискорення темпів зараження новою інфекцією (в грудні 2019 року в Китаї оприлюднили дані про вірус, в січні 2020 року Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) була оголошена надзвичайна ситуація, яка вже 11 березня 2020 року кваліфікована як глобальна пандемія) практично

одночасно входить в широкий обіг абсолютно нове найменування COVID-19 (скорочено COVID) – ця аббревіатура з'явилася на базі поєднання «*coronavirus disease 2019*», де *CO* – корона, *VI* – вірус, а *D* – хвороба).

Багато раніше відомих слів були переосмислені і стали дуже популярними в щоденному спілкуванні. Термін «соціальна дистанція» (*social distancing*) вперше зафіксований у 1957 році і позначав швидше відчуженість від решти людей. Зараз під ним мають на увазі фізичне дистанціювання, щоб уникнути зараження. Аббревіатура PPE – від англ. *Personal protective or protection equipment*) або *ЗІЗ* – *засоби індивідуального захисту*, з'явилася в 1977 році, але вживалася переважно медичними працівниками [4].

Можна виділити групу нових складних слів, що з'явилися в результаті *blending* (складання двох слів). Одне з таких слів стало популярним нещодавно у носіїв англійської мови – *covidiot*. Воно утворено шляхом складання двох слів: *coronavirus* – *коронавірус* та *idiot* – *ідіот*. Першим слово зафіксував словник міського сленгу *Urban Dictionary*.

І згідно з поясненням у цьому словнику, *covidiot* – це людина, яка провокує паніку серед суспільства, скуповуючи продукти з полиць магазинів, що не дотримується вимог під час пандемії, такі як самоізоляція, дистанція, миття рук та інше. Ігноруючи прості заходи безпеки, вони наражають на небезпеку не тільки себе, але й оточуючих, що сприяє поширенню COVID-19.

Усі знайдені нами неологізми були також зафіксовані авторитетними інтернет-ресурсами про сучасний англomовний сленг: *Dictionary.com*, *The Conversation*, *Merriam-Webster's dictionary*, *Urbandictionary*.

Отже, в нашій вибірці ми віднайшли такі неологізми, що утворилися внаслідок епідемії: *cornteen*, *covidiot*, *moronavirus*, *coronials*, *quaranteens*, *covidivorce*, *quarantini*, *covidorce*, *coronababies*, *coronacation*. Найпродуктивнішим засобом словотворення для цих неологізмів виявився блендінг. Так, лексема *covidiot* зі значенням *людина, що ігнорує правила та обмеження, які покликані захистити здоров'я від нового коронавірусу* (*Dictionary.com*) є блендом лексем *coronavirus* та *idiot* [62].

Covidiot (noun) (informal, disapproving) – a blend of *COVID-19* and *idiot* – людина, яка ігнорує попередження і рекомендації залишатися вдома, наражає на небезпеку оточуючих людей, скуповує продукти і товари першої необхідності.

Those selfless celebrities are still out there, bravely being covidiot to do their bit for national morale.

Лексеми, що описують дітей та майбутнє покоління молоді, народжене під час карантину, – *coronababies* та *coronials* – утворилися від бленду лексем *coronavirus* і *babies* та *coronavirus* і *millennials* відповідно.

Local outbreaks have been caused by hotel quarantine breaches, including a second wave in Melbourne.

Ще двома прикладами продуктивності блендінгу як засобу словотворення є лексеми *covidivorce/covidorce* та *coronacation*. Перша лексема, що означає розлучення пари, що разом провела карантин, утворилася від іменників *coronavirus* та *divorce*. Друга є результатом бленду лексем *coronavirus* і *vacation*, та має значення *вимушена відпустка під час карантину, пов'язаного з COVID-19*. Лексема *coronapocalypse*, що є блендом слів *coronavirus* і *apocalypse*, означає *кінець світу через коронавірус* (Urbandictionary.com).

Coronapocalypse becomes a looking glass mirror through which we see ourselves, our societies, our institutions and structures, in the cold light of a crisis that reveals the failings we have learned to ignore under the facade of cozy convenience.

Perhaps the most important public dimension of the Coronapocalypse concerns the world-wide official promulgation of new protectionism and localism through the actions of various states.

Цей неологізм привертає увагу наявністю алюзії на біблійний *кінець світу* – *apocalypse*, що, як буде описано нижче, є основою для однієї з трьох базових метафоричних моделей для концепту, що аналізується.

Coronapocalypse: make sure you cite me when you use that word', wrote Jeffrey Hass (University of Richmond, VA) on his Facebook page.

There is still a deeper and more emotional revelation delivered through the lenses of the Coronapocalypse.

Досить цікавими є останні два неологізми, зареєстровані словниками англomовного сленгу, – лексеми *moronavirus* та *cornteen*. Перша з них утворилася в результаті кореневого словоскладення слів *moron* і *virus*, і збігається у значенні з лексемою *covidiot*. Неологізм *cornteen* є власне спотвореним варіантом написання лексеми *quarantine*. Причому семантичний зміст нової лексеми змінюється – неологізм *cornteen* отримує значення *карантин саме під час епідемії COVID-19*, а також негативне конотативне забарвлення: лексема використовується для опису *нудьги та розчарувань, пов'язаних із самоізоляцією під час карантину* [64, с. 60].

Усталені терміни, такі як *self-isolating*, *pandemic*, *quarantine*, *lockdown* і *key workers* стають досить популярними і широко вживаними, в той час як неологізми коронавірусу вводяться швидше, ніж будь-коли. Так, наприклад, до них відносяться *covidiot* – *той, хто ігнорує поради фахівців сфери охорони здоров'я*, *covideo party* – *онлайн-вечірки через Zoom або Skype* і *covexit* – *стратегія виходу з карантину*.

Інші терміни відображають деякі матеріальні зміни в повсякденному житті і в ставленні людей до цього, наприклад:

- *Covidist* – ковідист, прихильник ковідізму, урбан.
- *COVIDRAZY* – той, хто зійшов з розуму, намагаючись сприйняти всю наявну про вірус COVID-19 інформацію.
- *Blursday* – невизначений день через дезорієнтуючий ефекту ув'язнення в часі.
- *Covidian* – ковідіанець; той, хто пережив глобальну пандемію Covid-19, що почалася в січні 2020 р.
- *Long covid* – стан людини, яка вже перехворіла цим вірусом, але як і раніше відчуває слабкість і загальне нездужання.
- *Maskne* – висипання на шкірі, що є наслідком тривалого носіння маски.
- *Rona* – найменування коронавірусної інфекції розмовного типу.

– *Turbo relationship* – відносини людей в умовах ізоляції і карантину тощо.

Варто відзначити, що є багато слів, що з'явилися в результаті вимушеної ізоляції людей, які з іронією і досить творчо підійшли до процесу:

– *WFH – working from home* – робота на дому,

– *Quaranteams* – онлайн-команди, створені під час карантину, допомагають людям справлятися з мінливими умовами роботи,

– *Doom-scrolling* – вимушена перевірка стрічки новин у соціальній мережі, коли нічим більше зайнятися на карантині [63].

Внаслідок нових хвиль епідемії та запровадженням додаткових обмежень кількість неологізмів COVID-19 дедалі збільшується. Як відомо, існує ряд показників, за якими можна зробити висновки про ступінь освоєності тієї чи іншої номінації конкретною мовою. Слово може досить довго перебувати в пасивному лексичному запасі мовної системи, практично «не подаючи ознак життя», тобто не використовуючись активно в мовній практиці, а «залучаючись» лише в рідкісних випадках (як, наприклад, слово «коронавірус» в більшості з розглянутих вище прикладів, взятих з текстів досить вузької тематики).

Коли ж слово з тих чи інших причин (в переважній більшості випадків - екстралінгвістичних) виявляється запитуваним, про це, крім підвищення частотності (іноді – вельми істотної) його вживання, свідчить як розширення його дериваційних зв'язків, так і їх динамізація, що ми і спостерігаємо щодо номінації «коронавірус» у 2020 р.

Отже, на нашу думку, пандемія коронавірусу, що стала одним із основних драматично нових елементів поступу подій 2019–2020 рр., внесла свої корективи до життєдіяльності людей, вимагаючи акліматизації до нових форматів роботи, правил соціалізації та перегляду векторів політично-економічної діяльності держав.

Поширення коронавірусу не тільки докорінно трансформувало світову спільноту, а й спричинило появу зокрема в англійській мові понад 1000 нових слів та висловів на позначення явищ з хронік пандемії [14].

Глобальність цього явища зумовлює принципову важливість пошуку та аналізу шляхів перекладу неологізмів, що слугує атрибутом «інформаційного та психологічного вакцинування» україномовної спільноти та zarazом інтегрує релевантні знання до дискусії в царині теорії та практики перекладу. Прагматика деяких неологізмів тяжіє до кодування ефекту здивування, неочікуваності вербалізації певного концепту задля елімінації психологічної напруги [28, с. 14].

У рамках пропонованого дослідження серед неолексем англомовного дискурсу COVID-19 нами було зафіксовано значний пласт неологізмів, утворених за посередництва телескопії, тобто у процесі амальгамування (з'єднання) фрагментів основ або фузії (власне злиття) елементів, що може пояснюватися іманентною впливовістю цих лексичних одиниць, зважаючи на їхню відносно нестандартну структуру.

У контексті нашого дослідження до основних причин виникнення неологізмів коронавірусної тематики, пропонуємо зараховувати:

1) значний вплив пандемії на економіку, політику, туризм, соціалізацію, побутове життя тощо, що зрештою увінчався появою так званої «коронакультури», що вимагала від індивідів оперування новими поняттями;

2) лінгвістичні прогалини на позначення нових концептів;

3) «медикалізація» та «політизація» мови, унаслідок чого медичні та політичні терміни зазнали розширення значення та свого узусу.

На думку О.Карачінох, «зважаючи на свою лінгвістичну специфіку, неологізми досить пізно фіксуються або взагалі не фіксуються у словниках, що зрештою зумовлює низку труднощів щодо їхнього відтворення в мові перекладу. Складність перекладу неологізмів здебільшого пояснюється не лише необхідністю з'ясування значення інноваційної одиниці, а й урахуванням контекстуальної зумовленості її вживання у певних випадках» [24, с. 45].

Тобто для адекватної передачі неологізмів у мові перекладу, перекладачу/-чці доводиться вирішувати низку завдань ще на доперекладацькому етапі, що пов'язані із з'ясуванням значення неологізму, яке закріпилося в перцепції носіїв

мови оригіналу та визначенням нового відтінку значення інноваційної одиниці, зважаючи на контекст.

Водночас у цьому аспекті є фактори, які, на наше переконання, полегшують процес перекладу англійського неологізму на українську мову. Оскільки цей пласт неологізмів позначає не державно специфічні соціокультурні та політично-економічні феномени, а глобальні проблеми пандемії та заходи, що з нею пов'язані, можемо припустити, що більшість цих інноваційних одиниць не є лакунарними. Зрештою, принаймні наявність відповідного концепту в мові перекладу є фасилітатором дешифрування семантики неологізму. Залучення фонових знань та комунікативно релевантної інформації може посприяти його коректному декодуванню.

А.Магдаві вважає, що «у питанні перекладу неологізмів варто зважати не лише на контекст, але і на структуру інноваційної одиниці. Тому інтегральним, на наше переконання, є розгляд основних шляхів утворення неологізмів, що дозволить спрогнозувати потенційні труднощі перекладу цього мовного пласту та випрацювати відповідні перекладацькі тактики. У науковій дискусії наводиться низка продуктивних патернів» [58].

Логічно сформувавшись унаслідок вищеподаних причин, англійськомовний дискурс COVID-19 є не лише засобом систематизації полігалузевих знань про коронавірус, а й становить значний інтерес у лінгвістичному та зрештою перекладацькому аспектах. У науковій дискусії до особливостей англійськомовних текстів коронавірусної тематики здебільшого зараховують залучення невербальних засобів (графічні та відеоелементи), високий рівень сугестії, насиченість текстів лінгвістичними інноваціями (неологізмами) [14, с. 25], репрезентація яких у мові перекладу може становити певні труднощі.

На наше переконання, така специфіка англійськомовного коронавірусного інформаційного простору пояснюється прагматичними вимогами комунікативної ситуації. Так, до повідомлення інтегруються мовні засоби з високим рівнем впливу на реципієнта через важливість подолання пандемічної

напруги, що є однією з основоположних інтенцій адресантів в рамках дискурсу COVID-19.

Тобто головною метою адресантів повідомлень коронавірусної тематики можемо вважати ефективну «інформаційну та психологічну вакцинацію» населення, забезпечення усвідомлення громадянами (адресатами) серйозності ситуації, що склалася, глобальної значущості дотримання правил карантину тощо.

Отже, англomовний дискурс COVID-19 варто розглядати як новий продукт комунікативно-когнітивної діяльності індивідів, що утворився на фоні пандемії коронавірусу (2019 р. – триває дотепер), головним чином об'єднавши фонди знань про коронавірус у сфері епідеміології, політики та економіки тощо.

До ключових ознак цього дискурсу варто зараховувати високий рівень сугестії та інтеграцію візуальної складової до окремих типів повідомлення з прагматичною метою атракції уваги індивідів до серйозності феномена. Оскільки явище коронавірусу є відносно новим для сучасної спільноти, англomовний дискурс COVID-19 вирізняється сатурацією неологізмами. Зважаючи на вищевикладене, постає необхідність аналізу відповідних перекладацьких прийомів для адекватної мовної репрезентації неогенних елементів англomовного дискурсу COVID-19.

1.4. Проблематика передачі концепту COVID-19 в українській мові

Кожному жанрові притаманні свої індивідуально-стильові риси, однак вони не порушують єдність технічного стилю, наслідуючи його загальні ознаки та особливості. Майстерність перекладу публіцистичних текстів, як і будь-якого іншого виду перекладу, ґрунтується на відмінному почутті рідної мови, досить глибоких знаннях іноземної мови (граматики, лексики, ідіоматики), знайомстві з теорією перекладу і вмінні користуватися перекладацькими прийомами, а також володінні фоновими технічними знаннями [29, с. 376].

Крім того, перекладач повинен мати уявлення про мовні особливості жанру, до якого належить текст перекладу, і справлятися з перекладацькими завданнями нелінгвістичного характеру. Але на практиці цього досягти неможливо, отже, для успішного виконання технічного перекладу необхідно використовувати словники та глосарії, і особливо лексику широкого значення, оскільки будь-який письмовий переклад технічних текстів, як уже було сказано вище, відрізняється великим вмістом спеціалізованих термінів і термінологічних словосполучень, а також наявністю лексичних конструкцій та скорочень.

Лексика ЗМІ ХХІ століття значно відрізняється від лексики попереднього століття. Можна припустити, що причиною цього, з одного боку, стала глобалізація, змішання культур, поява нових технологій, ну і звичайно, нескінченний розвиток мови. З іншого боку, матеріал інтернет-ЗМІ вже досить передбачуваний, публіка пересичена, отже для залучення її уваги авторам статей доводиться вдаватися до нових «хитрощів» для залучення її уваги. Ю.Клюєв вважає, що «розвиток мови ЗМІ обумовлений в суттєвій мірі розвитком системи її словотворення, становленням нових словотворчих моделей слів, зміною існуючих, збільшенням або зменшенням їх продуктивності й багатьма іншими факторами словотвірного процесу» [18, с. 43].

На думку О.Голубовської, «створення нових слів відтворює, перш за все, потреби суспільства у вираженні нових понять, що постійно виникають у результаті розвитку науки, техніки, культури, суспільних відносин і т.д.» [8, с. 11].

Можна говорити про можливість створення нових аббревіатур, також про їх стрімку адаптацію в системі англійської мови, також це створює деякі складності, які пов'язані з суперечностями системи цієї мови. Тому виникає проблема перекладу аббревіатур. Для перекладу аббревіатур важлива точність і однозначність їх перекладу.

Лінгвісти відзначають, що англійській мові властиве скорочення будь-якого терміна. У той час як дана тенденція проявляється не настільки чітко.

Можна зробити висновок, що аббревіація використовується практично у всіх сферах людської діяльності.

С.Кузьміна вважає, що «найважливішу роль для розвитку аббревіації зіграло відкриття і широке використання ініціальних аббревіатур, що мають фонетичну структуру звичайних слів – акроніми. Вони значно полегшують процес вимови скорочення. При перекладі акронімів найчастіше використовується транслітерація і використання еквівалент української мови. При роботі з аббревіатурами перекладач повинен бути дуже уважним. Необхідно знати контекст, в якому використовуються дані скорочення, працювати зі словником скорочень і визначати, в якому саме значенні наведені перекладені аббревіації» [21, с. 128].

Щоб встановити значення неологізму та правильно його перекласти, потрібно, перш за все, зрозуміти його етимологію, семантику і розглянути спосіб його утворення. При утворенні, наприклад, англійських неологізмів найчастіше використовуються такі способи як афіксація, словоскладання, скорочення, аббревіація, конверсія, семантична деривація, запозичення.

О.Білоус зазначає, що «перед початком перекладу повинен бути визначений спосіб перекладу, тобто міра інформаційної упорядкованості для перекладного тексту. По-перше, необхідно визначити, в якому вигляді має бути переданий вихідний текст: частково або повністю. Таким чином, перекладач здійснює вибір між скороченим (реферативним) або повним перекладом. В результаті скороченого перекладу створюється новий текст, обсяг якого, а також його лексико-семантичний, синтаксичний та стилістичний образ залежать від обраного перекладачем способу: вибіркового переклад або функціональний переклад» [5, с. 49].

Вибірковий переклад відбувається лише з основними одиницями вихідного тексту. Усі інші елементи тексту без потреби опускаються. Якість таких перекладів сильно залежить від вибору основних одиниць. У функціональному перекладі перекладений текст формується з функціонально перетворених одиниць вихідного тексту. Такі перетворення складаються з

лексичних, граматичних та стилістичних перетворень вихідного тексту, які використовуються для зменшення або спрощення тексту [26, с. 44].

Основною метою повного перекладу є передача всіх компонентів вихідного тексту в одиницях мови. Найпоширеніші способи перекладу цього типу: буквальний (послівний), семантичний і комунікативний переклад. Буквальний переклад зводиться до дослівної передачі елементів вихідного тексту за допомогою одиниць мови, в порядку їх слідування, якщо це можливо [18, с. 70].

Семантичний переклад зводиться до повної передачі контекстуального значення елементів вихідного тексту. В ході семантичного перекладу перекладач намагається більш повно передати специфіку вихідної мови та зберегти в перекладі якомога більше її особливостей, аж до буквального перекладу.

І.Погорєлова вважає, що «комунікативний переклад полягає у виборі такого способу передачі інформації, завдяки якому буде максимально переданий впливаючий компонент повідомлення, тобто, на перше місце виходить не зміст повідомлення, а його емоційно-естетичне значення. Даний тип перекладу не допускає скорочень і спрощень. При виборі способу перекладу необхідно орієнтуватися на те, що будь-який зі способів перекладу рідко застосовується на практиці в чистому вигляді» [32, с. 226].

Для вибору способу перекладу рекомендують наступні правила:

- Частковий переклад. Використовується при передачі текстів, призначених для загального ознайомлення з їх змістом
- Вибірковий частковий переклад. Використовується для передачі змісту таких документів, як доповіді, ділові листи, газетні матеріали та інші аналогічні тексти з метою отримання відомостей щодо характеру вихідного повідомлення, стилі автора.
- Функціональний частковий переклад. Використовується при передачі вихідного повідомлення в скороченій або спрощеній формі з метою адаптувати текст для широких мас.

- Повний переклад. Використовується при передачі вихідних повідомлень, що мають високу значущість.
- Буквальний повний переклад. Використовується порівняно рідко і полягає в поелементній передачі вихідного повідомлення.
- Семантичний повний переклад. Використовується при передачі вихідних повідомлень, що мають високу наукову або соціально-культурну значимість і призначені для вузького кола фахівців.
- Комунікативно-прагматичний повний переклад. Використовується для передачі вихідних повідомлень, що мають високу соціально-культурну значимість і призначені для широких мас [11, с. 105].

Виявлення семантики нового слова у мові оригіналу, вимагає від перекладача переосмислення та пошуку засобів вираження поняття, що розглядається в мові перекладу. Існує кілька варіантів розв'язання цієї задачі – знайти існуюче слово в мові перекладу з тим самим значенням, а у разі відсутності еквівалента, що відображає сутність даного явища в нашій дійсності, застосувати описовий переклад явища/предмета.

Важливе значення при перекладі неологізмів має знання лінгвістичного та екстралінгвістичного контексту, що дозволяє визначити стилістичне забарвлення слова та сферу його вживання. Слід не просто перенести слово до іншої мовної системи, а й зберегти його культурну автентичність. Це багато в чому залежить від вибору відповідного способу та прийому перекладу. Під методом перекладу В.М. Комісаров розуміє вибір певної закономірності переходу від вихідної до мови перекладу [17, с. 58].

Проблемі аббревіації, в т.ч. акронімів, в сучасних мовах присвячено безліч досліджень, проте, скорочені лексичні одиниці залишаються сучасною лінгвістичною загадкою, оскільки при їх вивченні необхідно розглядати етимологію слів, їх структуру та значення.

На нашу думку, переклад скорочень є одним з найбільш трудомістких і складних процесів. Для того, щоб він був виконаний якісно, перекладачеві необхідно розуміти контекст, в якому використаний даний тип словотворення,

відмінно знати предмет, якому присвячений конкретний текст і розбиратися в значенні використовуваного скорочення. Проте, знайомство з основними закономірностями аббревіації і принципами утворення істотно полегшує завдання розуміння і перекладу скорочень. При роботі зі скороченнями важливо на початку роботи встановити корелят (нескорочена, повна форма) і визначити значення даного скорочення в конкретному контексті, тобто провести «розшифровку» аббревіатури [38, с. 2].

І.Стернін вважає, що «новорячи про особливості перекладу мови ЗМІ, потрібно враховувати конкретні факти: кожен функціональний стиль має свій набір формуючих його факторів, що впливають на переклад, а також варто розуміти, що при перекладі відбувається не просто заміна мови, але проводиться велика робота з виявлення культурних особливостей, особливостей авторського стилю, тимчасових традицій. Переклад мови ЗМІ включає охоплює переклад таких джерел, як новини (газетні, журнальні та Інтернет-ресурси) й статті. Такий переклад відрізняється від художнього, оскільки метою художнього перекладу є естетичний вплив, в той час, як публіцистичний переклад спрямований більше на передачу інформації» [38, с. 49].

Переклад публіцистики також є дуже складним і швидко мінливим соціокультурним процесом; виникають нові підвиди онлайн-ЗМІ (також і аматорські), для перекладу яких варто заглибитися в цю культурну сферу. Для мови ЗМІ актуальними на сьогодні день є наступні ознаки:

- 1) вже згадані вище види нових інформаційних джерел (в інтернеті), в яких використовується зовсім інша мова;
- 2) загальне спрощення мови ЗМІ;
- 3) введення «американізмів»;
- 4) виникнення нових мовних норм, властивих окремим соціальним групам, які впливають на розвиток мови публіцистики.

Підсумовуючи вищевикладене, варто перерахувати цілі, які переслідують перекладачі газетно-публіцистичних текстів:

1) Перекладачі газет перекладають для масової аудиторії. Отже, мова повинна бути простою і зрозумілою;

2) Перекладачі газет повинні враховувати географічні, тимчасові та культурні особливості країни іноземних мов;

3) Перекладачі газет найчастіше обмежені за часом і обсягом перекладного тексту.

На думку Е.Храбової, «інформація, яка передається з культури в культуру через канали агентств, потребує не тільки «перекладу» в міжмовному сенсі, але її треба буде видозмінити, відредагувати, синтезувати та трансформувати для того, щоб її змогли «вжити» читачі. Однією з головних проблем загальної теорії перекладу українською мовою можна назвати проблему еквівалентності одиниць перекладу. Будь-які дві одиниці мови оригіналу та мови перекладу, які претендують на еквівалентну взаємопрезентацію, не можуть претендувати на повну тотожність між собою: вони мають не тільки різні експоненти (фонемний склад, морфеми, аранжовані по відмінним правилам і т. д.), але й різні значення та значущість» [41, с.152].

Досягнення перекладацької еквівалентності – мета будь-якого перекладу.

Традиційно виділяються наступні концепції еквівалентності перекладу:

- концепція нормативно-змістовної відповідності, тобто передача всіх або істотних елементів змісту вихідного тексту і дотримання норм мови, що перекладає.
- концепція формальної відповідності, тобто максимальні відповідності в передачі структури вихідного тексту (в практиці перекладу сакральних текстів), трансформації, заміни та опущення здійснюються тільки там, де елементи вихідного тексту неможливо відтворити напрямку.
- концепція адекватного перекладу, в якій визначені наступні якості адекватного перекладу: вичерпна передача смислового змісту тексту, а також передача змісту рівноцінними засобами, повне функціонально-стилістичну відповідність йому.
- концепція динамічної (функціональної) еквівалентності. В цьому випадку

мається на увазі збіг реакції одержувача вихідного тексту і носія однієї мови з реакцією одержувача тексту перекладу, носія іншої мови. Зміст, яке необхідно передати, складається з чотирьох елементів або чотирьох значень: денотативного, синтаксичного, конотативного і прагматичного [30, с.3].

І.Корунець припускав, що «у перекладі існують особливі закони щодо еквівалентності оригіналу. Переклад може лише нескінченно зближуватися з оригіналом. У перекладу, як і у оригіналу, є свій автор, своя мова й культурний фон, який відрізняється від культурного фону іноземної мови. Залежність перекладу від оригінального тексту дуже велика, адже завдяки оригіналу й виникає перекладний текст, проте в подальшому він вже існує автономно. Кожен перекладач вносить при перекладі своє сприйняття оригінального тексту. При цьому треба враховувати не тільки соціокультурне середовище мови перекладу, а й індивідуальність перекладача, що також належить до певного середовища. Якість перекладу залежить від художнього смаку перекладача, від його таланту і його здатності до підбору мовних засобів» [19, с.39].

Звернення до аналізу матеріалу, що вивчається, викликає деякі суттєві питання, що викликаються надзвичайно швидкою зміною лексичного складу англійської мови та її неоднорідності, конкретніше:

- деякі з обраних слів вже пройшли лексикалізацію і частково, можливо, інституалізацію;
- деякі активні лише на рівні від периферії до центру;
- деякі, можливо, в жодному разі не опиняться в активному складі мови, тобто, по суті, покращать склад okazionalizmiv чи potencijnih sliv.

Однак, зазвичай, знадобиться кілька століть для того, щоб розпізнати «шлях» нового слова в мові, що на даному етапі для даного конкретного слова неможливо. Все це спричиняє появу можливих похибок. Потім для визначення нового слова існує потреба звернення до електронних словників неологізмів, таких як *Macmillan Buzzword Dictionary*, *Wordspy*, *Urban Dictionary* та іншим. І знову ж таки ми стикнулись з деякими моментами, не вказаними в словниках

неологізмів, через що було визначено семантику слова згідно з його семантичними, структурними, стилістичними характеристиками та контекстом.

Основні труднощі у перекладі неологізмів українською мовою – це з'ясування значення нового слова [30, с. 4-5]. Власне переклад неологізму, значення якого вже відомо перекладачеві, завдання порівняно простіше, і вирішується воно шляхом використання різних прийомів та способів перекладу залежно від того, до якого типу слів належить цей неологізм. Спеціальних прийомів перекладу неологізмів немає.

При роботі з неологізмами у перекладача є дві можливості передати дані лексичні одиниці українською мовою:

- використовувати пропонований двомовними словниками еквівалент (за його наявності);
- запропонувати власний варіант перекладу (за відсутності зафіксованого у двомовних словниках еквівалента).

Попри різноманітність перекладацьких прийомів передачі англійських неологізмів українською мовою, в газетних статтях, репортажах, нарисах часто зустрічаються нові утворення, переклад яких стає складним і неоднозначним завданням. Умовно труднощі перекладу нових слів (з якими ми зіткнулися при роботі над цією дипломною роботою) можна поділити на чотири основні групи:

- 1) Незнайомі (для культури мови) феномени, реалії, об'єкти;
- 2) неологізми зі складною структурою;
- 3) вузькоспеціальні слова;
- 4) складнощі, пов'язані з передачею емоційних та стилістичних конотацій.

На думку Л. Латишева, «основна складність при перекладі неологізмів, як зазначалося вище, – це з'ясування значення нового слова. Оскільки нові слова найчастіше ще не зареєстровані у словниках, на перекладача перекладається відповідальність як щодо добору прийому передачі неологізму українською мовою, так і у встановленні значення нової одиниці. Як зазначалося, вивчаючи значення неологізму перекладач повинен проаналізувати структуру неологізму, встановити спосіб його утворення, уважно вивчити мікро- і макроконтекст, у

якому використовується неологізм, і навіть знайти (наскільки можна, наприклад, через Інтернет) приклади вживання даного слова» [26, с. 414].

Семіотична теорія представляє еквівалентність як складну категорію, що складається з певної ієрархії рівнів. При збереженні повної еквівалентності необхідна передача всіх компонентів змісту оригіналу. Подібні випадки є досить рідкісними і важкодосяжним з практичної точки зору. Різниця мовних, літературних, культурних норм змушують перекладача йти на певні жертви. Перевагою даної теорії є те, що вона розставляє пріоритети, ставлячи на чільне місце збереження прагматики оригіналу. Прагматична еквівалентність (адекватність) є як би останньою межею, що відокремлює переклад від іншого виду мовного посередництва.

Таким чином, багаторівневі теорії еквівалентності ілюструють, що з усіх значень мовного знака домінантне положення займає прагматичне. Прагматичний аспект змісту тексту може нести інформацію, нерідко комунікативно більш значущу, ніж його денотативний аспект. Збіг прагматичних характеристик одиниць оригіналу та перекладу означає, перш за все, їх комунікативно-функціональну рівноцінність [24, с. 45].

Комунікативно-функціональна рівнозначність елементів тексту оригіналу та тексту перекладу, на наш погляд, передбачає їх стилістичну тотожність. Одиниці оригіналу і перекладу повинні виконувати в системі твору аналогічні художні функції, мати однакові образні конотації, справляти еквівалентний комунікативний вплив.

А.Вітренко вважає, що «сучасне перекладознавство розглядає переклад в широких рамках міжмовної комунікації та вивчає всі його аспекти і визначальні чинники як власне мовні або лінгвістичні, так і екстралінгвістичні або зовнішні стосовно до мови, які прямо або побічно впливають на прийняття перекладачем остаточного рішення. У багатьох сучасних перекладознавчих теоріях (як європейських, так і американських) підкреслюється важливість адекватності та еквівалентності перекладу, права перекладача на власний стиль і зміщення

акценту на те, що переклад є актом творчого перероблення тексту оригіналу» [7, с.106].

Більшість вчених мають на увазі під терміном «перекладацькі трансформації» різні перетворення, які допомагають нам здійснити трансформацію одиниць тексту оригіналу на одиниці тексту перекладу. Текст оригіналу у своїй не змінюється, створюється лише йому подібний текст іншою мовою. Заведено вважати, що перекладацькі трансформації – це міжмовне перефразування, яке відрізняється від перетворень у межах однієї мови. Але при цьому кожен учений пояснює термін «перекладацькі трансформації» по-різному, надаючи різні відтінки його значення. Наприклад, Я. Рецкер тлумачить термін «перекладацькі трансформації» як прийом логічного мислення, з яких перекладач трактує сенс одиниць у тих перекладачів [36, с. 25].

Л. Бархударов вважає, що «перекладацькі трансформації – це різні міжмовні перетворення, які використовують для того, щоб досягти максимально можливої еквівалентності перекладу» [2, с. 56].

На думку А. Швейцера, «перекладацькі трансформації здійснюються в метаморфічному сенсі, він також вважає, що трансформації є «перетворенням» [42, с. 69].

При виконанні перекладу міжмовних одиниць необхідні спеціальні способи перетворення і також ми повинні враховувати низку різних факторів: психологічний, культурологічний та мовний. Завдяки мовному фактору, перекладач використовує різні види трансформацій певних одиниць тексту оригіналу. Наприклад, калькування, транслітерація, перекладацький коментар, модуляція, граматична заміна тощо. За допомогою культурологічного фактора перекладачі визначають заходи інформаційної впорядкованості елемента перекладу в межах тексту оригіналу та відповідно до особливостей соціально-культурної традиції, яка пов'язана з використанням цього елемента в цілому та в цьому конкретному тексті, в тому числі.

Т. Казакова вважає, що «переклад неологізмів набагато складніший, ніж, наприклад, передача українською мовою англомовних термінів, оскільки

передбачає переосмислення нових слів та їх передачу іншою мовою прямо або через пояснення чи опис. Якщо ж МП не має прямого еквівалента того чи іншого явища, феномена, характеристики тощо, можна передати фонетичну чи орфографічну форму англійського слова чи словосполучення. Не менш стрімкими темпами у відповідь на появу нових реалій життя поряд з неолексемами з'являються інноваційні сполучення слів з ідіоматичною семантикою – неофраземи» [16].

Посідаючи особливе місце серед неогенних мовних процесів, неофраземи з їхньою комунікативно-прагматичною поліаспектністю становлять значний інтерес у ракурсі перекладознавчих студій. У період пандемії постає нагальна потреба не лише в об'єктному номінуванні, але й у лінгвістичних засобах побічно-похідного характеру, заснованих на асоціативному мисленні [14, с. 26].

На наше переконання, така тенденція може бути пов'язана з тим, що вибір на користь лінгвістичних одиниць, заснованих на механізмах семантичного збагачення, дозволяє підвищити сугестивність (впливовість) комунікації, сприяє дешифруванню індивідами відносно складних понять та корелює з потягом до зняття психологічної напруги в суспільстві. Так, у нижченаведених дискурсивних фрагментах фіксуємо неофразему *to flatten the curve* на позначення стратегії сповільнення поширення коронавірусу [32, с. 226], неогенність якої заснована на переосмисленні наявного раніше значення медичної метафори:

«*We knew that flattening **the curve** wasn't sufficient for us*» [75].

Ми знали, що для нас недостатньо вирівняти криву поширення коронавірусу.

«*But rather than flattening **the curve**, Fox is behind the curve*» [74].

Замість того, щоб вирівняти криву випадків COVID-19, Фокс відстає від епідеміологічного графіка.

У рамках англійського дискурсу COVID-19, що в сучасному глобальному контексті може розглядатися як вияв соціальної реклами, комунікантам необхідно тригерувати увагу реципієнтів до нових конститутивних патернів поведінки, враховувати їхні інтереси, потреби та фонди знань. Ці умови

ефективно регламентуються паралінгвістичними засобами. Так, фразема *to flatten the curve* нерозривно пов'язана з візуальним образом, що спрощує її дешифрування. Зважаючи на пов'язаний з нею візуальний контент, доцільним, на нашу думку, є збереження закодованої референції до графіка з прийомом додаванням у прикладі та трансформацією контекстуальної заміни для передачі фраземи *to be behind the curve* у фрагменті для коректнішого усвідомлення інформації потенційними реципієнтами.

Потенціалом дескриптивного перекладу є репрезентація неофраземи *to raise the line* в українській мові на позначення підвищення спроможності медичної системи обслуговувати велику кількість пацієнтів у період поширення коронавірусу:

«Raising the line requires an extraordinarily rapid mobilization of resources» [76].

Для того, щоб підвищити показник потенціалу медичної системи, необхідно неймовірно швидко мобілізувати ресурси.

При адаптації оригінального тексту, коли текст переадресовується іншомовному одержувачу, який має інший кількісний та якісний обсяг фонових знань (а іноді має і принципово іншу картину світу), перекладач змушений робити певгі зміни, зважючи на соціально-культурні, психологічні та інші відмінності між одержувачами вихідного тексту та тексту перекладу. Звернемося, наприклад, до газети The Guardian:

covexit (Covid+exit: strategy for exiting lockdown) – стратегія, розроблена для самовільного припинення режиму самоізоляції;

quaranteams (quarantine+teams: on-line teams created during lockdown) – онлайн-команди, створені під час карантину;

doomscrolling – безперервне читання негативних новин у соціальних мережах;

coronacation (coronavirus+vacation: тривалий період вдома від одного з типових місць роботи, студії, etc. viewed as obligatory holiday imposed by stringent COVID-19 obligations) – тривале перебування далеко від звичайного місця

роботи або навчання, що розглядається як відпустка через обмеження, запроваджені з метою боротьби з епідемією коронавірусу;

Статус англійської мови як мови міжнародного спілкування, науки і техніки, зумовлює стрімке утворення англійських неологізмів, у той час, як в інших мовах, у тому числі українській, не встигають з'являтися еквіваленти через відсутність самих феноменів

Наступною перепоною, що часто ускладнює переклад неологізмів, є складна структура деяких із них. Словотвір в українській та англійській мовах відрізняються, так, в англійській мові можливі складні пролонговані конструкції, всі компоненти яких утворюють один концепт. У разі коли складний за структурою неологізм неможливо перекласти українським еквівалентом, застосовується описовий метод [34].

Проте, на жаль, у цьому разі перекладач ризикує втратити стилістичну забарвленість неологізму. Наприклад, неологізм *helicopter mom*, що з'явився вперше в газеті *The Independent*, а пізніше фігурував у назві популярного фільму, був переданий українською калькою – *вертоліт*, що, очевидно, не передає вкладеної в нього конотації ексцесивності *overprotecting* – *занадто дбайлива мама*.

Хоча такий спосіб повністю не відповідає вимогам перекладу, оскільки втрачаються відтінки значення, конотативні відтінки слова, а з тим – і прагматичний компонент, приблизний переклад, однак, є допустимим, якщо не вдається застосувати жоден з описаних вище способів передачі неологізмів [12].

Л. Латишев вважає даний спосіб перекладу, як такий, що не повністю відповідає вимогам перекладу, проте зазначає, що «використовуючи спосіб приблизного перекладу, можна зберегти основне значення слова, але воно буде відрізнятися лексичним фоном» [26, с. 67].

М. Зимомря [12] та інші виділяють квазібезперекладні способи передачі неологізмів. У випадку квазібезперекладних методів переклад замінюється актом запозичення звукової (при транскрипції) чи графічної (при транслітерації) форми слова разом зі значенням з мови оригіналу в мову перекладу. Однак

безперекладність цього прийому насправді є тільки удаваною: фактично запозичення тут здійснюється саме заради перекладу як необхідної передумови для його здійснення. Запозичене слово стає фактом мови перекладу і вже в якості такого виступає як еквівалент зовні ідентичного з ним іншомовного слова.

О. Білоус наголошує на значущості прагматичного аспекту під час здійснення перекладу, а саме врахування екологічних, соціокультурних та національних «відтінків» неологізмів [5]. У процесі перекладу не повинно відбуватись явище трансформації, адже перекручення початкової інформації не передасть змісту перекладу неологізму. Особистість перекладача, його фаховий рівень, вік мають значний вплив на передачу прагматичного значення неологізму. Процес перекладу прагматичного значення неологізмів, на думку дослідника, передбачає «взаємодію трьох типів компонента значення слова, який охоплює прагматичний компонент адресанта, адресата та перекладача» [5, с. 124].

Іноді під час здійснення перекладу неологізму перекладач має труднощі у знаходженні відповідного слова українською мовою, через те, що соціокультурні та історичні умови життя народу, мовою якого здійснюється переклад, не потребували певного слова чи поняття. Неологізми в англійській мові здебільшого утворюються з наявних слів без жодних змін їхнього написання чи вимови.

Великі труднощі при перекладі викликають неологізми, новизна яких не у змісті, а в оригінальній формі, яку неможливо адекватно перекласти українською мовою. Так, наприклад, при передачі українською мовою англійських неологізмів-блендингів оригінальність слова практично стирається, оскільки підібрати адекватний варіант в українській мові практично неможливо, наприклад:

Coronaroamers (*coronavirus+roamers*) – егоїстичні типи, що нехтують правилами самоізоляції.

Quarantips (*quarantine+tips*) – поради з питань одягу, їжі та стилю життя, які даються людям, які перебувають у самоізоляції.

Quarantrolls (quarantine+trolls) – люди, які наганяють у соцмережах тугу своїми розповідями про те, як їм важко в самоізоляції.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що при передачі англійських неологізмів українською мовою основним завданням для перекладача є з'ясування їх змісту та підбір кращого прийому для адекватного перекладу. Це дозволить зберегти вкладені в неологізм конотації, стилістичне забарвлення та передати реалії у випадку з лінгвокультурними особливостями.

Висновки до Розділу 1

1. Неологізми – лексичні одиниці, які нові не тільки за формою або змістом в певний фіксований момент часу, але і які мають нову соціокультурну референцію і функціонують в запитуваних певним соціумом понятійних сферах. Раціональною комплексною методикою виявлення національно-культурного компонента денотативного і конотативного значень неологізму є поєднання діахронічного, контрастивного, дефініційного і концептуального аналізу.

2. Соціокультурна специфіка неонімації в конкретно-історичний період визначається наступними лінгво-культурологічними характеристиками:

а) хронологія (період виникнення слова);

б) наявність нової культурної референції в семантиці одиниці (прояв культурного компонента в денотативному і конотативному значеннях неологізму);

в) сфера вживання одиниці (закріпленість одиниці в певному мовному регістрі), які уточнюють критерії лінгво-культурологічного підходу в неології.

3. Неологізми входять в англійську мову традиційними методами: утворення нових одиниць за рахунок семантичної деривації або існуючих словотворчих засобів, шляхом зовнішніх і внутрішніх запозичень. Частотність вживання нових лексем є передумовою для включення їх в тлумачні словники національної мови.

РОЗДІЛ 2. СКЛАДНОЩІ ВІДТВОРЕННЯ НЕОЛОГІЗМІВ, ЩО ВИНИКЛИ ВНАСЛІДОК СВІТОВОЇ ПАНДЕМІЇ COVID-19 УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ І СПОСОБИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

2.1. Способи перекладу неологізмів українською мовою

З кожним роком, як вважає К.Карпова, «словники фіксують все більше неологізмів, які народжуються безпосередньо в засобах масової інформації. Постійно розвивається політика, економіка, соціальна і технічна сфери є причинами їх появи» [25, с. 414]. У століття повсюдної інформатизації, комп'ютеризації та глобалізації таких слів виникає безліч, а пройшовши необхідні стадії соціалізації (прийняття в суспільстві) і лексикалізації (закріплення в мові), вони включаються в активний словниковий склад мови і поповнюють запас загальноживаних слів. Найактуальнішими причинами появи неологізмів у ЗМІ є такі:

- потреба в позначенні нової реалії;
- існування реалій, які не мають раніше відповідного позначення;
- більш зручне позначення реалії;
- необхідність підкреслити зміну соціальної ролі предмету.

На думку О.Новікової, «переклад неологізмів є однією із найскладніших проблем, з якими стикаються перекладачі. Очевидно, що англійські словники не можуть відразу зареєструвати нові слова, словосполучення та okazіоналізми, які щорічно поповнюють словниковий запас десятками тисяч нових слів. В результаті перекладач повинен спиратися на контекст і намагатися передати значення неологізмів на мову перекладу, а не шукати їх в інших, менш правдивих джерелах, у тому числі й онлайн-словниках. Це означає, що вони повинні самі винаходити нові слова, дотримуючись деяких шаблонів словотвору або пояснювати англійські неологізми, використовуючи описовий метод» [29, с. 376].

Проблема неперекладності усувається шляхом комунікативно-посередницької діяльності перекладача з використанням наявних граматичних довідників, двомовних словників і посібників з культури різних народів, а також за допомогою особистого культурного досвіду перекладача. Результат перекладу в великій мірі залежить від правильного вибору перекладачем як способу перекладу, так і відповідної стратегії та відповідних одиниць перекладу.

У дослідженні емпіричною базою стали неологізми, що використовуються в різних англійських друкованих виданнях, а також у публікаціях в соцмережах таких як: The Daily Telegraph, The Guardian, The Times, Mirror, The Daily Mail тощо. Приклади, які було використано для аналізу, наведено у *Додатку А*.

При перекладі неологізмів використовуються інтерлінійний та трансформаційний способи перекладу. Переклад, у якому немає перетворень, а зміст передається шляхом дослівного перекладу, відноситься до *інтерлінійного способу*. Протилежний йому спосіб – *трансформаційний* – передбачає використання перетворень на лексичному, граматичному та стилістичному рівнях із зміною структури оригінального тексту.

Методам перекладу відповідають певні прийоми. Прийом – це перекладацька операція, метою якої є досягнення розв’язання проблеми, що виникає при перекладі, що передбачає однотипність дій, що здійснюються перекладачем [4, с. 38].

Загалом існують чотири основні способи перекладу неологізмів:

- підбір еквівалента в цільовій мові,
- транслітерація та транскрипція,
- калькування та
- описовий переклад.

Перший спосіб є найпростішим. Якщо слово зафіксовано у словниках, зазвичай немає проблем з пошуком еквівалентів. Проте не завжди вдається знайти відповідний аналог мовою перекладу, що може бути пояснено різними культурними рівнями двох країн або навіть політичною ситуацією в них. Без будь-якої довідкової інформації про значення нових слів перекладачі ризикують

помилитися у вживанні слів цільовою мовою. Особливо важливо перевіряти їхнє значення при використанні прийому описового перекладу. Цей прийом вважається найбільш продуктивним в англо-українському перекладі через абсолютно різну природу засобів вираження у цих двох мовах.

Іноді для вираження значення пари слів англійською мовою потрібне ціле речення. Так звана «мовна лаконічність», яка характерна для англійської мови, змушує перекладачів використовувати два інших методи – *транслітерацію* та *транскрипцію*. Прийоми транскрипції та транслітерації називаються квазібезперекладними [2], оскільки при використанні цих прийомів акт перекладу ніби обходиться і замінюється актом запозичення звукової (при транскрипції) або графічної (при транслітерації) форми слова разом зі значенням іноземної мови (ІМ) в мові перекладу (МП). Проте безперекладність цього прийому насправді лише здається: фактично тут запозичення здійснюється саме заради перекладу як передумова його здійснення.

М.Зимомря зазначає, що «запозичене слово стає фактом МП і виступає як еквівалент зовні ідентичного із нею іншомовного слова. Фактично цей шлях – один із найдавніших і найпоширеніших на стадії природних (дописьменних) мовних контактів, але він продовжує грати чималу роль і нині. Щоправда, застосування цього прийому нашого часу пов'язане з низкою обмежень (мовна політика, стилістичні норми, традиції різних соціолінгвістичних колективів тощо)» [12, с. 70].

Транскрипція допомагає зберегти звукову форму вихідного слова за допомогою іншого шрифту, а *транслітерація* має на увазі перетворення букв на інший алфавіт. Як еквівалент береться український термін, форма якого не пов'язана з формою англійського терміна. Прийом транслітерацій означає, що у перекладі передається графічна форма слова оригіналу. Варто зазначити, що багато англійських літер і звуків не мають точних аналогів в українській мові й, таким чином, деякі слова можуть мати два або більше варіантів транслітерації

мовою перекладу.

Транслітерація широко використовувалася перекладачами до кінця XIX століття. Для цього перекладачеві необов'язково було знати вимову англійського слова, і він міг обмежитися його зоровим сприйняттям. Значно більшого поширення у перекладацькій практиці теперішнього часу має прийом транскрибування, який полягає у передачі не орфографічної форми слова, а фонетичної. Через значну відмінність фонетичних систем української та англійської мови, така передача завжди дещо умовна і відтворює лише деяку подобу англійського звучання [15, с. 56-57].

Взагалі перекладачеві слід завжди мати на увазі, що при використанні прийому транскрипції присутній елемент транслітерації (невимовних звуків, редукованих голосних, передача подвійних приголосних; за наявності декількох варіантів вимови вибір варіанта, ближчого до графіки). Розглянемо докладніше приклади неологізмів, які перекладаються з допомогою транскрипції та транслітерації:

Coronapocalypse (*coronavirus*+*apocalypse*): *коронаапокаліпсис* – кінець світу, спричинений епідемією *Covid-19* (транслітерація);

Coronaphobia (*coronavirus* + *phobia*): *коронафобія* – страх перед коронавірусом (транслітерація);

Covidiot (*Covid-19*+*idiot*): *ковідіот* – той, хто або надмірно забезпечений, або піддається паніці в гіпертрофованій формі через коронавірус (транслітерація);

Covidol (*Covid-19*+*idol*) – *ковідол* – зразковий громадянин, який дотримується соціального дистанціювання, купує розумну кількість туалетного паперу, антисептичних засобів та продуктів тривалого зберігання. Тип протилежний «ковідіоту» (транслітерація) (транскрипція + транслітерація);

Quaranteam (*quarantine*+*team*) – *карантім*, люди, з якими ви вирішили жити під час карантину або загальний чат, де обговорюються питання, пов'язані з пандемією; напр. туалетного паперу в магазині (транскрипція + транслітерація);

Quarantech (*quarantine+technologies*) – карантек – гаджети та програми, що допомагають вбити час у самоізоляції (транскодування);

Quarantrends (*quarantine+trends*) – карантренди – заняття, що стали модними у людей, які перебувають у самоізоляції (транскрипція + транслітерація);

Corona-uber (*quarantine+Uber*) – корона-убер – люди, які не приймають коронавірус всерйоз, виходять на вулиці і поширюють заразу подібно до програми *Uber* (транскрипція + транслітерація);

Coronator (суфікс – *or*. Буква *t* додана, щоб зробити слово схожим на *terminator*): коронатор – людина, яка перемогла коронавірус (транскрипція + транслітерація).

«Coronageddon» has begun. – «Коронагедон» розпочався.

coronageddon (*coronavirus+armageddon: pandemic devastation of the world economy along with other aspects of society*) – руйнівний ефект пандемії на світову економіку та інші сфери життя суспільства.

They are at the core of our economy, and increasingly so, as teleworking develops.

Вони є основою нашої економіки, і будуть збільшуватись так як дистанційної роботи все більше

teleworking (*television+working*) – working from home using equipment to contact people) – віддалена/дистанційна робота,

Couples whose marriages are fraying under the pressures of self-isolation could be heading for a «covidivorce».

Пари, чий шлюб руїнується під тиском самоізоляції, можуть опинитися на шляху до «ковідорозлучення».

covidivorce (*Covid+divorce: divorces during the coronatime*) – розлучення в період коронавірусу,

As I noted, the first serious cluster of moronavirus victims in deepest darkest Queensland saw the election of Senator Malcolm Roberts.

Як я вже зазначав, перше серйозне скупчення жертв **мороновірусу** в найтемнішому Квінсленді стало свідками обрання сенатора Малкольма Робертса.

moronavirus (moron+coronavirus: another term for covidiot) – людина, яка впадає в паніку через епідемію коронавірусу.

«George Magoha, the education minister, said that the curve of **Covid-19** infections was expected to flatten only by December» [75].

Джордж Магоха, міністр освіти, заявив, що крива зараження **Ковід-19**, як очікується, піде на спад лише з грудня.

«The provincial government was forced to clarify statements suggesting that **more than a million graves** were being dug for victims of **Covid-19**» [77].

Місцевий уряд був змушений пояснити заяви, які свідчать про те, що для жертв **Ковід-19** викопували більше мільйона могил.

«UK reports 38 people had died within 28 days of testing positive for **Covid** as of Monday, bringing the UK total to 139,571» [75].

Велика Британія повідомляє, що 38 людей померли протягом 28 днів після позитивного тесту на **Ковід** станом на понеділок, в результаті чого загальна кількість у Великобританії досягла 139 571 осіб.

«Around 65% of people with **coronavirus** lose their sense of smell and taste and it's estimated that about 10% of those go on to develop a «qualitative olfactory dysfunction», meaning parosmia or a rarer condition, phantosmia, when you smell something that isn't there» [76].

Близько 65% людей з **коронавірусом** втрачають нюх та смак, і, за підрахунками, приблизно у 10% з них розвивається «якісна дисфункція нюху», тобто паросмія або ще рідше захворювання, фантосмія, за якої відчувається запах чогось, що немає поруч.

«Children as young as three will start receiving **Covid** vaccines in China, where 76% of the population has been fully vaccinated» [75].

Діти віком від трьох років почнуть отримувати вакцини від **Ковід** у Китаї, де 76% населення пройшло повну вакцинацію.

«The number of new Covid cases and deaths in the US has been in a steady decline since early September but experts also caution that it's not yet safe to abandon safeguards against the virus» [75].

*Кількість нових випадків **Ковіду** і смертей у США постійно зменшується з початку вересня, але експерти також застерігають, що поки що небезпечно відмовлятися від запобіжних заходів проти вірусу.*

*«Health experts had warned that the November-December holidays, with boosts in travel and indoor gatherings, would send **Covid-19** cases soaring» [76].*

*Експерти у галузі охорони здоров'я попереджали, що канікули у листопаді-грудні, а також збільшення кількості поїздок та зібрань у приміщенні, призведуть до зростання кількості випадків захворювання на **Ковід-19**.*

*«The country averaged 3,349 **Covid-19** deaths a day across a week as of Tuesday» [77].*

*Станом на вівторок в країні в середньому реєструвалося 3349 смертей від **Ковід-19** в день за тиждень.*

«Zoom, Social Distance: The Coronavirus Has Changed How We Speak» [77].

***Зум, соціальна дистанція:** Коронавірус змінив те, як ми говоримо.*

*Cases of **Covid-19** would then appear over a longer period of time and would not abruptly trigger chaos at hospitals [77].*

*Тоді випадки захворювання на **Ковід-19** з'являлися б протягом більш тривалого періоду часу і не спричинили б різкого хаосу в лікарнях.*

*I'm a **Coronallennial**, I was primarily born because of social distancing. [76].*

*- Я **короналеніал**, я народився в першу чергу через соціальне дистанціювання.*

*– Чи вдасться викоринити **Ковід-19**, чи він зможе з'являтися регулярно в майбутньому?*

*Some observers have pointed to the fact that Africa has relatively few cases of **Covid-19** and that this may be a response to hotter conditions there. The virus cannot take the heat, in other words [77].*

Деякі спостерігачі вказують на той факт, що в Африці порівняно мало випадків захворювання на **Ковід-19**, і що це може бути реакцією на тамтешні спекотніші умови. Іншими словами, вірус не сприймає тепло.

Treatment-based strategies can now be designed to «covexit» the crisis [77].

Дедалі більше фахівців обговорюють стратегію **ковекситу**.

Зважаючи на наявність лінгвістичного референсу (англ. Brexit – укр. Брекзит), виправданим можемо вважати застосування прийому транскрибування в україномовному перекладі неоіменника covexit.

*Facebook has deleted a video featuring Brazilian president Jair Bolsonaro in which he warned of a link between **Covid-19 vaccines** and Aids [75].*

Facebook видалив відео з президентом Бразилії Жаїром Болсонару, в якому він попереджає про зв'язок між **вакцинами від Covid-19** і СНІДом.

*The EU's medical body has approved booster doses of **Moderna's Covid vaccine** for all adults, AFP reports [72].*

Медичний орган ЄС схвалив бустерні дози **вакцини Модерна від Ковіду** для всіх дорослих, повідомляє AFP.

В обох речення словосполучення *Covid-19 vaccines* та *Moderna's Covid vaccine* було перекладено за допомогою прямого транслітерації.

*Terming Mr. Thackeray, who heads the Sena, a «**Covidologist**», the editorial said he was probably the only Chief Minister who has studied the COVID-19 crisis in detail [75].*

Називаючи пана Теккерая, який очолює Sena, «**ковідологом**», у редакції йдеться, що він, ймовірно, єдиний головний міністр, який детально вивчав кризу COVID-19.

У цьому прикладі неологізм **Covidologist**, який було утворене внаслідок додавання до основи Covid суфікса **-ologist**, який використовується у створенні слів на позначення професій. Було використано прийом транслітерації.

*The day after taking office, Mr Biden signed 10 executive orders as part of a sweeping «wartime» **Covid action plan** [75].*

Уже наступного дня після вступу на посаду пан Байден підписав 10 виконавчих розпоряджень як частину масштабного **плану дій спрямованих проти Ковіду**.

Covid action plan передано аналогом в українській мові із застосуванням транслітерації для передачі неологізму *Covid*.

Потенціал транслітерації екстеріоризується в перекладі наведеного нижче фрагмента дискурсу COVID-19:

*She herself has gotten **maskne** from her three layers of masks [75].*

*У неї в самої з'явилося **маскне** від носіння трьох шарів масок.*

До адаптивного транскодування вдаємося під час перекладу неоковідизму *lockstalgia* (lockdown + nostalgia), що позначає почуття ностальгії за періодом ізоляції в умовах пандемії COVID-19:

*How to avoid «**lockstalgia**» as pandemic restrictions end [77].*

*Як уникнути виникнення «**локстальгії**», коли пандемічні обмеження перестануть діяти.*

Гостра необхідність використання дескриптивного перекладу зникає, адже реципієнти відносно розуміють значення бодай одного компонента продукту цієї телескопії, що несе основне смислове навантаження, що зрештою сприяє розумінню значення новоутвореної лексичної одиниці. Крім того, вищенаведені неологізми належать до соціально-побутової концептосфери коронавірусу, тобто позначають феномени, які постали в повсякденному житті людей унаслідок коронавірусу, що зрештою зумовлює їхню зрозумілість на відміну від понять, наприклад, політично-економічної сфери [41, с.152].

*However, as a piece in the Economist on creating such a surveillance «**coronopticon**» recently noted, efforts in Asia, «like others» elsewhere, are experimental [75].*

Однак, як нещодавно зазначалося в статті видання *The Economist* про запровадження «**короноптикуму**» (програми щодо передачі даних для стеження за поширенням пандемії), зусилля в Азії, як і в інших країнах, є

експериментальними.

Last week The Economist cited the growth of the «coronopticon»' in Asia –data networks to keep tabs on the pandemic and, by extension, citizens [75].

Минулого тижня видання The Economist посилається на збільшення «короноптикуму», в Азії — мереж передачі даних, щоб стежити за пандемією та, відповідно, громадянами.

Economy will struggle to escape coronacoma [75].

Економіці буде важко уникнути коронакоми

Також прийом транслітерації було застосовано в наступних прикладах.

***Coronapocalypse:** make sure you cite me when you use that word', wrote Jeffrey Hass (University of Richmond, VA) on his Facebook page [75].*

«Коронапокаліпсис: обов'язково цитуйте мене, коли вживаєте це слово», – написав Джеффри Хасс (Університет Річмонда, штат Вірджинія) на своїй сторінці у Facebook.

*Those selfless celebrities are still out there, bravely being **covidiot**s to do their bit for national morale [75].*

*Ці безкорисливі знаменитості все ще знаходяться там, будучи сміливими **ковідіотами**, щоб зробити свій внесок у національний моральний дух.*

***Coronapocalypse** becomes a looking glass mirror through which we see ourselves, our societies, our institutions and structures, in the cold light of a crisis that reveals the failings we have learned to ignore under the facade of cozy convenience [76].*

***Коронапокаліпсис** стає хаотичним дзеркалом, крізь яке ми бачимо себе, наше суспільство, наші установи та структури в холодному світлі кризи, яка виявляє ті недоліки, які ми навчилися ігнорувати під фасадом затишної зручності.*

*Perhaps the most important public dimension of the **Coronapocalypse** concerns the world-wide official promulgation of new protectionism and localism through the actions of various states [75].*

*Мабуть, найважливіший суспільний фактор **Коронапокаліпсису***

стосується всесвітнього офіційного оприлюднення нового протекціонізму та локалізму через дії різних держав.

*There is still a deeper and more emotional revelation delivered through the lenses of the **Coronapocalypse** [76].*

*Все ще існує глибше і емоційніше одкровення, яке проходить через **Коронапокаліпсис**.*

*White House press secretary, Jen Psaki, said **the Covid-19** vaccine should be made available to everyone, including undocumented immigrants [75].*

*Прес-секретар Білого дому Джен Псакі заявила, що вакцина від **Ковід-19** повинна бути доступною кожному, включаючи іммігрантів без документів.*

*Fortunately, Fauci said, current **Covid-19** vaccines are likely to be effective against the new variants [75].*

*На щастя, сказав Фаучі, нинішні вакцини від **Ковід-19**, ймовірно, будуть ефективними проти нових штамів.*

Covid: *Biden signs executive orders on food aid and worker protections.*

Ковід: *Байден підписує розпорядження про продовольчу допомогу та захист прав працівників.*

Ще є цікавим наступний переклад з застосуванням прийому транслітерації:

***Anti-vaxxers** are not breaking any law, just thumbing their noses at social policy and well-being [72].*

***Антиваксері** не порушують жодного закону, а лише б'ють носом про соціальну політику та добробут.*

Неологізм *Anti-vaxxers* передається новим слово *антиваксері*.

Отже, *Coronavirus* в українській мові передається за допомогою лексичної трансформації – транслітерації. Транслітерація як і транскрипція допомагає перекладачеві передати лексичну одиницю оригіналу за допомогою відтворення її форми

*The **Coronavirus (COVID-19)** outbreak has affected everyone [75].*

*Спалах коронавірусу (**COVID-19**) торкнувся всіх.*

***Coronavirus Epidemics Began Later Than Believed, Study Concludes** [76].*

Епідемія коронавірусу розпочалася пізніше, ніж вважали, – підсумовує дослідження.

*Scientific understanding of the **coronavirus** is evolving almost daily, and this type of research yields a range of possible results, not complete certainty [76].*

*Наукове розуміння явища **коронавірусу** розвивається майже щодня, і цей тип досліджень дає низку можливих результатів, але не повну визначеність.*

*Arguments for a travel ban could be made around the new variants of **coronavirus**, he suggested, but it was far from certain [72].*

*Він припустив, що аргументи щодо заборони на виїзд можуть бути викликані новими штамами **коронавірусу**, але це далеко не так.*

Як видно з прикладів, за допомогою прийомів транскрипції та транслітерації перекладаються неологізми, утворені у різний спосіб: словоскладанням, зрощенням, афіксацією, редуплікацією. Однак цей спосіб перекладу навряд чи є ефективним для таких новоутворень, як зрощення, адже україномовному читачеві, швидше за все, будуть незрозумілі такі слова, як *блук* (*blog + book = blook* - книга, написана блогером) або *влог* (*video + blog = vlog* - відеоблог).

Серед власне перекладних способів в окрему гілку виділяється **калькування**, яке займає проміжне положення між повністю перекладними і частково перекладеними способами передачі неологізмів. «Безперекладність» калькування проявляється у збереженні постійної внутрішньої форми слова.

М.Зимоморя вважає, що «калькування передбачає існування двосторонніх міжмовних відповідностей між елементарними лексичними одиницями, які й використовуються як «будівельний матеріал» для відтворення внутрішньої форми запозиченого або перекладеного слова. Калькування як прийом створення еквівалента схоже на буквальный переклад – еквівалент цілого створюється шляхом простого складання еквівалентів його складових частинк [12, с. 69].

Звідси випливає, що калькуванню зазнають лише неологізми складного слова. Наприклад, слово *greenaudit* складається з *green* і *audit*, обидва окремо можуть бути перекладені як «зелений» та «аудит», при їх складанні виходить

«зелений аудит». Перевагою прийому калькування є стислість і простота еквівалента, що отримується з його допомогою, і його однозначна співвіднесеність з вихідним словом, що доходить до повної оборотності відповідності.

Калькування не змінює оригінального слова взагалі. Перевагою калькування є стислість і простота еквівалента, що отримується, і його однозначна відповідність з вихідним словом. Термінологічність і стислість роблять еквіваленти-кальки привабливими для суспільно-наукових та газетно-публіцистичних робіт. Цей метод застосовується до запозичень з різних мов, які бажано зберегти через відсутність оригінальних концепцій і понять у культурі країни мови перекладу, які також запозичуються.

У порівнянні з квазі-неперкладними методами транскрипції і транслітерації, цей вид трансформацій також поширений при перекладі неологізмів у сфері *Covid*. Як було виявлено, велика частина англійських неологізмів має міждисциплінарну спрямованість і вельми неоднозначна. Калькування є саме тим методом перекладу іншомовної лексики, без якого не обійтися в роботі зі складними термінами [17].

*The first confirmed **coronavirus infections** in Europe and the United States, discovered in January, did not ignite the epidemics that followed, according to a close analysis of hundreds of viral genomes [76].*

*Перші підтверджені **коронавірусні інфекції** в Європі та США, виявлені в січні, не призвели до подальших епідемій, згідно з пильним аналізом сотень вірусних геномів.*

Так, в цьому прикладі використаний прийом калькування при передачі українською мовою *coronavirus infections*.

*Austria's postal service has united two aspects of the **coronavirus pandemic** in a stamp printed on toilet paper that people can also, at a push, use for social distancing [75].*

Австрійська поштова служба об'єднала два аспекти пандемії коронавірусу в марці, надрукованій на туалетному папері, яку люди також можуть, як бонус, використовувати для соціальної дистанції.

Цей приклад демонструє також застосування прийому калькування при передачі словосполучення *coronavirus pandemic*.

Потенціал калькування екстеріоризується в перекладі неофразеосемеми а new normal:

*Zoom meetings even became our **new normal** [75].*

*Зустрічі на платформі Zoom навіть стали нашою **новою нормальністю**.*

Також при перекладі багаточленних неологізмів-словосполучень перед перекладачем постає проблема встановлення внутрішніх смислових зв'язків. Допомогти при перекладі багатокомпонентних словосполучень може і трансформація щодо їх редукування, тобто послідовне виключення з них по одному компоненту, що має німічні структурно-семантичні відносини з іншими модифікаторами, зведення їх до вихідних двухслівних сполучень, наприклад:

*Dutch protesters march through The Hague against '**corona pass**' [75].*

*Нідерландські протестувальники влаштували демонстрації у Гаазі проти «**короноперепусток**».*

Corona pass дає змогу безпечно ділитися своїми записами про щеплення від коронавірусу або результати тестування. Людина може повинна показати записи про щеплення, які містяться у її «короноперепустки», як доказ її статусу COVID-19 під час подорожі за кордон.

*Love in the **Time of Corona**: the pandemic TV drama none of us wanted [75].*

*Любов у **Епоху Корони**: телевізійна драма про пандемію, яку ніхто з нас не хотів.*

Переклад неологізму *Time of Corona* передає настрої та реальність того, в якому світі опинилось людство – з новими правилами, обмеженнями, вимогами. У розпал кризи COVID-19 у структурі суспільства відбувається серйозна зміна парадигми.

***Pando, Miss Rona**: how the language of a disease develops – shaped by fear*

and prejudice. [72].

Пандо, Пані Рона: як розвивається мова хвороби – сформована страхом та упередженнями.

В цьому прикладі було використано змішані прийоми перекладу – скорочення *Pando* від *Pandemics* та *Rona* від *Coronavirus* були передані за допомогою транслітерації, інша частина цього звернення – калькування.

Таким чином, найважливіше правило, якого необхідно дотримуватися при перекладі неологізмів, – це необхідність перенести значення слів з вихідної мови до перекладу та перекласти їх таким чином, щоб нічого не змінити.

Описовий переклад (експлікація) відноситься до некалькуючих способів передачі неологізмів і принципово відрізняються від кальки тим, що в описових способах передачі неологізмів інваріантом перекладу є значення іншомовної одиниці безвідносно до характеру його зв'язків із зовнішньою структурою слова, в той час, як при калькуванні інваріантом перекладу (щоправда, не звуковим чи графічним, як у транскрибуванні чи транслітерації, а лексичним чи лексикоморфологічним), змістовний бік залишається хіба що «за дужкою» [30, с. 5].

Іншими словами, описовий переклад полягає у передачі значення англійського слова за допомогою більш менш поширеного пояснення. Цей спосіб можна застосовувати як пояснення значення у словнику, і при перекладі неологізмів у конкретному тексті. Описовий переклад здійснюється різними способами:

Недолік описового перекладу полягає у його багатослівності. Тому найбільш успішно цей спосіб перекладу застосовується там, де можна обійтися порівняно коротким поясненням. Наприклад:

Long Covid is a very debilitating condition with serious cognitive conditions, says researcher [75].

Тривале захворювання на Ковід це дуже виснажливий стан із серйозними когнітивними розладами, – каже дослідник.

Long COVID continues to be a medical mystery, but some parts of the puzzle are ... evidence-based news and guidance during the pandemic [76].

Тривале захворювання на Ковід продовжує залишатися медичною таємницею, але деякі частини головоломки – це ... підтверджені фактами новини та рекомендації під час пандемії.

Children get **long COVID** too, but researchers are still working to determine how frequently and how severely [72].

Діти також **довго хворіють на Ковід**, але дослідники все ще працюють, щоб визначити, як часто і наскільки сильно.

Long COVID may have only been coined last year, but with one million people in the UK now thought to be living with the illness [76].

Тривале захворювання на Ковід, можливо, було виявлено лише минулого року, але зараз у Великій Британії, як вважають, живе мільйон людей із цією хворобою.

Long Covid sufferers still have symptoms after a year [75].

У тих, хто **довго хворіє на Ковід**, симптоми залишаються протягом року.

New data finds that fatigue is the most common symptom of **Long COVID**, followed by shortness of breath and then muscle ache [76].

Нові дані показують, що втома є найпоширенішим симптомом **тривалого захворювання на Ковід**, за ним іде задихка, а потім біль у м'язах.

Неологізм Long COVID передається українською мовою з описом-пояснення як **тривале захворювання на Ковід**.

Find out what causes **maskne** and how you can help prevent it [74].

Дізнайтеся, що викликає **почервоніння на шкірі внаслідок носіння маски** і як ви можете цьому запобігти.

Regularly washing masks and following a skin care routine may help reduce «**maskne**» [75].

Регулярне миття масок і дотримання режиму догляду за шкірою можуть допомогти зменшити **почервоніння на обличчі внаслідок носіння маски**.

Неологізм *maskne* у цьому контексту – це *почервоніння на обличчі внаслідок носіння маски*.

Описовий переклад відноситься до трансформаційного способу перекладу. Описовий переклад використовується в різних випадках: для передачі значення слова, до якого неможливо підібрати відповідності при адаптації, а також для роз'яснення значення слова, яке потребує внутрішнього коментування, наприклад, якщо поняття невідоме чи малознайоме для реципієнта.

Однак до його істотних недоліків слід віднести розширення обсягу тексту при перекладі, що може перешкодити досягненню певного рівня еквівалентності в деяких типах тексту. Саме тому найбільш даний прийом з успіхом використовується лише в тих випадках, коли зайва багатослівність не вплине на сприйняття тексту і сприятиме кращому розумінню.

*Ideally a meeting invite should be sent out to all participants in advance with details on when, how / where to join the **virtual happy hour** [75].*

*Найкраще надіслати запрошення на зустріч всім учасникам заздалегідь із зазначенням дати та платформи для долучення до **віртуальної коктейльної вечірки**.*

Проблеми лексикографічної практики відходять на другорядний план у перекладі неофрази *virtual happy hour*, останні два компоненти якої становлять стійке словосполучення на позначення раніше наявного неформального заходу з пропозицією алкогольних напоїв та легких закусок, а ад'єктив *virtual* лише конкретизує його формат в умовах нової нормальності. Тому процес перекладу зводиться до аналізу семантики структурних компонентів неофрази та стратегічного пошуку словникових відповідників.

Однак навіть при оптимальному доборі пояснювального еквівалента йому притаманні такі недоліки, як багатослівність і факультативність еквіваленту в МП:

***Coronavacation**, why some millennials only see cheap flights and resorts in the pandemic .*

Перебування в самоізоляції, чому деякі міленіали бачать лише дешеві авіаквитки та курорти під час пандемії

Пояснювальний переклад першого типу дуже часто застосовується передачі українською мовою англійських неологізмів, утворених словоскладанням, зрощенням і афіксацією [17, с. 63].

Приєм описового перекладу може бути втілений іншим способом, у якому як еквівалент використовується вже існуюче в МП слово (чи словосполучення), яке не є неологізмом, але має достатнє спільне значення із вихідним словом.

*Federal prosecutors are now warning pranksters and hackers of the potential legal implications of **Zoombombing**.*

*Федеральна прокуратура тепер попереджає пранкерів і хакерів про потенційні правові наслідки **неправомірного переривання відеоконференції**.*

zoombombing (hijacking a Zoom videocall) – навмисне переривання конференції на платформі Zoom,

***Quarantine shaming**: Social distancing has an entirely new etiquette and we had better adapt quickly*

Quarantine shaming (за аналогією з body shaming) – показова критика людей, які порушують карантин та виходять із дому. Мета карантин-шеймінгу – підвищувати обізнаність про коронавірус та правила виживання в умовах епідемії.

В ідеальному випадку тут може бути досягнута семантична конгруентність, тобто збіг обсягу денотативних значень (у випадку розбіжності в деяких конотативних елементах). Прикладами такого повного збігу обсягів значень у межах пари лексикографічних відповідностей можуть бути:

Quarantimes (quarantine+times): період епідемії коронавірусу.

Quaranteens (quarantine+teens): діти, які народилися між 2001 та 2007 рр., які стають тінейджерами в період коронавірусу 2020-2021 рр.

Trump flu: ще одна альтернативна назва коронавірусу в 2019 р. Зазвичай використовується як реакція на вживання кимось термін *Chinese Flu*.

Wuhan Clan: вихідці з азійських країн, до яких американці та європейці бояться наближатися.

Coronavirus baby: дитина, яка зачата під час карантину.

Coronic (суфікс – *ic*): інфікований коронавірусом.

CoViddy (суфікс – *y*): дод., що демонструє незвичайну поведінку, спричинену страхом перед коронавірусом.

Збіг обсягів значень – відносно рідкісний випадок. Набагато частіше при підстановці відбувається семантична трансформація, тобто слово ІМ передається МП, значення якого відрізняється своїм обсягом чи змістом. Така трансформація може бути концентричною, або зміщеною. У першому випадку відбувається звуження або розширення значення при заміні слова ІМ його еквівалентом в МП. У другому – неповний збіг значень корелюючої пари слів за змістом.

Еквіваленти зі зміщеним значенням серед підстановочних еквівалентів зустрічаються досить часто, що цілком природно, оскільки цей прийом по суті використовується саме тоді, коли в мовах, що зіставляються, немає конгруентних між собою пар лексичних еквівалентів [16].

– Синтаксичне уподібнення (дослівний переклад)

Дослівний переклад (нульова трансформація) – це спосіб перекладу, у якому синтаксична структура ІМ замінюється аналогічною структурою МП. Прийом досить простий, але заслуговує уваги з двох причин. По-перше, тому, що слід підкреслити «легітимність» його застосування: у перекладачів-початківців іноді виявляється прагнення змінювати синтаксичну структуру навіть там, де кращим вибором був би дослівний переклад. По-друге, треба чітко відрізнити цей прийом від буквального перекладу, який теж передає оригінал «слово в слово», але при цьому спотворює його зміст чи порушує норми мови перекладу [32, с. 226].

Psychoanalysis and Covidian Life: Common Distress, Individual Experience [75].

Психоаналіз і Ковідне життя: загальний дистрес, індивідуальний досвід.

Covidian Megatrends: Let's look at three megatrends that will shape the world

we emerge later next month, as the UK reopens again, and something approaching normality returns [75].

Ковідні мегатенденції: давайте подивимося на три мегатенденції, які сформують світ, який ми побачимо пізніше наступного місяця, коли Великобританія знову відкриється, і повернеться до наближеного до нормального життя.

*Welcome to the **Covidian Era!** [72].*

*Ласкаво просимо в **Ковідну епоху!***

В зазначених вище прикладах неологізми у складі словосполучень *Covidian Life*, *Covidian Megatrends* та *Covidian Era* перекладені за допомогою прийому синтаксичного уподібнення.

Наступну групу лексичних трансформацій становлять лексико-семантичні заміни, застосування яких пов'язані з модифікацією значень лексичних одиниць. До основних прийомів цієї групи належать конкретизація, генералізація та модуляція.

– Модуляція (смісловий розвиток)

Модуляцією чи смисловим розвитком називається заміна слова чи словосполучення ІМ одиницею МП, значення якої логічно виводиться із значення вихідної одиниці. Найчастіше значення співвіднесених відрізків в оригіналі та перекладі виявляються при цьому пов'язаними причинно-наслідковими відносинами [17, с.44].

*Without surveillance, the control of protests becomes much more reactive and far less organized. This is the precise imagery witnessed in the policing of **anti-vax conflicts** [75].*

*Без спостереження контроль протестів стає набагато більш реактивним і набагато менш організованим. Це точні образи, які спостерігаються під час поліцейських **конфліктів з противниками щеплення.***

Неологізм **anti-vax conflicts** було передано за допомогою використання прийому конкретизації.

– Додавання

У мові перекладу неолексему *covidism*, засновану на цьому шляху неологізації мови, репрезентуємо за посередництва змішаного транскодування та додавання з метою коректного відтворення змісту неотерміна:

The grain of truth in covidism is that COVID-19 is sometimes a deadly disease, about whose transmission we know little [74].

Истинним в ідеології ковідизму є те, що COVID-19, про поширення якого ми мало знаємо, інколи приводить до летальних наслідків.

Доцільність залучення прийому додавання екстеріоризується в перекладі нижченаведеного дискурсивного фрагмента, де у виборі семантично важливої лексичної одиниці послуговуємося контекстом:

Everyone born after Jan 1, 2020 will forever be known as Coronials not Millenials due to the covid-19 virus [73].

У зв'язку з пандемією COVID-19 усі люди, які народилися після 1 січня 2020 року, назавжди запам'ятаються як представники покоління короналів, а не міленіалів.

У мові перекладу неолексему *covidism*, засновану на цьому шляху неологізації мови, репрезентуємо за посередництва змішаного транскодування та додавання з метою коректного відтворення змісту неотерміна:

The grain of truth in covidism is that COVID-19 is sometimes a deadly disease, about whose transmission we know little [74].

Истинним в ідеології ковідизму є те, що COVID-19, про поширення якого ми мало знаємо, інколи приводить до летальних наслідків.

Доцільність залучення прийому додавання екстеріоризується в перекладі нижченаведеного дискурсивного фрагмента, де у виборі семантично важливої лексичної одиниці послуговуємося контекстом:

Everyone born after Jan 1, 2020 will forever be known as Coronials not Millenials due to the covid-19 virus [73].

У зв'язку з пандемією COVID-19 усі люди, які народилися після 1 січня 2020 року, назавжди запам'ятаються як представники покоління короналів, а не міленіалів.

– Антонімічний переклад

Однією з найменш поширених лексико-граматичних перекладацьких трансформацій є прийом антонімічного перекладу. Під антонімічним перекладом у перекладацькій сфері розуміють широко поширену комплексну лексико-граматичну заміну, сутність якої полягає в трансформації ствердної конструкції в негативну і навпаки, негативної в ствердну, що супроводжується заміною одного зі слів перекладної речення вихідної мови на його антонім у перекладі [38, с. 49].

У перекладацькій літературі зазначають, що найчастіше антонімічного перекладу зазнають такі лексико-граматичні конструкції, як негативна частка + прикметник, прислівник з негативним префіком *not unworthy, not unlikely*, прикметник з негативним суфіксом як фраза наприклад, *to keep out, to keep off*, конструкції з прийменником *until*, з негативною часткою *not – It was not... until...* та інших.

‘Anti-corona’ radicals try to storm German parliament [72].

Радикальні люди, які заперечують існування коронавірусу намагаються штурмувати німецький парламент.

В цьому перекладі було використано антонімічний переклад для передачі префіксу *‘Anti-* та описовий, для пояснення позиції людей, які мітингують.

Кожен перекладач вносить при перекладі своє сприйняття оригінального тексту. При цьому треба враховувати не тільки соціокультурне середовище мови перекладу, а й індивідуальність перекладача, також належить до певного середовища. Якість перекладу залежить від художнього смаку перекладача, від його таланту і його здатності до підбору мовних засобів.

Отже, пандемія коронавірусу спричинила появу значного пласту неолексем, що репрезентують нові мовні тенденції та поняття – неоковідизмів, оперування якими стало інтегральним для функціонування мовного колективу в новій нормальності. Продуктивними моделями творення лексем неоковідокону, на наше спостереження, є телескопія, афіксація та словоскладання, що зумовлюють множину підходів до їхнього перекладу [30, с. 5].

2.2. Переклад неологізмів ковідної тематики, утворених телескопією

Одним із найдавніших та найпродуктивніших способів словотвору є телескопія. Телескопія – це процес, при якому нове слово утворюється внаслідок злиття повної основи одного слова та усічної основою іншого слова. Також телескопією є злиття двох усічених основ двох слів. В більшості випадків, такий неологізм матиме значення сумарно двох слів, з яких він складається.

Таку продуктивність телескопії у словотворі на сучасному етапі розвитку англійської мови можна пояснити тим, що цей спосіб є дуже економним та дає можливість передати ціле поняття чи явище, використовуючи лише одне слово.

Тепер детально розглянемо деякі сучасні неологізми англійської мови, що виникли внаслідок світової пандемії COVID-19 в контексті, визначимо їх способи творення та запропонуємо наші варіанти їх перекладу на українську мову.

Перший приклад – неологізм *coronopticon*, що був утворений внаслідок злиття слів: *coronavirus* та *panopticon*. Як результат – утворилось нове слово, що означає «програми для передачі даних для стеження за поширенням пандемії». У першому випадку ми вважаємо доцільним перекласти його за допомогою транскодування та дати пояснення у дужках, а у другому вже є пояснення неологізму в тексті оригіналу, тому використали лише транскодування.

Оригінал: «*However, as a piece in the Economist on creating such a surveillance «coronopticon» recently noted, efforts in Asia, «like others elsewhere, are experimental» [75].*

Переклад: *Однак, як нещодавно зазначалося в статті видання The Economist про запровадження «короноптикуму» (програми передачі даних для стеження за поширенням пандемії), зусилля в Азії, як і в інших країнах, є експериментальними.*

Оригінал: «*Last week The Economist cited the growth of the «coronopticon» in Asia — data networks to keep tabs on the pandemic and, by extension, citizens» [75].*

Переклад: *Минулого тижня видання The Economist посилається на збільшення «короноптикуму», в Азії — мереж передачі даних, щоб стежити за пандемією та, відповідно, громадянами.*

Наступний приклад являє собою телескопію двох лексем: lockdown та nostalgia. Переклад було здійснено транскодуванням, адже обидва компоненти неологізму вже знайомі українському реципієнту.

Оригінал: *«How to avoid «lockstalgia» as pandemic restrictions end» [77].*

Переклад: *Як уникнути виникнення «локстальгії», коли пандемічні обмеження перестануть діяти.*

Наступний приклад – неологізм twindemic, що був утворений внаслідок поєднання слів «twin» та частини лексеми «epidemic». Він означає подвійну пандемію, одночасне поширення як грипу, так і COVID-19. Це новоутворення ми переклали транскрибуванням.

Оригінал: *Flu season is in full swing, and as New York City is combating the COVID delta variant, some medical professionals warn of a potential «twindemic».*

Переклад: *Сезон грипу в розпалі, і оскільки Нью-Йорк бореться з дельта-варіантом COVID, деякі медичні працівники попереджають про потенційну «твіндемію»*

Цікавий неологізм **maskne** було утворено внаслідок злиття двох слів: mask + acne. Він означає висипи чи почервоніння на шкірі після довгого носіння маски. На нашу думку, найдоречніший варіант перекладу цього неологізму – експлікація.

Оригінал: *«Find out what causes **maskne** and how you can help prevent it» [74].*

Переклад: *Дізнайтеся, що викликає **почервоніння на шкірі внаслідок носіння маски** і як ви можете цьому запобігти.*

Надзвичайно популярним серед інтернет-спільноти у період пандемії став такий різкий неологізм, як «**covidiot**». Він утворений за допомогою телескопії слів «COVID» та «idiot». Оскільки обидві ці лексеми набули широкого вжитку серед користувачів української мови, то ми можемо використати при перекладі

кальку «ковідіоти» та бути впевненими, що носіям цільової мови буде зрозумілий цей неологізм.

Оригінал: «*Those selfless celebrities are still out there, bravely being **covidiot**s to do their bit for national morale*» [75].

Переклад: *Ці безкорисливі знаменитості все ще знаходяться там, будучи сміливими **ковідіотами**, щоб зробити свій внесок у національний моральний дух*

Такими ж переконаннями ми керувались, перекладаючи наступний неологізм, що утворено телескопією слів corona та apocalypse.

Оригінал: «*Coronapocalypse becomes a looking glass mirror through which we see ourselves, our societies, our institutions and structures, in the cold light of a crisis that reveals the failings we have learned to ignore under the facade of cozy convenience*» [76].

Переклад: ***Коронапокаліпсис** стає хаотичним дзеркалом, крізь яке ми бачимо себе, наше суспільство, наші установи та структури в холодному світлі кризи, яка виявляє ті недоліки, які ми навчилися ігнорувати під фасадом затишної зручності.*

Наступний приклад являє собою телескопію слів coronavirus та millennials. У нашому варіанті перекладу було застосовано транскодування та додавання.

Оригінал: «*Everyone born after Jan 1, 2020 will forever be known as **Coronials** not Millennials due to the covid-19 virus*» [73].

Переклад: *У зв'язку з пандемією COVID-19 усі люди, які народилися після 1 січня 2020 року, назавжди запам'ятаються як представники **покоління короніалів**, а не міленіалів.*

У зв'язку із тривалим локдауном, велика кількість людей залишились вдома сам-на-сам зі своїми половинками, що не завжди сприяло покращенню їхніх стосунків. Таким чином, кількість розлучень збільшилась і такому явищу дали назву «covidivorce». Цей неологізм було утворено за допомогою телескопії та перекладено калькуванням.

Оригінал: «*Couples whose marriages are fraying under the pressures of self-isolation could be heading for a «**covidivorce**»* [66].

Переклад: *Пари, чії шлюби руйнуються під тиском самоізоляції, можуть опинитися на шляху до «ковідорозлучення».*

Телескопія слів *information and pandemic* утворила неологізм *infodemic*. Його було перекладено калькуванням. Метод експлікації тут вважаємо зайвим, адже надалі у реченні є пояснення цього поняття.

Оригінал: *Ukrainians' health could be damaged by an ongoing «infodemic» of false and misleading information about the novel coronavirus pandemic, research carried out for the United Nations Development Programme (UNDP) and the United Nations Children's Fund (UNICEF) has found».*

Переклад: *Здоров'ю українців може зашкодити триваюча «інфодемія» неправдивої та оманливої інформації про пандемію нового коронавірусу, виявили дослідження, проведені для Програми розвитку ООН та Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ).*

У зв'язку із пандемією, великій кількості людей довелось працювати онлайн не виходячи з дому. Таким чином, кожен хотів виглядати як можна краще при колегах та облаштував спеціальне місце для онлайн-конференцій. Таке місце назвали «*isodesk*». Цей неологізм було утворено способом телескопії, з'єднавши усічену основу слова *isolation* та слово *desk*. Найдоречнішим способом перекладу цього неологізму вважаємо експлікацію.

Оригінал: *Isodesk is a home workplace that you have improvised to look good on video, in confinement» [66].*

Переклад: *Стіл ізоляції – це робоче місце, яке ви облаштували, щоб добре виглядати на відео в умовах ізоляції.*

Домашні справи в умовах ковіду стали всіма розвагами, що доступні людям. Можна було купувати лише продукти першої необхідності – тож люди масово почали випікати смаколики і назвали цей феномен «*iso-baking*». Цей неологізм було утворено способом телескопії та перекладено експлікацією.

Оригінал: *«Our friends over at Fratelli Fresh recognised that it was time to take our iso-baking to the next level by attempting this delicious creation, so they kindly shared their recipe . . . You're welcome!»[67].*

Переклад: *Наші друзі з Fratelli Fresh визнали, що настав час підняти нашу випічку на самоізоляції на новий рівень, спробувавши це смачне творіння, тому люб'язно поділилися своїм рецептом. . . Ласкаво просимо!*

Наступний неологізм описує новий вид мандрівки, що здійснюється з урахуванням усіх карантинних норм, реалізується згідно прописаного маршруту, що передбачає максимальну ізоляцію та мінімальний контакт з лише вакцинованим персоналом. Такий вид відпочинку назвали drivecation. Неологізм було утворено телескопією лексеми «drive» та усіченої основи слова «vacation». Переклад було здійснено способом експлікації.

Оригінал: «**Drivecation** is a specially curated experience offered by The Leela Palace Udaipur that lets you experience the charm of the city with all the frills of royalty in the safest way possible».

Переклад: *Ізольована мандрівка — це спеціально підібраний маршрут, який пропонує The Leela Palace Udaipur, що дає вам змогу відчувати чарівність міста із усіма витонченостями королівства найбільш безпечним способом.*

Оскільки під час локдауну всі бари та паби зачинені, населення, яке любить вживати алкогольні напої, вирішило створювати коктейлі в домашніх умовах. Часто в такого роду коктейлях, окрім алкоголю, використовували вітамін С та лимон. Для цього напою також придумали свою назву - quarantini. Створено неологізм внаслідок об'єднання частин слів quarantine та martini та перекладено транскодуванням.

Оригінал: «**Quarantini** is simple! It's made with whatever you've got in your kitchen, mixologists say» [66].

Переклад: *Зробити Карантіні просто! За словами барменів, його можна приготувати з усього, що є у вас на кухні.*

Наступний неологізм пов'язаний із економічною системою внаслідок COVID-19. Його було утворено злиттям слів coronavirus та economics способом телескопії. В цьому випадку вважаємо, що переклад методом транскодування є найбільш вдалим, адже обидві складові неологізму – це вже відомі та загальноживані слова в українській мові.

Оригінал: «*Corononomics - a special economic system during pandemics*» [66].

Переклад: *Коронаноміка - особлива економічна система під час пандемій.*

Неологізм coronavision було утворено телескопією двох лексем: coronavirus та vision. В даному випадку, для перекладу є цілком прийнятним застосування калькування, адже із контексту зрозумілий сенс цього слова. В інших випадках, цілком виправданим вважаємо використання експлікації.

Оригінал: «...according to a recent survey by the College of Optometrists, which found that 1 in 5 people believes their eyesight deteriorated during lockdown. Optometrists have even coined a name for the complaint: coronavision. So what is going on » [64].

Переклад: «...як опказало нещодавнє опитування, проведене Коледжем оптометристів, 1 з 5 людей вважає, що його зір погіршився під час карантину. Оптометристи навіть придумали назву для скарги: короназір. Отже, що відбувається?»

Неологізм coronaspeak було утворено зі слів coronavirus та speak. Цей неологізм перекладено калькуванням.

Оригінал: «If you want your contribution to **coronaspeak** to take off,» the column concluded, «you need to lobby not the dictionary-writers, but your friends and colleagues, and get them to use and publicize it» [69].

Переклад: «Якщо ви хочете, щоб ваш внесок у **коронамову** зріс, — підсумовує колонка, — вам потрібно лобювати не авторів словника, а своїх друзів та колег, і змусити їх використовувати й оприлюднювати це».

Стратегію виходу із карантину назвали covexit (covid + exit), що дуже нагадує вже всім відомий неологізм brexit. Його можна вважати лінгвістичним референсом для перекладу. Оскільки обидві лексичні одиниці цього новоствореного слова відомі та взмозі передати суть носіям МП, ми вважаємо транскодування найкращим варіантом перекладу.

Оригінал: «Treatment-based strategies can now be designed to «**covexit**» the crisis» [77].

Переклад: *Дедалі більше фахівців обговорюють стратегію ковекзиту.*

Таким чином, ми можемо зробити висновок, що неологізми, утворені методом телескопії, не мають одного єдиного правильного способу перекладу на українську мову. Необхідно розглядати кожен окремий випадок та підбирати найбільш вдалий варіант. Інколи навіть одні й ті самі неологізми можуть перекладатись по-різному в залежності від контексту.

2.3. Переклад неологізмів ковідної тематики, що виникли внаслідок словоскладання

Словоскладання є одним із найуніверсальніших та найдавніших способів словотвору, який досі не втратив своєї актуальності. На думку авторів Словника сучасної англійської мови в XX-XXI ст., словоскладання можна розглядати як найбільш продуктивний спосіб формування лексичних новоутворень в сучасній англійській мові» [11, с. 105].

Словоскладання- утворення нової (похідної) основи поєднанням двох уже існуючих основ, звичайно без зміни їх форми. Часто одне і те ж слово з'являється в трьох видах написання: роздільне написання, написання через дефіс і злите написання. Складні слова утворюються з різних частин мови. Найбільш продуктивними є наступні моделі: іменник + іменник, іменник + прикметник, прикметник + іменник, прислівник - дієслово, іменник + дієприкметник.

У цій частині роботи ми навели приклади неологізмів ковідної тематики, що зустрічаються в англійських виданнях та були утворені способом словоскладання та запропонуємо свій переклад таких неологізмів.

Найпопулярніше слово цієї пандемії – coronavirus. Воно було утворено внаслідок словоскладання слів corona та virus. Саме завдяки шипоподібним відросткам у формі корони на молекулах вірусу він отримав таку назву. Його було перекладено на українську транскодуванням.

Оригінал: *«Around 65% of people with **coronavirus** lose their sense of smell and taste and it's estimated that about 10% of those go on to develop a «qualitative*

olfactory dysfunction», meaning parosmia or a rarer condition, phantosmia, when you smell something that isn't there» [76].

Переклад: *Близько 65% людей з коронавірусом втрачають нюх та смак, і, за підрахунками, приблизно у 10% з них розвивається «якісна дисфункція нюху», тобто паросмія або ще рідше захворювання, фантосмія, за якої відчувається запах чогось, що немає поруч.*

Уряду довелось приймати швидкі рішення для боротьби із пандемією - і для цього з'явилося нове поняття- covid action plan. Для перекладу цього новоутвореного словосполучення ми використали прийом експлікації.

Оригінал: *«The day after taking office, Mr Biden signed 10 executive orders as part of a sweeping «wartime» Covid action plan» [75].*

Переклад: *Уже наступного дня після вступу на посаду пан Байден підписав 10 виконавчих розпоряджень як частину масштабного плану дій спрямованих проти Ковіду.*

Неологізм «coronacoma» було утворено двома словами – coma та coma та перекладено українською за допомогою прийому транскодування. Він означає колапс або довгий сон внаслідок затяжного локдауну.

Оригінал: *«Economy will struggle to escape coronacoma» [75].*

Переклад: *Економіці буде важко уникнути коронакоми.*

Новоутворена лексема «coronapocalypse» утворилась внаслідок об'єднання двох слів: coma та apocalypse. Він означає пандемію covid-19 і всі пов'язані з нею політичні, економічні та соціальні потрясіння. Оскільки обидві складові неологізми вже є в активному вжитку серед україномовного населення, прийом транскодування для його перекладу нам здається найбільш влучним.

Оригінал: *«Coronapocalypse: make sure you cite me when you use that word', wrote Jeffrey Hass (University of Richmond, VA) on his Facebook page»[75].*

Переклад: *«Коронапокаліпсис: обов'язково цитуйте мене, коли вживаєте це слово», - написав Джеффри Хасс (Університет Річмонда, штат Вірджинія) на своїй сторінці у Facebook.*

Оригінал: «*Perhaps the most important public dimension of the Coronapocalypse concerns the world-wide official promulgation of new protectionism and localism through the actions of various states*» [75].

Переклад: *Мабуть, найважливіший суспільний фактор Коронапокаліпсису стосується всесвітнього офіційного оприлюднення нового протекціонізму та локалізму через дії різних держав.*

Оригінал: «*There is still a deeper and more emotional revelation delivered through the lenses of the Coronapocalypse*» [76].

Переклад: *Все ще існує глибше і емоційніше одкровення, яке проходить через Коронапокаліпсис.*

Вчені всього світу об'єднались для створення вакцини, яка може стримати та припинити пандемію. Але не всі люди з цим погоджуються. Їм у народі дали назву «anti-vaxxers» (повна форма – anti-vaccinators). Цей неологізм було утворено внаслідок додавання префіксу anti- до вже існуючого дієслова to vaccinate. Цей неологізм було перекладено транскодуванням.

Оригінал: «*Anti-vaxxers are not breaking any law, just thumbing their noses at social policy and well-being*» [72].

Переклад: *Антиваксеру не порушують жодного закону, а лише б'ють носом про соціальну політику та добробут.*

Новоутворення coronapreneur виникло внаслідок об'єднання таких слів, як «corona» та «entrepreneur». Так називають тих, хто мав можливість зайнятися новою справою чи почати заробляти на власному хобі під час карантину. При перекладі цього неологізму ми використали прийом калькування.

Оригінал: «*At the very least, shouldn't you be taking up a new hobby, mastering a skill, or perhaps be reaching your fully fledged form as what Forbes termed a «coronapreneur»*» [73]?

Переклад: *Принаймні, чи не варто вам зайнятися новим хобі, оволодіти навичками або, можливо, досягти масштабності як ті, яких Forbes назвав «ковід-бізнесменами»?*

Наступне словосполучення не є абсолютно новим, адже коронавірусні інфекції існують вже давно, проте до такого масового загального вжитку воно увійшло нещодавно. Його було перекладено калькуванням. Те ж саме можна сказати і про неологізм «*new normal*».

Оригінал: «*The first confirmed coronavirus infections in Europe and the United States, discovered in January, did not ignite the epidemics that followed, according to a close analysis of hundreds of viral genomes*» [76].

Переклад: *Перші підтверджені коронавірусні інфекції в Європі та США, виявлені в січні, не призвели до подальших епідемій, згідно з тильним аналізом сотень вірусних геномів.*

Оригінал: «Zoom meetings even became our **new normal**» [75].

Переклад: Зустрічі на платформі Zoom навіть стали нашою **НОВОЮ нормальністю**.

Наступні неологізми утворені внаслідок словоскладання та перекладені калькуванням. Адже саме цей метод дає можливість передати сенс та зберегти коротку форму.

Оригінал: «*Dutch protesters march through The Hague against «corona pass»*» [75].

Переклад: *Нідерландські протестувальники влаштували демонстрації у Гаазі проти «короноперепусток».*

Оригінал: «*Love in the Time of Corona: the pandemic TV drama none of us wanted*» [75].

Переклад: *Любов у Епоху Корони: телевізійна драма про пандемію, яку ніхто з нас не хотів.*

Оригінал: «*Psychoanalysis and Covidian Life: Common Distress, Individual Experience*» [75].

Переклад: *Психоаналіз і Ковідне життя: загальний дистрес, індивідуальний досвід.*

Оригінал: «*Covidian Megatrends: Let's look at three megatrends that will shape the world we emerge later next month, as the UK reopens again, and something approaching normality returns*» [75].

Переклад: *Ковідні мегатенденції: давайте подивимося на три мегатенденції, які сформують світ, який ми побачимо пізніше наступного місяця, коли Великобританія знову відкриється, і повернеться до наближеного до нормального життя.*

Оригінал: «*Welcome to the Covidian Era!*» [72].

Переклад: *Ласкаво просимо в Ковідну епоху!*

Надзвичайно цікавим прикладом є неологізм *Blursday*. Він утворений із двох слів – *blur* (помутніння) та *day* (день). Також він співзвучний із днями тижня (*Monday, Tuesday* ет.) Тому важливо було знайти правильний переклад та проявити творчий підхід, аби зберегти стилістичну особливість нового слова. Переклад здійснено калькуванням.

Оригінал: «*This Blursday, we'll be speaking again with Jeff Young, the higher education reporter extraordinaire who spoke with us in the fall about his fabulous Campus Pandemic Podcast diaries*»[66].

Переклад: *Цього помутнілка ми знову поговоримо з Джеффом Янгом, видатним репортером про вищу освіту, який восени розповідав про свої казкові щоденники підкасту про пандемію Campus.*

Оригінал: «*But mask shaming has shifted targets – instead of people being shamed for not wearing masks, people who continue to wear a mask are being scrutinized for being cautious*»[66].

Переклад: *Але «маск шеймінг» змінили цілі – замість того, щоб соромити людей за те, що вони не носять маски, вони соромлять за обережність людей, які продовжують носити маски.*

У даному випадку ми вважаємо доцільним використання прийому калькування, адже зараз в українську мову надходить велика кількість сучасних словосполучень зі словом «shaming» (наприклад, *body shaming*), тому такий

варіант перекладу буде цілком зрозумілим та доповнить ряд нових запозичень української мови.

Для перекладу наступних неологізмів також був використаний прийом калькування.

Оригінал: «*Coronabonds are an idea mooted by several eurozone countries—most notably France, Italy and Spain—to issue collective debt to combat the economic impact of the coronavirus (Covid-19) outbreak*» [76].

Переклад: **Коронаоблігації** – це ідея, яку обговорюють декілька країн євросони, зокрема Франція, Італія та Іспанія, для випуску колективного боргу для боротьби з економічними наслідками спалаху коронавірусу (Covid-19).

Оригінал: «*In other words, when the coronavirus infiltrates communities, superspreader events are the seminal moments when the pathogen lays siege*» [73].

Переклад: Іншими словами, коли коронавірус проникає в громади, **події суперрозповсюдження** є основоположними моментами, коли патоген бере в облогу.

Наступні неологізми були перекладені за допомогою прийому експлікації, адже лише описовий переклад, на нашу думку, допоможе уникнути втрати сенсу.

Оригінал: «*Long COVID continues to be a medical mystery, but some parts of the puzzle are ... evidence-based news and guidance during the pandemic*» [76].

Переклад: **Тривале захворювання на Ковід** продовжує залишатися медичною таємницею, але деякі частини головоломки – це ... підтверджені фактами новини та рекомендації під час пандемії.

Оригінал: «*Children get long COVID too, but researchers are still working to determine how frequently and how severely*» [72].

Переклад: Діти також **довго хворіють на Ковід**, але дослідники все ще працюють, щоб визначити, як часто і наскільки сильно.

Оригінал: «*Long COVID may have only been coined last year, but with one million people in the UK now thought to be living with the illness*» [76].

Переклад: **Тривале захворювання на Ковід**, можливо, було виявлено лише минулого року, але зараз у Великій Британії, як вважають, живе мільйон людей із цією хворобою.

Оригінал: «*In the textile and clothing sector, employees will receive a single **corona bonus** payment of €325 for the year 2021*» [71].

Переклад: У секторі текстильного виробництва та одягу працівники отримують одноразову **виплату для полегшення наслідків кризи, викликані пандемією коронавірусу** у розмірі 325 євро на 2021 рік.

Оригінал: «*Being **zoomed-out** is a reaction to prolonged online work, which is characterized by a feeling of exhaustion, cynicism about the job at hand and feelings of reduced professional ability*» [66].

Переклад: **Виснаження від тривалої відеоконференції** є реакцією на тривалу роботу в Інтернеті, яка характеризується відчуттям виснаження, цинізмом щодо виконуваної роботи та відчуттям зниження професійних здібностей.

Оригінал: «*In contrast to opaque masks, transparent **face shields** allow students to see a teacher's full range of expressions—but do they really protect against COVID-19*» [66]?

Переклад: На відміну від непрозорих масок, прозорі **захисні екрани для обличчя** дозволяють учням бачити весь спектр емоцій вчителя, але чи дійсно вони захищають від COVID-19?

Оригінал: «*According to a report in Esquire magazine, the need to look «**Zoom ready**» has led to a surge in demand for procedures*» [74].

Переклад: Згідно зі звітом в журналі Esquire, необхідність виглядати **«готовим до Zoom»** призвела до сплеску попиту на процедури.

Оригінал: «*What are all the **Zoom-friendly** warm-up activities that we can do with our students to kick off class sessions, or add moments of delight throughout?*» [71].

Переклад: **Які всі зручні для занять у Zoom розминки** ми можемо зробити з нашими студентами, щоб розпочати заняття або додати веселі моменти?

Оригінал: «*Despite the increases, Vermont is continuing its gradual reopening. Gov. Phil Scott said state officials plan to outline in the next 10 days how **the virus-imposed restrictions** will continue to be loosened*» [73].

Переклад: *Незважаючи на збільшення показників зараження, Вермонт продовжує поступове відновлення. Губернатор Філ Скотт заявив, що державні чиновники планують окреслити в найближчі 10 днів, як будуть продовжувати пом'якшення **обмежень, накладених у зв'язку зі спалахом коронавірусу**.*

Оригінал: «*Adverse outcomes in SAR-CoV-2 (COVID-19) and SARS **virus related pregnancies with probable vertical transmission***» [73].

Переклад: *Несприятливі наслідки вагітностей, **пов'язаних з вірусом SAR-CoV-2 (COVID-19) та SARS, із ймовірною вертикальною передачею**.*

Для перекладу було використано еквівалент.

Оригінал: «*Asymptomatic infections likely trigger fresh outbreaks in China, new challenge to **virus control work***» [73].

Переклад: *Безсимптомні інфекції, ймовірно, спровокують нові спалахи в Китаї, новий виклик для **боротьби з вірусами**.*

Частим заголовком на шпальтах газет та інтернет-видань стало словосполучення-неологізм «COVID fueled...» або «coronavirus-proof...». Їх було передано на цільову мову дослівним перекладом.

Оригінал: «***COVID fueled hunger** in 2020: UN report*» [76].

Переклад: ***голод, викликаний Ковідом у 2020 році: звіт ООН***

Оригінал: «*The **coronavirus-fueled tech trends** that will continue to dominate daily life*» [73].

Переклад: ***Технологічні тенденції, викликані коронавірусом, і надалі будуть домінувати в повсякденному житті.***

Оригінал: «*I am not a virus*» *How this artist is illustrating coronavirus-fueled racism*» [73].

Переклад: «Я не вірус». Як цей художник ілюструє спричинений коронавірусом расизм.

Оригінал: «*Coronavirus-fueled uncertainty could accelerate the consolidation of flexible office spaces*» [74].

Переклад: **Невизначеність, викликана коронавірусом, може прискорити консолідацію гнучких офісних приміщень.**

Оригінал: «*Franz Doerr, chief executive of flatfair, said: «Britain has not forgotten Boris Johnson's pledge to «Build, Build, Build», so the government must now put its money where its mouth is and spearhead the creation of hundreds of thousands of new, coronavirus-proof jobs*» [73].

Переклад: Франц Доєрр, виконавчий директор flatfair, сказав: «Британія не забула обіцянку Бориса Джонсона «будувати, будувати, будувати», тому уряд має тепер вкладати свої гроші куди говорять і очолити створення сотень тисяч нових, вакансій, **стійких до коронавірусу.**

Оригінал: «*Kyrgyz small business produces coronavirus-proof antiseptic dispenser*» [75].

Переклад: Киргизський малий бізнес виробляє антисептичний дозатор, **стійкий до коронавірусу.**

Оригінал: «*There are other circumstances in which you may need to self-quarantine, depending on your situation. If you arrive in the Netherlands from a very high-risk area, you must self-quarantine unless you are fully vaccinated*» [63].

Переклад: Існують інші обставини, за яких вам може знадобитися самоізоляція, залежно від вашої ситуації. Якщо не повністю вакциновані і прибули до Нідерландів із зони дуже високого ризику, ви повинні **самоізолюватися.**

Оскільки, задля зменшення швидкості зараження, уряду довелось вводити карантинні обмеження, з'явилося таке поняття, як соціальна дистанція. Цей неологізм було утворено словоскладанням та перекладено калькуванням.

Оригінал: «*Zoom, Social Distance: The Coronavirus Has Changed How We Speak*» [77].

Переклад: Зум, **соціальна дистанція**: коронавірус змінив те, як ми говоримо.

2.4. Переклад неологізмів ковідної тематики, що виникли внаслідок аббревіації та акронімізації

Лінгвісти відзначають, що англійській мові властиве скорочення будь-якого терміна. Аббревіація використовується практично у всіх сферах людського спілкування. Нові аббревіатури створюються досить часто та досить швидко проходять адаптацію в системі мови, тому виникає проблема перекладу аббревіатур. Для перекладу аббревіатур важлива точність і однозначність їх перекладу.

С.Кузьміна вважає, що «найважливішу роль для розвитку аббревіації зіграло відкриття і широке використання ініціальних аббревіатур, що мають фонетичну структуру звичайних слів – акроніми. Вони значно полегшують процес вимови скорочення.

А.В. Федоров зазначає наявність у західноєвропейських газетах в набагато більшому ступені, ніж у вітчизняній буквених аббревіатур, відомих всім читачам або особливо актуальні в даний момент. Само собою зрозуміло, що аббревіатури, які не мають прийнятих відповідностей в іншій мові, вимагають повного розкриття, що іноді робить необхідним копітке з'ясування сенсу скороченої назви (якщо вона не відображена в словниках або довідниках).

При перекладі акронімів найчастіше використовується транслітерація і використання еквівалент української мови. При роботі з аббревіатурами перекладач повинен бути дуже уважним. Необхідно знати контекст, в якому використовуються дані скорочення, працювати зі словником скорочень і визначати, в якому саме значенні наведені перекладені аббревіації.

Учений В.С. Майер виділив такі прийоми перекладу аббревіатур-неологізмів: використання еквівалента, транслітерація (широко застосовується для передачі запозичених аббревіатур) та описовий переклад (експлікація). Описовий прийом скорочень застосовуємо в тих випадках, коли в мові немає відповідності поняттю, яке означає аббревіатура. Найпоширенішим способом перекладу іноземних аббревіатур-неологізмів В.С. Майер називає передачу скорочення еквівалентом. Таким чином, при перекладі неологізмів-запозичень в текстах ЗМІ слід пам'ятати про особливості публіцистичного стилю іноземних мов і зіставляти його з аналогічним функціональним стилем, а також користуватися двомовним словником неологізмів-запозичень. У разі відсутності в словниках взагалі даного неологізму необхідно переконатися в правильності розуміння сенсу неологізму-запозичення для подальшого підбору адекватного еквівалента. Крім того, при перекладі неологізмів-запозичень слід спиратися на перекладацькі форуми і різного роду дослідження в галузі перекладу безеквівалентної лексики.

Надалі ми розглядатимемо приклади вживання неологізмів, що утворені акронімізацією та аббревіацією і зустрічаються в інтернет-джерелах та друкованих виданнях та запропонуємо власний переклад.

Перший приклад – це напоширеніший акронім **covid-19**. Його було перекладено транскодуванням.

Оригінал: «*George Magoha, the education minister, said that the curve of Covid-19 infections was expected to flatten only by December*» [75].

Переклад: *Джордж Магоха, міністр освіти, заявив, що крива зараження Ковід-19, як очікується, піде на спад лише з грудня.*

Оригінал: «*UK reports 38 people had died within 28 days of testing positive for Covid as of Monday, bringing the UK total to 139,571*» [75].

Переклад: *Велика Британія повідомляє, що 38 людей померли протягом 28 днів після позитивного тесту на Ковід станом на понеділок, в результаті чого загальна кількість у Великобританії досягла 139 571 осіб.*

Акронім **PUI** – це скорочена назва для пацієнтів, які перебували у контактах з хворими особами та мають певні симптоми. Розшифровка цього акроніму – patient under investigation. Її було перекладено прийомом експлікації.

Оригінал: «**PUI for COVID-19 should be evaluated in a private room with the door closed (an airborne infection isolation room is ideal) and asked to wear a surgical mask. All other standard contact and airborne precautions should be observed, and treating healthcare personnel should wear eye protection**» [73].

Переклад: **Пацієнтів, які були у контакті з особами, у яких виявили COVID-19 та які мають відповідні симптоми, слід обстежувати в окремій кімнаті із зачиненими дверима та попросити одягнути хірургічну маску. Необхідно дотримуватись усіх інших стандартних заходів безпеки при контакті та в повітрі, а медичний персонал повинен носити засоби захисту очей.**

Для позначення людей, які перебували у контакті з хворою людиною, але поки не мають ніяких симптомів хвороби створили акронім PUM, що розшифровується як «Person Under Monitoring». Неологізм було перекладено за допомогою експлікації.

Оригінал: «**Persons Under Monitoring (PUM) only need to self-quarantine for 14 days**» [73].

Переклад: **Особи, що контактували з хворим, повинні пройти лише 14-денний карантин.**

Для встановлення діагнозу Covid-19 необхідно здавати так званий PCR test. Сьогодні, в українській мові вже прижився на побутовому рівні цей неологізм, що було перекладено за допомогою еквівалента «ПЦР-тест».

Оригінал: «**Some destinations, for example Antigua, Bahamas, Jamaica, and Grenada, require PCR tests that have been done in person, supervised, at a testing location**» [65].

Переклад: **Для деяких напрямків, наприклад, Антигуа, Багамські острови, Ямайка та Гренада, вимагаються ПЦР-тести, які були зроблені особисто, під наглядом, у місці тестування.**

Багатьом відома аббревіатура BC (Before Christ), що використовується для позначення часу до нашої ери. А так як коронавірус теж, в певній мірі, розділив наше життя на «до» та «після», тому англомовні жартівники придумали новий неологізм «BC» (before coronavirus), що означає часи до коронавірусу. У нашому випадку буде доречно перекласти, застосовуючи прийом експлікації.

Оригінал: *«I used to shake hands when I met people **BCV** (Before Coronavirus)» [66].*

Переклад: *До коронавірусу я тиснув людям руки при зустрічі.*

За таким же прикладом створили і неологізм «A.C.V.» , що означає «часи після коронавірусу».

Оригінал: *«In 2020 AD or 1 A.C.V., Donald Trump is at it's last year of presidency» [66].*

Переклад: *2020 рік нашої ери або 1 рік після коронавірусу буде останнім роком президентства Дональда Трампа.*

Під час карантину було важливо вберегти від зараження як можна більше людей, тому людей зобов'язали використовувати «PPE» – personal protective equipment – засоби індивідуального захисту. Хоч цей термін був у вживанні у спеціалізованих установах давно, та тепер цей вислів увійшов до побутової лексики. Цей акронім було перекладено еквівалентом та у дужках використали описовий переклад.

Shortages of **PPE** spurred many to limit or block exports of these and similar goods. (*The economist*)

Дефіцит ЗІЗ (**засобів індивідуального захисту**) спонукав багатьох обмежити або заблокувати експорт цих та подібних товарів.

Акронім **ARDS** означає acute respiratory distress syndrome ГРДС (Гострий респіраторний дистрес-синдром. Оскільки це медичні терміни, ми використали еквівалент для перекладу.

Оригінал: *As a result, patients with **ARDS** are often deeply sedated in the early hours and days of their illness so that they are able to tolerate the ventilator.*

Переклад: *Як наслідок, пацієнтів з ГРДС часто вводять у глибоку седацію в перші години та дні хвороби, щоб вони змогли переносити апарат штучної вентиляції легенів.*

Абревіатура CFR розшифровується як case-fatality rate та означає рівень смертності. Його було перекладено експлікацією.

In rich countries the **CFR** for people who test positive is just under 2% (the true death rate, including undiagnosed cases, is lower). (*The Economist*)

У багатих країнах **рівень смертності** серед людей із позитивним тестом на ковід становить трохи менше 2% (справжній рівень смертності, включаючи недіагностовані випадки, нижчий).

SHN (Stay-Home Notice) – це повідомлення про примусову самоізоляцію. Для кращого розуміння цього поняття україномовними читачами ми переклали цей неологізм за допомогою експлікації.

Оригінал: *Compliance with **Stay-Home Notice** conditions will continue to be monitored strictly, and strict enforcement action will be taken against those who breach the requirements of the **SHN**.*

Переклад: *Дотримання умов **перебування на самоізоляції** суворо контролюватиметься, а проти тих, хто порушує вимоги **перебування на самоізоляції**, будуть вживатися суворі заходи.*

Неологізм зі схожим значенням, але трішки суровіший – HSO (Home Surveillance Order) означає наказ про примусову самоізоляцію. Його перекладено дослівно.

Оригінал: *Issuance of «Home Surveillance Order» (**HSO**) digitally to the MySejahtera user profile for a total duration of 7 days for vaccinated individuals and 10 days for unvaccinated individuals.*

Переклад: *Видача «Наказу про примусову самоізоляцію» (**НПС**) в цифровому вигляді для профілю користувача MySejahtera на загальну тривалість 7 днів для вакцинованих осіб і 10 днів для невакцинованих осіб.*

Отже, переклад неологізмів вважається одним з найскладніших видів перекладу, що пояснюється необхідністю не тільки передати сенс, а й зробити це

із застосуванням творчого підходу з адаптування тексту до соціокультурних особливостей аудиторії, для якої цей неологізм призначений. Для створення якісного перекладу тексту перекладачі вдаються до використання так званих перекладацьких трансформацій, які можуть полягати як в перестановці окремих елементів повідомлення, так і зміни всього повідомлення в цілому.

Висновки до Розділу 2

1. Проаналізувавши нові матеріали англійських і американських англомовних журналів, можна дійти висновку, що електронні статті на сьогодні досить експресивні, вони, як і раніше, є джерелами неологізмів та фразеологізмів. Однак нову лексику вирізняє особливий спосіб словотвору.

2. Переклад неологізмів особливо важливий, оскільки саме перекладацька практика має найбільший внесок у поповнення словникового складу мови словами, що надходять з інших мов. У другому розділі було проаналізовано 101 слововживання неологізмів, пов'язаних із COVID-19, досліджено способи їх творення та було визначено найпродуктивніший спосіб перекладу. В результаті, словоскладанням було створено 39 % проаналізованих неологізмів, телескопією – 22%, акронімізацією – 19%. Решта припадає на афіксацію та аббревіацію – по 7.8%. І найменш продуктивними способами творення виявились скорочення та запозичення – 2.6% та 1.3%. Найчастіше було використано такі прийоми перекладу: транскодування – 44%, калькування – 24%, експлікація – 20% випадків.

3. Загалом використовуються такі синтаксичні трансформації, як членування речення та зміна його структури, такі морфологічні, як заміни та перестановки. Робота перекладача за останні кілька років стала більш творчою. Вона потребує перекладача нових рішень проблем. Граматичні та лексичні проблеми при перекладі неологізмів у текстах інтернет-ЗМІ схожі з проблемами при автоперекладі газетних статей.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

В результаті дослідження, відповідно до поставленої мети та завдань, визначених у вступі роботи, було зроблено наступні висновки:

1. Проаналізувавши нову лексику в сучасній англійській мові, ми зрозуміли, що особливості взаємодії мови, культури та соціуму обумовлюють розподіл неологізмів за різними поняттєвими сферами в мові. Домінування певної сфери є показником її значущості для лексикону та аксіологічної цінності для відповідного соціуму. Поповнення лексики сучасної англійської майже повністю йде з допомогою внутрішніх ресурсів, іноземні запозичення грають мінімальну роль. Основна кількість нових слів надходить в англійську мову за допомогою продуктивних способів словотвору: словоскладання, зрощення, афіксації, абрєвіації, конверсії, редуплікації та, рідко, словотворчості.

2. Проаналізувавши різні точки зору вчених-лінгвістів на поняття «неологізм» дійшли висновку, що однозначного визначення даного терміна у сучасній науці немає. Проте вчені єдині на думці щодо факторів, що дозволяють новій лексичній одиниці увійти до словникового складу мови: частотність вживання, широкий спектр ситуацій та велика кількість людей, які використовують нові слова, здатність утворювати нові словоформи та створювали нові значення. Неологізм повинен сприйматися як нормальне мовне явище, і відсутність слова у словнику не може бути перешкодою для його перекладу, до того ж саме перекладацька практика робить найбільший внесок у поповнення лексичного складу мови перекладу новими словами, що приходять з інших мов, а звідси і двомовних словників. У будь-якому випадку, коли відоме значення нового слова, є можливість передати його за допомогою розглянутих способів.

3. Зрозуміли, що пандемія COVID-19 стала найсерйознішою проблемою, з якою стикається людство у 21 столітті. COVID впливає практично на кожну сферу людської діяльності, і вчені в багатьох сферах наукового знання вивчають, що саме пов'язано з пандемією і на що вона впливає. З лінгвістичної точки зору,

цікавими є словесні засоби пояснення пандемії, формування нових словникових одиниць, а також термінів та понять, які переважають у сучасних мовах. Сьогодні пандемія COVID-19, викликана коронавірусом SARS-CoV-2, вже залишила дуже помітні сліди у сучасній мовній практиці, про що свідчать сучасні практики в різних мовних культурах.

4. При перекладі англомовних неологізмів українською мовою ми можемо використовувати такі перекладацькі прийоми: калькування, експлікація, транскодування. Можна виділити, що метод експлікації найбільш точно передає значення нового запозиченого слова. Значення одиниць виходить досить близьким до вихідного передачі значення за допомогою калькування. При використанні модуляції англійська неологізм може втратити свої семантичні складові. Прийоми перекладацького транскрибування і транслітерації найменше передають значення вихідної одиниці, переважно передається фонетична чи графічна складова.

5. Процес перекладу неологізму з англійської на українську складається з двох кроків: 1 – уточнення значення нового слова (коли перекладач звертається до останньої версії тлумачного (енциклопедичного) словника англійської мови або розуміє нове значення) з огляду на це слово, його структуру та контекст); 2 – фактичний переклад (передача) українською мовою, тобто транскрипція, транслітерація, калькування, описовий переклад (пояснення). Коли справа доходить до вибору способу передачі неологізмів, то має велике значення особистість перекладача, його досвід, його інтелект, його здатність маніпулювати абстрактними поняттями, ситуація під час процесу перекладу та стиль тексту (публіцистика, наука, мистецтво тощо), специфічний авторський максимально відповідав нормам і правилам мови перекладу.

6. У перекладацькій традиції описовий переклад, калькування, транскрипція і транслітерація представляються найбільш ефективними способами передачі англійських неологізмів на українську мову, вони також знаходять застосування в передачі лексичних одиниць, які поповнюють лексичний склад англійської мови в період пандемії COVID-19.

7. Було проаналізовано 101 слововживання неологізмів, пов'язаних із COVID-19, досліджено способи їх творення та було визначено найпродуктивніший спосіб перекладу. В результаті, словоскладанням було створено 39 % проаналізованих неологізмів, телескопією – 22%, акронімізацією – 19%. Решта припадає на афіксацію та аббревіацію – по 7.8%. І найменш продуктивними способами творення виявились скорочення та запозичення – 2.6% та 1.3%. Найчастіше було використано такі прийоми перекладу: транскодування – 44%, калькування – 24%, експлікація – 20% випадків.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у дослідженні неологізмів в інших сферах науки та подальшої інтерпретації нових лексичних утворень, пов'язаних із COVID-19

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова А. Г., Фадеева К. В. Телескопия как один из способов глаголообразования современного английского языка. Наука и инновации в системе развития информационного общества. 2019. С. 14-20.
2. Бархударов Л. С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории перевода. Москва: Международные отношения, 1975. 240 с.
3. Бехта І. А. Оповідний дискурс в англomовній художній прозі: типологія та динаміка мовленнєвих форм: автореф. дис. ... доктора філологічних наук. Київ. 2010. 37 с.
4. Бехта І. А. Гіпертекст як альтернативна модель конвенційного тексту у постмодерністську епоху. Мовні і концептуальні картини світу: зб. наук. праць. Київ. 2004. Вип. 11. Книга 1. С. 38 -41.
5. Білоус О. М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2013. 200 с.
6. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. Москва. 1986. 168 с.
7. Витренко А. Г. Надо ли учить переводческим трансформациям? Санкт-Петербург: Вестник МГЛУ. 2011. С.106-115.
8. Голубовская О. И. Лингвокультурный концепт. Москва: ИТДГК «Гнозис», 2004. 192 с.
9. Гак В. Г. Метафора: универсальное и специфическое. Метафора в языке и тексте. Москва: Наука, 1988. С. 11-26.
10. Гак В. Г. Типология преобразований в актантной структуре высказывания при переводе. Вопр. филологии. 2002. № 1. С. 42-48.
11. Дзюбіна О. І. Диференціальні ознаки неологізмів і okazіоналізмів. Мови професійної комунікації: лінгвокультурний, когнітивно-дискурсивний,

перекладознавчий та методичний аспекти: матер. міжнар. наук.-практ. конфер. (17 квітня 2014 р.). Київ: Вид. Кафедра, НТУУ «КПІ», 2014. С. 105–106.

12. Зимомря М. І., Білоус О. М. Програми теоретичних курсів «Вступ до перекладознавства»; «Теорія та практика перекладу». Кіровоград. 2011. 388 с.

13. Исмаилова Л. Г. Использование фразеологизмов в официальных СМИ. Национальная тематика в средствах массовой информации. 2014. № 6. С.146-158.

14. Карасик В. И. Эпидемия в зеркале медийного дискурса: факты, оценки, позиции // Политическая лингвистика. 2020. № 2 (80). С. 25-34.

15. Казакова Т. А. Translation Techniques. Практические основы перевода. Санкт-Петербург. 2005. 264 с.

16. Казак М. Ю. Медиа́текст: сущностные и типологические свойства. Global Media Journal. Глобальный медиажурнал. 2014. URL: http://test.gmj.sfedu.ru/v2i1/v2i1_kazak.html

17. Комиссаров В. Н. Лингвистика перевода. Москва: Международные отношения, 1980. 154 с.

18. Клюев Ю. В. Политический дискурс в массовой коммуникации: анализ публичного политического взаимодействия. Санкт-Петербург. 2010. 320 с.

19. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. Вінниця: Нова книга, 2009. 284 с.

20. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. Харків: Академія, 2006. 158 с.

21. Красных В. В. Фрейм структуры как единицы языкового сознания. Языковое сознание: содержание и функционирование. Москва. 2000. С. 128-129.

22. Кузьмина С. Е. Понятие «концепт» в лингвокогнитивных исследованиях. МОСТ (язык и культура). Language and Culture. 2011. № 27. С. 24-25.

23. Кудрявцева Л. О., Дядечко Л. П., Дорофеева О. М., Філатенко І. О., Черненко Г. А. Сучасні аспекти дослідження мас-медійного дискурсу: експресія вплив маніпуляція. *Мовознавство*. 2005. №1. С.58-66.
24. Карачина О. Е. Язык пандемии: лингво-культурологические аспекты. *Russian Linguistic Bulletin*. 2020. № 2(22). С. 45-48.
25. Карпова К.С. Шляхи утворення неологізмів у (на матеріалі англійської мови). *Мовні і концептуальні картини світу*. 2014. Вип.47. Ч.1. С. 414-422.
26. Латышев Л. К. Технология перевода. Москва: НВИ-ТЕЗАУРУС, 2011. 155 с.
27. Миллер Л. В. Художественный концепт как смысловая и эстетическая категория. *Мир слова*. 2000. No 4. С. 39-45.
28. Ніконова В. Г. Художній концепт: процедури реконструкції та моделювання (на матеріалі трагедій В. Шекспіра). *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія*. Т. 14. No 2. К.: Вид. центр КНЛУ, 2011. С. 113-123.
29. Новикова О.Н., Калугина Ю.В. Covid-19 в контексте современного состояния исследования дискурса о пандемии. *Вестник Башкирского университета*. 2020. Т.25. №2. С. 376-381.
30. Онищенко І.В. Категорія оцінки та засоби її вираження в публіцистичних та інформаційних текстах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Дніпропетровськ. 2004. 22 с.
31. Омельченко Л.Ф. Телескопічні слова сучасної англійської мови та їх структурно-семантична характеристика. *Збірник Львівського університету*. 2003. № 15. С.49-57.
32. Погорелова И.В. COVID-19: языковая репликация. *Современный ученый*. 2020. №4. С. 226-229.
33. Попова З. Д. Когнитивная лингвистика. Москва: АСТ: Восток Запад, 2007. 314 с.

34. Потапенко С. І. Сучасний англомовний медіа-дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти. Ніжин: Видавництво НДУ імені М.Гоголя, 2015. 155 с.
35. Річардс А. Классификация текстов и методы перевода. Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике. Москва. 2008. С. 202-228.
36. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика. Москва: Международные отношения, 1974. 186 с.
37. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія а. Полтава: ДовкілляК, 2006. 716 с.
38. Стернин И. А. Лексическая лакунарность и понятийная безэквивалентность. Воронеж. 2015. 118 с.
39. Семенов А. Л. Транс-культурологические трансформации в переводе. Ментальность, коммуникация, перевод. Москва: Изд-во ИНИОН РАН, 2008. С. 34-45.
40. Смирницький А. И. Лексикологія англійської мови. Москва. 2006. 208 с.
41. Храброва Е.С. Конструирование дискурса алармизма в медиапространстве Великобритании (на материале освещения пандемии COVID-19). Актуальные вопросы современной филологии и журналистики. 2020. №2(37). С. 152-162.
42. Швейцер А. Д. *Теория перевода: статус, проблемы, аспекты*. 2е изд. Москва: Наука, 2009. 155 с.
43. Chaiuk T., Dunaievska O. Producing the Fear Culture in Media: An Examination on Coronavirus Discourse. *Journal of History Culture and Art Research*. 2020. 9(2), P. 184-194. URL: <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v9i2.2636>
44. Burridge K., Manns H. The Conversation. Retrieved from: <https://theconversation.com/isoboomer-remover-and-quarantini-how-coronavirus-is-changing-our-language-136729>
5. Coronavirus Corpus: <https://www.englishcorpora.org/corona/>

45. COVID-19 Open Research Dataset (CORD-19). Version 2020-05-02. URL: <https://pages.semanticscholar.org/coronavirusresearch>.
46. Khalfan Maryah, Batool Huma, Shehzad Wasima Covid-19 Neologisms and their Social Use: An Analysis from the Perspective of Linguistic Relativism. *Linguistics and Literature Review (LLR)*. Volume 6, Issue 2. P.10-15
47. Kim, H. T., Woods, P., Azman, H., Abdullah, I. H., Hashim, R. S., Rahim, Kosem, I. (2020). COVID-19 Insights and Linguistic Methods. *3L: The Southeast Asian Journal of English Language Studies*, 26(2), P. 1-23.
48. King's College of London. CORONASPEAK – the language of Covid-19 goes viral. URL: <https://www.kcl.ac.uk/news/coronaspeak-the-language-of-covid-19-goesviral>
49. Flood A. Oxford Dictionary Revised to Record Linguistic Impact of Covid-19. URL: <https://www.theguardian.com/books/2020/apr/15/oxford-dictionary-revised-to-record-linguistic-impact-of-covid-19>
50. Giyatmi G., Wijayava R., Arumi S. English Blends Found in social media. *Jurnal Arbitrer*. 2017. 4(2). P. 65-75. <https://doi.org/10.25077/ar.4.2.65-75.2017>
51. Hani K., Alwahaishi S. Study on Students' Experiences about Online Teaching during COVID-19 Outbreaks. *Technium Social Sciences Journal*. 2020. №8. P. 102-116.
52. Hoffman J. Fearing a 'Twindemic,' Health Experts Push Urgently for Fly Shots. URL: <https://www.nytimes.com/2020/08/16/health/coronavirus-flu-vaccine-twindemic.html>
53. Ivaniuk I., Ovcharuk O.. The Response of Ukrainian Teachers to COVID-19: Challenges and Needs in the Use of Digital Tools for Distance Learning. *Information Technologies and Learning Tools*. 2020. 77(3). P. 282-291. URL: <https://doi.org/10.33407/itlt.v77i3.3952>
54. Karpova K. Structural and Semantic Characteristics of Foodrelated Neologisms in Modern English. *Advanced Education*. 2019. №12. P. 206-211. <https://doi.org/10.20535/2410-8286.144208>

55. Katamba F. *English Words*. Routledge, 2005 17. Kjellander D. *Cognitive Constraints in English Lexical Blending. A data Collection Methodology and an Explanatory Model*. *Pragmatics and Cognition*. 2018. 25(1). P. 142-173. <https://doi.org/10.1075/pc.18003.kje>
56. Khotimah H., Zainiyati H., Hamid A., Basit, A. *E-learning Application Madrasah Online Learning Solution in the Middle of Pandemic COVID-19 in Ma Negeri InsanCendekia, Kendari*. *Technium Social Sciences Journal*. 2020. №10. P. 107-114.
57. Lawson, Robert. *Coronavirus has led to an explosion of new words and phrases – and that helps us cope*. *The Conversation Trust (UK)*. 2020. № 3. P. 32-33.
58. Mahdawi, Arwa. *From Covidiot to doomscrolling: how coronavirus is changing our language*. *The Guardian*. 2020. № 4. P. 12-13.
59. Plag I. *Word-formation in English*. Cambridge University Press, 2018. 144 p.
60. Price G. *Oxford English Dictionary: Social Change and Linguistic Change: The Language of COVID-19*. URL: <https://www.infodocket.com/2020/04/15/oxford-english-dictionary-socialchange-and-linguistic-change-the-language-of-covid-19/>
61. Ratih E., Gasdian R. *Word Formation Processes in English New Words of Oxford English Dictionary (OED) Online*. *Celtic: A Journal of Culture, English Language Teaching, Literature and Linguistics*. 2018. №5(2). P. 24-35. <https://doi.org/10/22219/celtic.v5i2.7617>
62. Rochadi A., Putri N., Fauzi, Z. *Public Panic over COVID-19 Outbreak: Criticism toward Panic Theory in Collective Behavior Study*. *Technium Social Sciences Journal*. 2020. №10. P. 544-552.
63. Tan K., Woods P., Azman H., Abdullah I., Hashim R., Rahim H., Idrus M., Said N., Lew R., Kosem I. *Covid-19 Insights and Linguistic Methods*. *The Southeast Asian Journal of English Language Studies*. 2020. №26(2). P. 1-23. <http://dx.doi.org/10.17576/3L-2020-2602->

64. Tsodikova O., Korzh O., Hyria M.). Information and Communication Technologies in Postgraduate Training of Primary Care Doctors: New Look at the Problem of Using Online Resources during the COVID-19 Pandemic. Technium Social Sciences Journal. 2020. №8. P. 60- 63.

ПЕРЕЛІК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

65. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionaryblog.cambridge.org/>
66. Urban Dictionary of Modern Slang. URL: <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Slang>
67. Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus. URL: <https://dictionary.cambridge.org>
68. Collins online dictionary English. URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english>
69. Dictionary.com. URL: <https://www.dictionary.com/e/s/newwords-we-created-because-of-coronavirus/#1>
70. Merriam-Webster.com. URL: <https://www.merriam-webster.com/words-atplay/new-dictionary-words-coronavirus-covid-19>
71. Macquarie Dictionary. URL: <https://www.macquariedictionary.com.au/blog/article/688/>

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

72. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/>
73. The Guardians. URL: <https://www.theguardian.com>
74. The Telegraph. URL: <https://www.telegraph.co.uk/>
75. CBC. URL: <https://www.cbc.ca/>
76. The New Yorker. URL: <https://www.newyorker.com>

ДОДАТКИ

Додаток А

Неологізми, утворені внаслідок пандемії, в контексті

№	Оригінал	Переклад
1.	Anti-vaxxers are not breaking any law, just thumbing their noses at social policy and well-being [72].	Антиваксери не порушують жодного закону, а лише б'ють носом про соціальну політику та добробут.
2.	I used to shake hands when I met people BCV (Before Coronavirus).	До коронавірусу я тиснув людям руки при зустрічі.
3.	UK reports 38 people had died within 28 days of testing positive for Covid as of Monday, bringing the UK total to 139,571 [75].	Велика Британія повідомляє, що 38 людей померли протягом 28 днів після позитивного тесту на Ковід станом на понеділок, в результаті чого загальна кількість у Великобританії досягла 139 571 осіб.
4.	Around 65% of people with coronavirus lose their sense of smell and taste and it's estimated that about 10% of those go on to develop a «qualitative olfactory dysfunction», meaning parosmia or a rarer condition, phantosmia, when you smell something that isn't there [76].	Близько 65% людей з коронавірусом втрачають нюх та смак, і, за підрахунками, приблизно у 10% з них розвивається «якісна дисфункція нюху», тобто паросмія або ще рідше захворювання, фантосмія, за якої відчувається запах чогось, що немає поруч.

5.	Children as young as three will start receiving Covid vaccines in China, where 76% of the population has been fully vaccinated [75].	Діти віком від трьох років почнуть отримувати вакцини від Ковід у Китаї, де 76% населення пройшло повну вакцинацію.
6.	Health experts had warned that the November-December holidays, with boosts in travel and indoor gatherings, would send Covid-19 cases soaring [76].	- Експерти у галузі охорони здоров'я попереджали, що канікули у листопаді-грудні, а також збільшення кількості поїздок та зібрань у приміщенні, призведуть до зростання кількості випадків захворювання на Ковід-19 .
7.	The number of new Covid cases and deaths in the US has been in a steady decline since early September but experts also caution that it's not yet safe to abandon safeguards against the virus [75].	Кількість нових випадків Ковіду і смертей у США постійно зменшується з початку вересня, але експерти також застерігають, що поки що небезпечно відмовлятися від запобіжних заходів проти вірусу.
8.	The country averaged 3,349 Covid-19 deaths a day across a week as of Tuesday [77].	Станом на вівторок в країні в середньому реєструвалося 3349 смертей від Ковід-19 в день за тиждень.
9.	Zoom, Social Distance: The Coronavirus Has Changed How We Speak [77].	Зум, соціальна дистанція: коронавірус змінив те, як ми говоримо.
10.	Cases of Covid-19 would then appear over a longer period of time and would	Тоді випадки захворювання на Ковід-19 з'являлися б протягом

	not abruptly trigger chaos at hospitals [77].	більш тривалого періоду часу і не спричинили б різкого хаосу в лікарнях.
11.	Will it be possible to eradicate Covid-19 , or could it reappear regularly in future? [76].	Чи вдасться викоринити Ковід-19 , чи він зможе з'являтися регулярно в майбутньому?
12.	(36) Some observers have pointed to the fact that Africa has relatively few cases of Covid-19 and that this may be a response to hotter conditions there. The virus cannot take the heat, in other words [77].	Деякі спостерігачі вказують на той факт, що в Африці порівняно мало випадків захворювання на Ковід-19 , і що це може бути реакцією на тамтешні спекотніші умови. Іншими словами, вірус не сприймає тепло.
13.	Treatment-based strategies can now be designed to « covexit » the crisis [77].	Дедалі більше фахівців обговорюють стратегію ковекзиту .
14.	Facebook has deleted a video featuring Brazilian president Jair Bolsonaro in which he warned of a link between Covid-19 vaccines and Aids [75].	Facebook видалив відео з президентом Бразилії Жаїром Болсонару, в якому він попереджає про зв'язок між вакцинами від Covid-19 і СНІДом.
15.	Terming Mr. Thackeray, who heads the Sena, a « Covidologist », the editorial said he was probably the only Chief Minister who has studied the COVID-19 crisis in detail [75].	Називаючи пана Теккерая, який очолює Sena, « ковідологом », у редакції йдеться, що він, ймовірно, єдиний головний міністр, який детально вивчав кризу COVID-19.

16.	The day after taking office, Mr Biden signed 10 executive orders as part of a sweeping «wartime» Covid action plan [75].	Уже наступного дня після вступу на посаду пан Байден підписав 10 виконавчих розпоряджень як частину масштабного плану дій спрямованих проти Ковіду .
17.	She herself has gotten maskne from her three layers of masks [75]	У неї в самої з'явилося маскне від носіння трьох шарів масок
18.	How to avoid « lockstalgia » as pandemic restrictions end [77].	Як уникнути виникнення « локстальгії », коли пандемічні обмеження перестануть діяти.
19.	However, as a piece in the Economist on creating such a surveillance « coronopticon » recently noted, efforts in Asia , «like others elsewhere, are experimental [75].	Однак, як нещодавно зазначалося в статті видання The Economist про запровадження « короноптикуму » (програми щодо передачі даних для стеження за поширенням пандемії), зусилля в Азії, як і в інших країнах, є експериментальними.
20.	Last week The Economist cited the growth of the « coronopticon » in Asia — data networks to keep tabs on the pandemic and, by extension, citizens.	Минулого тижня видання The Economist посилається на збільшення « короноптикуму », в Азії — мереж передачі даних, щоб стежити за пандемією та, відповідно, громадянами.
21.	Economy will struggle to escape coronacoma [75].	Економіці буде важко уникнути коронакоми
22.	Coronapocalypse : make sure you cite me when you use that word', wrote	« Коронапокаліпсис : обов'язково цитуйте мене, коли вживаєте це

	Jeffrey Hass (University of Richmond, VA) on his Facebook page. [75].	слово», - написав Джеффри Хасс (Університет Річмонда, штат Вірджинія) на своїй сторінці у Facebook.
23.	Those selfless celebrities are still out there, bravely being covidiots to do their bit for national morale [75].	Ці безкорисливі знаменитості все ще знаходяться там, будучи сміливими ковідіотами , щоб зробити свій внесок у національний моральний дух.
24.	Coronapocalypse becomes a looking glass mirror through which we see ourselves, our societies, our institutions and structures, in the cold light of a crisis that reveals the failings we have learned to ignore under the facade of cozy convenience [76].	Coronapocalypse becomes a looking glass mirror through which we see ourselves, our societies, our institutions and structures, in the cold light of a crisis that reveals the failings we have learned to ignore under the facade of cozy convenience [76].
25.	Perhaps the most important public dimension of the Coronapocalypse concerns the world-wide official promulgation of new protectionism and localism through the actions of various states [75].	Мабуть, найважливіший суспільний фактор Коронапокаліпсису стосується всесвітнього офіційного оприлюднення нового протекціонізму та локалізму через дії різних держав.
26.	There is still a deeper and more emotional revelation delivered through	Все ще існує глибше і емоційніше одкровення, яке проходить через Коронапокаліпсис .

	the lenses of the Coronapocalypse [76].	
27.	The provincial government was forced to clarify statements suggesting that more than a million graves were being dug for victims of Covid-19 [77].	Місцевий уряд був змушений пояснити заяви, які свідчать про те, що для жертв Ковід-19 викопували більше мільйона могил.
28.	The Coronavirus (COVID-19) outbreak has affected everyone [75].	Спалах коронавірусу (COVID-19) торкнувся всіх.
29.	The first confirmed coronavirus infections in Europe and the United States, discovered in January, did not ignite the epidemics that followed, according to a close analysis of hundreds of viral genomes [76].	Перші підтверджені коронавірусні інфекції в Європі та США, виявлені в січні, не призвели до подальших епідемій, згідно з пильним аналізом сотень вірусних геномів.
30.	Austria's postal service has united two aspects of the coronavirus pandemic in a stamp printed on toilet paper that people can also, at a push, use for social distancing [75].	Австрійська поштова служба об'єднала два аспекти пандемії коронавірусу в марці, надрукованій на туалетному папері, яку люди також можуть, як бонус, використовувати для соціальної дистанції.
31.	Zoom meetings even became our new normal [75].	Зустрічі на платформі Zoom навіть стали нашою НОВОЮ нормальністю .

32.	Dutch protesters march through The Hague against ‘ corona pass ’ [75].	Нідерландські протестувальники влаштували демонстрації у Гаазі проти « короноперепусток ».
33.	Love in the Time of Corona : the pandemic TV drama none of us wanted [75].	Любов у Епоху Корони : телевізійна драма про пандемію, яку ніхто з нас не хотів.
34.	Pando, Miss Rona : how the language of a disease develops – shaped by fear and prejudice. [72].	Пандо, Пані Рона : як розвивається мова хвороби - сформована страхом та упередженнями
35.	Without surveillance, the control of protests becomes much more reactive and far less organized. This is the precise imagery witnessed in the policing of anti-vax conflicts [75].	Без спостереження контроль протестів стає набагато більш реактивним і набагато менш організованим. Це точні образи, які спостерігаються під час поліцейських конфліктів з антиваксерами .
36.	Psychoanalysis and Covidian Life : Common Distress, Individual Experience [75].	Психоаналіз і Ковідне життя : загальний дистрес, індивідуальний досвід
37.	Covidian Megatrends : Let’s look at three megatrends that will shape the world we emerge later next month, as the UK reopens again, and something approaching normality returns [75].	Ковідні мегатенденції : давайте подивимося на три мегатенденції, які сформують світ, який ми побачимо пізніше наступного місяця, коли Великобританія знову відкриється, і повернеться до наближеного до нормального життя.

38.	Welcome to the Covidian Era! [72].	Ласкаво просимо в Ковідну епоху!
39.	Long Covid is a very debilitating condition with serious cognitive conditions, says researcher [75].	Тривале захворювання на Ковід це дуже виснажливий стан із серйозними когнітивними розладами, – каже дослідник
40.	Long COVID continues to be a medical mystery, but some parts of the puzzle are ... evidence-based news and guidance during the pandemic [76].	Тривале захворювання на Ковід продовжує залишатися медичною таємницею, але деякі частини головоломки – це ... підтверджені фактами новини та рекомендації під час пандемії.
41.	Children get long COVID too, but researchers are still working to determine how frequently and how severely [72].	Діти також довго хворіють на Ковід , але дослідники все ще працюють, щоб визначити, як часто і наскільки сильно.
42.	Long COVID may have only been coined last year, but with one million people in the UK now thought to be living with the illness [76].	Тривале захворювання на Ковід , можливо, було виявлено лише минулого року, але зараз у Великій Британії, як вважають, живе мільйон людей із цією хворобою.
43.	Long Covid sufferers still have symptoms after a year [75].	У тих, хто довго хворіє на Ковід , симптоми залишаються протягом року
44.	New data finds that fatigue is the most common symptom of Long COVID ,	Нові дані показують, що втома є найпоширенішим симптомом

	followed by shortness of breath and then muscle ache [76].	тривалого захворювання на Ковід , за ним іде задишка, а потім біль у м'язах.
45.	Find out what causes maskne and how you can help prevent it [74].	Дізнайтеся, що викликає почервоніння на шкірі внаслідок носіння маски і як ви можете цьому запобігти.
46.	The grain of truth in covidism is that COVID-19 is sometimes a deadly disease, about whose transmission we know little [74].	Істинним в ідеології ковідизму є те, що COVID-19, про поширення якого ми мало знаємо, інколи приводить до летальних наслідків.
47.	Everyone born after Jan 1, 2020 will forever be known as Coronials not Millennials due to the covid-19 virus [73].	У зв'язку з пандемією COVID-19 усі люди, які народилися після 1 січня 2020 року, назавжди запам'ятаються як представники покоління короналів , а не міленіалів.
48.	Couples whose marriages are fraying under the pressures of self-isolation could be heading for a « covidivorce ».	Пари, чії шлюби руйнуються під тиском самоізоляції, можуть опинитися на шляху до « ковідорозлучення ».
49.	Ukrainians' health could be damaged by an ongoing « infodemic » of false and misleading information about the novel coronavirus pandemic, research carried out for the United Nations	Здоров'ю українців може зашкодити триваюча « інфодемія » неправдивої та оманливої інформації про пандемію нового коронавірусу, виявили

	Development Programme (UNDP) and the United Nations Children's Fund (UNICEF) has found.	дослідження, проведені для Програми розвитку ООН та Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ).
50.	The individuals in the worldwide scientific community are routinely silenced by the mass media controlled covidists .	Інформація від членів всесвітнього наукового співтовариства часто замовчується через підконтрольні ковідистам ЗМІ.
51.	For this reason, argues Dr <u>Katherine Furman</u> , we need to understand Covid dissidents rather than demonise them.	З цієї причини, стверджує доктор Кетрін Фурман, ми повинні розуміти ковід-дисидентів , а не демонізувати їх.
52.	Her result was saying that she was <u>Corona Negative</u> but Morona Positive .	Її результат тесту на Ковід був негативний, а на розумові відхилення – позитивний.
53.	Shortages of PPE spurred many to limit or block exports of these and similar goods. (<i>The economist</i>)	Дефіцит засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) спонукав багатьох обмежити або заблокувати експорт цих та подібних товарів.
54.	As a result, patients with ARDS are often deeply sedated in the early hours and days of their illness so that they are able to tolerate the ventilator.	Як наслідок, пацієнтів з ГРДС часто вводять у глибоку седацію в перші години та дні хвороби, щоб вони змогли переносити апарат штучної вентиляції легенів.
55.	In rich countries the CFR for people who test positive is just under 2% (the	У багатих країнах рівень смертності серед людей із позитивним тестом на ковід

	true death rate, including undiagnosed cases, is lower). (<i>The Economist</i>)	становить трохи менше 2% (справжній рівень смертності, включаючи недіагностовані випадки, нижчий).
57.	In 2020 AD or 1 A.C.V., Donald Trump is at it's last year of presidency.	2020 рік нашої ери або 1 рік після коронавірусу буде останнім роком президентства Дональда Трампа.
58.	Isodesk is a home workplace that you have improvised to look good on video, in confinement.	Стіл ізоляції – це робоче місце, яке ви облаштували, щоб добре виглядати на відео в умовах ізоляції.
59.	Our friends over at Fratelli Fresh recognised that it was time to take our iso-baking to the next level by attempting this delicious creation, so they kindly shared their recipe . . . You're welcome!	Наші друзі з Fratelli Fresh визнали, що настав час підняти нашу випічку на самоізоляції на новий рівень, спробувавши це смачне творіння, тому люб'язно поділилися своїм рецептом. . . Ласкаво просимо!
60.	Drivecation is a specially curated experience offered by The Leela Palace Udaipur that lets you experience the charm of the city with all the frills of royalty in the safest way possible.	Ізольована мандрівка — це спеціально підібраний маршрут, який пропонує The Leela Palace Udaipur, що дає вам змогу відчути чарівність міста із усіма витонченостями королівства найбільш безпечним способом.

61.	And Susannah Streeter of Hargreaves Lansdown says there is another way to look at hamsterkauf behaviour, as the past year has seen some people benefit as they've seen their nest eggs increase.	А Сюзанна Стрітер з Hargreaves Lansdown припускає, що можна подивитись на купівельну паніку з іншого боку, оскільки минулого року деякі люди виграли, адже помітили збільшення заощаджень.
62.	A Quarantini is simple! It's made with whatever you've got in your kitchen, mixologists say.	Зробити Карантіні просто! За словами барменів, його можна приготувати з усього, що є у вас на кухні.
63.	Persons Under Monitoring (PUM) only need to self-quarantine for 14 days.	Persons Under Monitoring – особи, що контактували з хворим, родичі хворого;
64.	PUI for COVID-19 should be evaluated in a private room with the door closed (an airborne infection isolation room is ideal) and asked to wear a surgical mask. All other standard contact and airborne precautions should be observed, and treating healthcare personnel should wear eye protection.	Пацієнтів, які були у контакті з особами, у яких виявили COVID-19 та які мають відповідні симптоми , слід обстежувати в окремій кімнаті із зачиненими дверима та попросити одягнути хірургічну маску. Необхідно дотримуватись усіх інших стандартних заходів безпеки при контакті та в повітрі, а медичний персонал повинен носити засоби захисту очей.

65.	Novel coronavirus is a new strain that has not been previously identified in humans.	Новий коронавірус – це новий штам, який раніше не був ідентифікований у людей.
66.	In the textile and clothing sector, employees will receive a single corona bonus payment of €325 for the year 2021.	У секторі текстильного виробництва та одягу працівники отримують одноразову виплату для полегшення наслідків кризи, викликаної пандемією коронавірусу у розмірі 325 євро на 2021 рік
67.	At the very least, shouldn't you be taking up a new hobby, mastering a skill, or perhaps be reaching your fully fledged form as what Forbes termed a « <u>coronapreneur</u> ?».	Принаймні, чи не варто вам зайнятися новим хобі, оволодіти навичками або, можливо, досягти масштабності як ті, яких Forbes назвав « ковід-бізнесменами »?
68.	Being zoomed-out is a reaction to prolonged online work, which is characterized by a feeling of exhaustion, cynicism about the job at hand and feelings of reduced professional ability.	Виснаження від тривалої відеоконференції є реакцією на тривалу роботу в Інтернеті, яка характеризується відчуттям виснаження, цинізмом щодо виконуваної роботи та відчуттям зниження професійних здібностей.
69.	In contrast to opaque masks, transparent face shields allow students to see a teacher's full range of expressions—but do they really protect against COVID-19?	На відміну від непрозорих масок, прозорі захисні екрани для обличчя дозволяють учням бачити весь спектр емоцій вчителя, але чи

		дійсно вони захищають від COVID-19?
70.	Some destinations, for example Antigua, Bahamas, Jamaica, and Grenada, require PCR tests that have been done in person, supervised, at a testing location.	Для деяких напрямків, наприклад, Антигуа, Багамські острови, Ямайка та Гренада, вимагаються ПЛР-тести , які були зроблені особисто, під наглядом, у місці тестування.
71.	According to a report in Esquire magazine, the need to look « Zoom ready » has led to a surge in demand for procedures.	Згідно зі звітом в журналі Esquire, необхідність виглядати « ГОТОВИМ до Zoom » призвела до сплеску попиту на процедури.
72.	What are all the Zoom-friendly warm-up activities that we can do with our students to kick off class sessions, or add moments of delight throughout?	Які всі зручні для занять у Zoom розминки ми можемо зробити з нашими студентами, щоб розпочати заняття або додати веселі моменти?
73.	This Blursday , we'll be speaking again with Jeff Young, the higher education reporter extraordinaire who spoke with us in the fall about his fabulous Campus Pandemic Podcast diaries.	Цього помутнілка ми знову поговоримо з Джеффом Янгом, видатним репортером про вищу освіту, який восени розповідав про свої казкові щоденники підкасту про пандемію Campus.
73.	These workers may not be well-prepared for initial infection control, and risk becoming super-spreaders to	Ці працівники можуть бути недостатньо підготовленими до первинного контролю за інфекцією і ризикують стати суперрозповсюджувачами для

	other patients and health workers if they are not properly trained.	інших пацієнтів та медичних працівників, якщо вони не пройшли належну підготовку.
74.	Faculty and staff members asked those who were unmasked or improperly wearing a mask to comply.	Члени факультету та співробітники попросили тих, хто був без маски або не належним чином одягнув маску, дотримуватися вимог.
75.	Despite over 2 million deaths from COVID-19, the Anti-Mask movement has grown in Conservative spaces.	Незважаючи на понад 2 мільйони смертей від COVID-19, рух антимаскерів зріс на консервативних просторах.
76.	But mask shaming has shifted targets -instead of people being shamed for not wearing masks, people who continue to wear a mask are being scrutinized for being cautious.	Але « маск шеймінг » змінили цілі – замість того, щоб соромити людей за те, що вони не носять маски, вони соромлять за обережність людей, які продовжують носити маски.
77.	Flu season is in full swing, and as New York City is combating the COVID delta variant, some medical professionals warn of a potential « twindemic ».	Сезон грипу в розпалі, і оскільки Нью-Йорк бореться з дельта-варіантом COVID, деякі медичні працівники попереджають про потенційну « твіндемію »
78.	Corononomics - a special economic system during pandemics.	Коронаноміка - особлива економічна система під час пандемій.

79.	<p>However, as a piece in the Economist on creating such a surveillance «coronopticon» recently noted, efforts in Asia, «like others elsewhere, are experimental. They risk failure; they also risk adverse side-effects, most obviously on civil liberties» .</p>	<p>Однак, як нещодавно відзначалося в статті Economist про створення такого «короноптикуму» спостереження, зусилля в Азії, «як і в інших країнах, є експериментальними. Вони ризикують провалитися; вони також ризикують виникненням несприятливих побічних ефектів, найбільш очевидних для громадянських свобод».</p>
80.	<p>«If you want your contribution to coronaspeak to take off », the column concluded, «you need to lobby not the dictionary-writers, but your friends and colleagues, and get them to use and publicize it».</p>	<p>«Якщо ви хочете, щоб ваш внесок у коронамову зріс, — підсумовує колонка, — вам потрібно лобіювати не авторів словника, а своїх друзів та колег, і змусити їх використовувати й оприлюднювати це».</p>
81.	<p>Coronabonds are an idea mooted by several eurozone countries—most notably France, Italy and Spain—to issue collective debt to combat the economic impact of the coronavirus (Covid-19) outbreak.</p>	<p>Коронаоблігації – це ідея, яку обговорюють декілька країн єврозони, зокрема Франція, Італія та Іспанія, для випуску колективного боргу для боротьби з економічними наслідками спалаху коронавірусу (Covid-19).</p>
82.	<p>In other words, when the coronavirus infiltrates communities, superspreader events are the seminal</p>	<p>Іншими словами, коли коронавірус проникає в громади, події суперрозповсюдження є</p>

	moments when the pathogen lays siege.	основоположними моментами, коли патоген бере в облогу.
84.	Asymptomatic infections likely trigger fresh outbreaks in China, new challenge to virus control work	Безсимптомні інфекції, ймовірно, спровокують нові спалахи в Китаї, новий виклик для боротьби з вірусами
85.	Despite the increases, Vermont is continuing its gradual reopening. Gov. Phil Scott said state officials plan to outline in the next 10 days how the virus-imposed restrictions will continue to be loosened.	Незважаючи на збільшення показників зараження, Вермонт продовжує поступове відновлення. Губернатор Філ Скотт заявив, що державні чиновники планують окреслити в найближчі 10 днів, як будуть продовжувати пом'якшення обмежень, накладених у зв'язку зі спалахом коронавірусу.
86.	Adverse outcomes in SAR-CoV-2 (COVID-19) and SARS virus related pregnancies with probable vertical transmission.	Несприятливі наслідки вагітностей, пов'язаних з вірусом SAR-CoV-2 (COVID-19) та SARS, із ймовірною вертикальною передачею.
87.	COVID fueled hunger in 2020: UN report.	<i>Голод, викликаний Ковідом у 2020 році: звіт ООН.</i>

88.	The coronavirus-fueled tech trends that will continue to dominate daily life.	Технологічні тенденції, викликані коронавірусом, і надалі будуть домінувати в повсякденному житті.
89.	'I am not a virus.' How this artist is illustrating coronavirus-fueled racism .	«Я не вірус». Як цей художник ілюструє спричинений коронавірусом расизм.
90.	Coronavirus-fueled uncertainty could accelerate the consolidation of flexible office spaces.	Невизначеність, викликана коронавірусом , може прискорити консолідацію гнучких офісних приміщень
91.	Franz Doerr, chief executive of flatfair, said: «Britain has not forgotten Boris Johnson's pledge to 'Build, Build, Build', so the government must now put its money where its mouth is and spearhead the creation of hundreds of thousands of new, coronavirus-proof jobs .	Франц Доеерр, виконавчий директор flatfair, сказав: «Британія не забула обіцянку Бориса Джонсона «будувати, будувати, будувати», тому уряд має тепер вкладати свої гроші куди говорять і очолити створення сотень тисяч нових, вакансії, стійких до коронавірусу .
92.	Kyrgyz small business produces coronavirus-proof antiseptic dispenser	Киргизький малий бізнес виробляє антисептичний дозатор, стійкий до коронавірусу.

93.	A significant demand is being witnessed in travel, especially for the domestic segment which is seeing a rise of almost 300 per cent in comparison to the pre-pandemic period.	Відзначається значний попит на подорожі, особливо на внутрішні періізди, де спостерігається зростання майже на 300 відсотків у порівнянні з періодом до пандемії.
94.	Compliance with Stay-Home Notice conditions will continue to be monitored strictly, and strict enforcement action will be taken against those who breach the requirements of the Stay-Home Notice.	Дотримання умов перебування на самоізоляції суворо контролюватиметься, а проти тих, хто порушує вимоги перебування на самоізоляції, будуть вживатися суворі заходи.
95.	Post COVID-19 condition occurs in individuals with a history of probable or confirmed SARS CoV-2 infection, usually 3 months from the onset of COVID-19 with symptoms and that last for at least 2 months and cannot be explained by an alternative diagnosis.	Пост-ковідний стан виникає у осіб з імовірною або підтвердженою інфекцією SARS CoV-2 в анамнезі, зазвичай через 3 місяці від початку COVID-19 із симптомами, які тривають щонайменше 2 місяці і не можуть бути пояснені альтернативним діагнозом.
96.	As the ripple of COVID-19 careens around the globe, it's forcing humankind to innovate and change the way we work and live. The upside of where we find ourselves right now is that individuals and corporations will	Коли хвиля COVID-19 поширюється по всьому світу, вона змушує людство впроваджувати інновації та змінювати спосіб нашої життя та роботи. Перевага того, де ми знаходимося зараз,

	be more resilient in a post-COVID-19 world. Here are nine predictions of what our world may look like once we have left the pandemic behind.	полягає в тому, що окремі особи та корпорації будуть більш стійкими в світі після COVID-19. Ось дев'ять прогнозів того, як може виглядати наш світ, коли ми залишимо позаду пандемію.
97.	If you have symptoms, immediately self-isolate and contact your local public health authority or healthcare provider.	Якщо у вас є симптоми, негайно самоізолюйтеся та зверніться до місцевого органу охорони здоров'я або медичних працівників.
98.	There are other circumstances in which you may need to self-quarantine, depending on your situation. If you arrive in the Netherlands from a very high-risk area, you must self-quarantine unless you are fully vaccinated.	Існують інші обставини, за яких вам може знадобитися самоізоляція, залежно від вашої ситуації. Якщо не повністю вакциновані і прибули до Нідерландів із зони дуже високого ризику, ви повинні самоізолюватися .
99.	And if you have, will you now be putting an end do doomsurfing for the sake of your mental, emotional, spiritual, and physical health. I wonder?	І якщо ви це робили, то чи припините ви безкінечно гортати стрічку, дивлячись погані новини заради свого психічного, емоційного, духовного та фізичного здоров'я. мені цікаво?
100.	Issuance of « Home Surveillance Order » (HSO) digitally to the	Видача « Наказу про примусову самоізоляцію » (HSO) в

	MySejahtera user profile for a total duration of 7 days for vaccinated individuals and 10 days for unvaccinated individuals.	цифровому вигляді для профілю користувача MySejahtera на загальну тривалість 7 днів для вакцинованих осіб і 10 днів для невакцинованих осіб.
101.	«...according to a recent survey by the College of Optometrists, which found that 1 in 5 people believes their eyesight deteriorated during lockdown . Optometrists have even coined a name for the complaint: coronavision. So what is going on?»	«...як опказало нещодавнє опитування, проведене Коледжем оптометристів, 1 з 5 людей вважає, що його зір погіршився під час карантину . Оптометристи навіть придумали назву для скарги: короназір. Отже, що відбувається?»

SUMMARY

Any living language adapts to the changes taking place in the life and culture of its speakers. The events related to the COVID-19 epidemic make a significant impact on all spheres of public life. It has naturally reflected in language communication. From a linguistic point of view, verbal means of explaining the pandemic, formation of new vocabulary units, terms and concepts are of interest.

The problem of correct understanding and translation of neologisms arises due to the fact that in modern conditions of rapid development of science and technology, almost no dictionary is able to keep up with the emergence of new words and definitions in various fields of knowledge. The emergence of the epidemic of infectious disease COVID-19 has led to significant changes in lifestyle, behavior and even ways of communication between people around the world, which determines the topicality of this work.

Undoubtedly, the language system could not fail to respond to new challenges, as a number of phenomena and actions need clear and specific names, so that messages about important events, things or actions are not ambiguous. Finding the best nominations takes some time both among professionals who need to translate their statements into more understandable everyday language, and among ordinary citizens who lack the words to describe new realities.

The **object** of research is neologisms in modern English and their translation (based on modern media).

The **subject** of this study are neologisms of the English language, which arose as a result of the global pandemic COVID-19, ways of their formation and methods of their translation into Ukrainian.

The purpose of the master's thesis is to analyze the functioning of neologisms that emerged during the global pandemic COVID-19 in English, to determine their ways of formation and methods of their translation in Ukrainian and to develop recommendations for their translation.

The purpose of the thesis involves completing the following **tasks**:

- to analyze new vocabulary in modern English;

- define the concept and essence of neologisms in language;
- to determine the impact of the Covid-19 pandemic on the formation of neologisms in the English language;
- to explore ways of formation of the COVID-19 concept neologisms;
- to determine the issues of transferring the COVID-19 concept neologisms into Ukrainian language;
- to form recommendations on the translation of neologisms into Ukrainian;
- to analyze translation transformations in the transfer of the COVID-19 concept neologisms into Ukrainian language.

The research material is *The Guardian, The Times, The Economist, The Independent, The Washington Post* and others. The sample size is: 101 units.

The methods of the scientific research are determined by the purpose and the tasks of the thesis. During the work with journalistic texts and in the preparation of factual material, the method of continuous sampling was used, the analysis of dictionary definitions was used to define some terms and concepts. The method of classification helped in dividing neologisms into groups according to the methods of creation and translation. Comparative analysis was also used to compare the concept in Ukrainian and English, to determine their features. The descriptive method was used to study and analyze selected examples.

The **scientific novelty** of the thesis is that for the first time the translation of neologisms that emerged in modern English as a result of the global pandemic COVID-19 in the light of their methods of creation were carried out; the recommendations for the transfer of neologisms into Ukrainian language were developed, taking into account linguistic and cultural factors and the expectations of this target audience.

The theoretical and practical significance of the thesis is that its results make a contribution to the theory of word formation and neology. The significance is also determined by the possibility of using its results in the preparation of lectures and courses in stylistics, theory and practice of translation from English into Ukrainian, as well as in further scientific research of neology and impacts of COVID-19 pandemic. The study of neologisms allows us to equip translators with adequate methods of

translating neoplasms that have appeared in English as a result of the rapid development of mass communication.

Approbation. The results of the thesis were discussed at the 1th National Research Conference «ODESSA DIALOGUES OF CULTURES: CREATIVITY, PERSONALITY, AND LANGUAGE» & Round Table Discussion «RHETORIC OF THE MEDIA DISCOURSE» Odessa, Ukraine 26-27 November 2021 and the theses «The translation of the neologisms created during the global pandemic of COVID-19» was published in the conference proceedings.

The structure of the thesis. The master's thesis includes an **introduction, first chapter, second chapter, conclusions, a list of references** consisting of 76 titles and an **appendix**. The total volume of work is 125 pages.

The new English vocabulary was analyzed in this thesis. The concept and essence of neologisms were defined. The reasons for the occurrence, ways of formation and methods of translation of the COVID-19 concept neologisms were determined.

It was found that the replenishment of modern English vocabulary is carried out almost entirely with the help of domestic resources, foreign borrowing plays a minimal role. The main number of new words enters the English language through productive ways of word formation: compounding, blending, abbreviation and affixation.

Було виявлено, що процес перекладу неологізму з англійської на українську складається з двох кроків: 1) уточнення значення нового слова з огляду на це слово, його структуру та контекст; 2) фактичний переклад (передача) українською мовою, тобто транскрипція, транслітерація, калькування, описовий переклад (пояснення). Коли справа доходить до вибору способу передачі неологізмів, то має велике значення особистість перекладача, його досвід, його інтелект. Але, перш за все, необхідно докласти зусиль, щоб новий еквівалент МО (англійська мова) максимально відповідав нормам і правилам МП (українська мова).

It was found that the process of translating a neologism from English into Ukrainian consists of two steps: 1 – clarifying the meaning of a new word considering

this word, its structure and context, 2 – actual translation into Ukrainian (transcoding, calquing, descriptive translation (explication).

When it comes to choosing the method of translation of neologisms, the personality of the translator, his experience, his intellect are of great importance. But, first of all, it is necessary to make efforts to ensure that the new equivalent of the English meets the norms and rules of the Ukrainian language as much as possible.

101 units of word usage of neologisms related to COVID-19 were analyzed, the ways of their creation were studied and the most productive way of translation was determined. As a result, 39% of the analyzed neologisms were created by compounding, 22% by blending, and 19% by acronymization. The rest were affixed and abbreviated – 7.8% each. And the least productive ways of creation were clipping and borrowing – 2.6% and 1.3%.

The following translation techniques were most often used: transcoding - in 44%, calque - in 24%, explication - in 20% of cases.

Neologism should be perceived as a normal linguistic phenomenon, and the absence of a word in the dictionary can not be an obstacle to its translation, in addition, translation practice makes the greatest contribution to replenishing the lexical structure of the language of translation. In any case, when the meaning of a new word is known, it is possible to convey it using the methods considered.

We see the possible directions of further researches in exploration of the neologisms in other fields of science and the further interpretation of new lexical formations associated with COVID-19.

АНОТАЦІЯ

Будь-яка жива мова пристосовується до змін, що відбуваються в житті та культурі її носіїв. Події, пов'язані з епідемією COVID-19, вже досить суттєво вплинули і продовжують впливати на всі сфери суспільного життя, що закономірно повинно було знайти відображення і в мовній комунікації. З лінгвістичної точки зору, цікавими є словесні засоби пояснення пандемії, формування нових словникових одиниць, а також термінів та понять. Проблема вірного осмислення і перекладу неологізмів пов'язана з тим, що в сучасних умовах стрімкого розвитку науки і техніки практично жоден словник не в змозі встигнути за появою нових слів і визначень в різних сферах пізнання. Ця проблема є дуже **актуальною** на сьогодні, адже виникнення епідемії інфекційної хвороби COVID-19 призвело до суттєвої зміни у стилі життя, поведінці та навіть способах комунікації між людьми у всьому світі. Безперечно мовна система не могла не відреагувати на нові виклики, оскільки низка явищ і дій потребують чітких та конкретних назв, щоб повідомлення про важливі події, речі або дії не були двозначними. Пошук найкращих номінацій займає певний час як у середовищі фахівців, які повинні перекласти свої висловлювання на більш зрозумілу повсякденну мову, так і серед пересічних громадян, яким бракує слів для опису нових реалій.

Об'єктом дослідження є неологізми в сучасній англійській мові та їх переклад (на матеріалі сучасних ЗМІ).

Предметом даного дослідження є неологізми англійської мови, що виникли внаслідок світової пандемії COVID-19, їх способи творення та засоби перекладу на українську мову.

Метою дослідження є аналіз функціонування неологізмів, що виникли внаслідок світової пандемії COVID-19 в англійській мові, визначення способів їх творення та передачі українською мовою, розробка рекомендацій з їх перекладу.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- проаналізувати нову лексику в сучасній англійській мові;
- визначити поняття та сутність неологізмів у мові;

- з’ясувати вплив пандемії Covid-19 на формування неологізмів в англійській мові;
- дослідити способи творення неологізмів концепту COVID-19;
- визначити проблематику передачі концепту COVID-19 в українській мові;
- сформулювати рекомендації щодо перекладу неологізмів на українську мову.
- проаналізувати перекладацькі трансформації передачі концепту COVID-19 в українській мові.

Матеріалом дослідження є *The Guardian, The Times, The Economist, The Independent, The Washington Post* та інші. Обсяг вибірки становить: 101 одиницю.

Методи дослідження визначаються метою та завданнями роботи. Під час роботи з публіцистичними текстами й при підготовці фактичного матеріалу було застосовано метод суцільної вибірки, аналіз словникових дефініцій було використано для визначення деяких термінів і понять. Метод класифікації допоміг при поділі неологізмів на групи за способами творення та перекладу. Також було використано зіставний аналіз для порівняння концепту в українській та англійській мовах, визначення їх ознак. Описовий метод було використано для вивчення та аналізу вибраних прикладів.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що в ній вперше було досліджено переклад неологізмів, що виникли в сучасній англійській мові внаслідок світової пандемії COVID-19 під призмою їх способів творення; розроблені рекомендації щодо передачі неологізмів українською мовою з урахуванням лінгвокультурологічних чинників і очікувань цієї цільової аудиторії.

Теоретична та практична цінність дипломної роботи полягають в тому, що її результати роблять внесок у теорію словотворення та неології. Практична цінність роботи також визначається можливістю використання її результатів при підготовці лекцій та курсів зі стилістики, теорії та практики перекладу з англійської мови на українську, а також у подальших наукових дослідженнях неології та впливу пандемії COVID-19 на мову. Вивчення неологізмів дозволяє озброїти перекладачів адекватними методами перекладу новоутворень, які з’явилися в англійській мові внаслідок бурхливого розвитку масової комунікації.

Апробація результатів дослідження. Результати роботи обговорювались на I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Одеські діалоги культур: творчість, людина, мова», 27 листопада 2021 року та видано тези «Особливості перекладу неологізмів, що виникли внаслідок світової пандемії COVID-19» у збірнику матеріалів конференції.

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, першого розділу, другого розділу, висновків, переліку використаних джерел та додатку. Загальний обсяг роботи – 125 сторінок.

У роботі було проаналізовано нову лексику в англійській мові, визначено поняття та сутність неологізмів, досліджено причини виникнення неологізмів під час пандемії COVID-19, проаналізовано способи їх творення та визначено найпродуктивніші прийоми перекладу неологізмів.

У роботі було з'ясовано, що поповнення лексики сучасної англійської майже повністю йде з допомогою внутрішніх ресурсів, іноземні запозичення грають мінімальну роль. Основна кількість нових слів надходить в англійську мову за допомогою продуктивних способів словотвору: словоскладання, телескопії, афіксації та аббревіації.

Неологізм повинен сприйматися як нормальне мовне явище, і відсутність слова у словнику не може бути перешкодою для його перекладу, до того ж саме перекладацька практика робить найбільший внесок у поповнення лексичного складу мови перекладу новими словами, що приходять з інших мов, а звідси і двомовних словників. У будь-якому випадку, коли відоме значення нового слова, є можливість передати його за допомогою розглянутих способів.

Було виявлено, що процес перекладу неологізму з англійської на українську складається з двох кроків: 1) уточнення значення нового слова з огляду на це слово, його структуру та контекст; 2) фактичний переклад (передача) українською мовою, тобто транскрипція, транслітерація, калькування, описовий переклад (пояснення). Коли справа доходить до вибору способу передачі неологізмів, то має велике значення особистість перекладача, його досвід, його інтелект. Але, перш за все, необхідно докласти зусиль, щоб

новий еквівалент МО (англійська мова) максимально відповідав нормам і правилам МП (українська мова).

Було проаналізовано 101 слововживання неологізмів пов'язаних із COVID-19, досліджено способи їх творення та було визначено найпродуктивніший спосіб перекладу. В результаті, словоскладанням було створено 39 % проаналізованих неологізмів, телескопією – 22%, акронімізацією – 19%. Решта припадає на афіксацію та аббревіацію – по 7.8%. І найменш продуктивними способами творення виявились скорочення та запозичення – 2.6% та 1.3%. Найчастіше було використано такі прийоми перекладу: транскодування – 44%, калькування – 24%, експлікація – 20% випадків.

Отже, неологізм повинен сприйматися як звичайне мовне явище, і відсутність слова у словнику не може служити перешкодою для його перекладу, до того ж саме перекладацька практика робить найбільший внесок у поповнення лексичного складу мови перекладу новими словами, які прийшли з інших мов.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у дослідженні неологізмів в інших сферах науки та подальшої інтерпретації нових лексичних утворень, пов'язаних із COVID-19.